The New York Pub Lib
476 Fifth Ave

"VIENYBE LIETUVNINKU"
IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose $2.00
Europoje ir kitur $3.00
Kanadoje $2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku:
J.J. Paukszlis ir K. Brazys
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

VIENYBĖ LIETUVNINKU

Visuomenės, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

"VIENYBE LIETUVNINKU"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.
Brooklyn New York.
Yearly subscribtion rate:
In the United States ... $2.00
To Foreign Countries .. $3.00
To Canada $2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to the publishers:
J. J. Paukszlis & K. Brazys
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

Nr. 46. Brooklyn, N. Y. 13 d. Lapkričio (November) 1912 m. Metai XXVII.
Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under Act of March 3-rd, 1879.

RINKIMAMS PRAĖJUS.

Užpereitą utarninką, lapkričio 5. Suvienytosios Valstijos išsirinko sau naują prezidentą ir gavo tą, kurio pusė Amerikos bijojosi, tai yra demokratų partijos kandidatą Woodrow Wilson, dabartinį New Jersey valstijos gubernatorių. Bijojosi ne Wilsono ypatos, bet demokratų partijos, kuri yra atsižymėjus reikalavimais „free trade" — laisvos pramonijos. O šita doktrina prie Clevelando preziden to buvo Ameriką panėrusi į baisų krizį. Delto tai ir dabar, kada demokratai ingavo viršų, daugelis baimijasi, kad tik neatsikartotų anie „blogieji metai".

Jeigu amerikonai taip bijosi demokratų partijos ir „blogųjų metų", tai kam išrinko tokį prezidentą ir tokią didžiumą kongreso? Balsavimai parodė, jogei šiemet demokratų kandidatas Wilson patraukė paskui save 39 valstijas ir gavo 6,191,886 balsų bei 413 elektorial kollegijon. Tuom tarpu antroji po demokratais partija, būtent progresistų arba „Bull Moose" (Rooseveltas) gavo 4,193,580, elektoralėn kollegijon 106 balsus. Gi seniausi ir ikšiolei Amerikos politiką savo rankose turėjusi partija republikonų (Taftas) gavo vos-vos 3,536,529 ir elektorialėn kollegijon vos tik 12 balsų.

Kodel tad šiemet atsitiko tokia politikoje milžiniška pervarta? Apie tą jau senai buvo išreikšta nuomonės spaudoje ir šis atsitikimas buvo permatytas. Amerikos gyvenimas spirte spiria prie reformų, prie kurių republikonų partija niekaip neprisiruošė. Liaudis ieškosi kelių, kaip išeiti iš brangaus pragyvenimo ir mažų algų. Todel nugiežė apmaudą ant republikonų, kuriuos jau pora metų atgal iš kongreso pradėjo mažinti, o šiemet netikėtai išmetė republikonų partijos prezidentą, bet podraug kongrese pervarė didžiumą demokratų net ant 157. Atidavusi politikos vadeles demokratams liaudis jau tuomi parodė, kad republikonų partiją padėjo ant juodo listo ir gali būti tiesiog jai užpirko kapinėse vietą...

Liaudis atidavė valdžią demokratams. Kita liaudies pusė norėjo progresistų partijai atiduoti, ir pastatė šitą naują, tik šešių mėnesių senumo partiją antroje vietoje. Ateityje, tai yra už ketverto metų, liaudis bus jau patyrusi, ką gali ir demokratai parodyti. Jeigu demokratai visų sunkiųjų gyvenimo problemų neišriš: nesuvaldys trustų, neprašalįs bedarbių, nenupigįs pragyvenimo ir rendų, nepakils algos, tai liaudis labai lengvai pastatys už prezidentą iš progresistų partijos. (Progresistai, tai yra rooseveltiečiai, jau tuojaus po rinkimų įsisteigė savo nuolatinį bjūrą ir rengiasi jau prie 1916 metų rinkimų...). Ateinantįs ketveri metai parodys, ką gali demokratai.

Šiemet rinkimuose pasirodė ir socialistų balsų priaugimas. Berods jie negavo, kaip buvo tikėjęsi milijono balsų, vienok paviršium apskaičius matosi priaugimas per ketverius metus apie 200,000, kadangi šiemet Debsas gavo 672,000, o 1908 metais jis turėjo 420,793. Didžiausį skaičių balsų gavo Debsas didžiamiesčiuose: New Yorke (33,523, o 1908 m. gavo 25,965), Chicagoje— 85,000. Californijoje, kur rodos darbininkai buvo labai diskredituoti su McNamaro byla, vienok po visą valstiją balsų už Debsą susirinko 63,000; taigi priaugta per 4-rius metus ant 35,000. Ohio valstijoje socialistų balsų buvo suvirš 100,000! Tačiaus laimėti negalėjo, nes reikėjo mažiausiai dvylikos svkių tiek balsų turėti, kiek šiemet gavo. Tai dar toli tie laikai!...

Socialistai balsais gali pasigrožėti. Bet šiaip politikoje šie rinkimai juos biskį atstūmė atgal. Taip, šiemet iš Wiskonsino valstijos netik nebeperėjo socialistų viršininkai Milwaukee mieste (juos pamainė kitos parti jos), bet ir V. Bergerį, vienintėlį socialistų atstovą kongrese šiemet balsuotojai nebepervedė. Taip jau Schenectady miesto majoras socialistas Lunn su kitais konsilmenais nebeperėjo. Tas atsitikimas yra labai indomus. Kodel balsuotojai, kurių didžiuma juk darbininkai yra, sykį išbalsavę savo partijos kandidatus, ant toliaus juos vėl išmeta ir perduoda valdžią kitoms partijoms? Juk balsuotojai tie pats būna. Juk nespėja per porą metų išmirti tie, kurie balsavo už socialistus. Tai yra žingeidus faktas, kuris duos medžiagos sociologijos studentams ir abelnai privers socialistų partiją pasižiūrėti į savo taktiką ir į blaivesnę politiką.

Dar vienas dalykas indomus šiemet per rinkimus atsitiko. Keturios valstijos (Michigan, Kansas, Oregon ir Arizona) nubalsavo sykiu su rinkimais, kad reikia moterims suteikti balsavimo teises. Todel dabar Amerikoje bus dešimts valstijų, kuriose yra faktiškai įvykęs sufragizmas (pirmiaus jau moterįs turėjo teises: California, Colorado, Idaho, Utah, Washington ir Wyoming valstijose).

Na, ir turime naują valdžią, kuri tuojaus turės parodyti, kaip ji Amerikos gyvenimą pasuks vidurinėje ir išlaukinėje politikoje.

Peržvalga.

// **p. Kl. Jurgelionio „straipsnis."** Mūsų visuomenė taip jau inprato lengvai pavartoti spausdintą žodį, kad beveik pusė mūsų laikraščiuose spausdinamojo materialo yra vien tik ypatiški kieno nors reikalai: tai vieni „straipsniuose" reklamuojasi biznį, tai kiti smailinasi kur į šiltą vietelę patekti, tai dažniausiai įvairi Petriukai dvžia kailį savo žaislų sėbrams Jonukams. Mažesni būna juokai iš Petriukų, nes jie tebėra Petriukai. Bet didesni juokai yra, kada ir suaugę Petrai tiems tikslams laikraščius pavartoja. Mat ir ant jų jau darosi mūsų žemakultūrės spaudos intekmė — geltonosios sensacijos ir reklama. Tas mums užėjo mintin perskaičius „Kovos" N45 p. Kl. Jurgelionio „straipsnis": „P-no A. Olševskio matematika". Tenai gerb. autorius tebesiginčija už savo prietikius prie encyklopedijos. Dalykas tas mus visiškai neapeina: galėjo būti tarpe pp. Jurgelionio ir Olševskio sutartis tokia ar kitokia; niekam tas neapeina; tai jų abejų ir kaltė, kad nemokėjo gerai susitarti, ar kad susitarę nenorėjo sutarties išlaikyti. Čia kalbame tik apie p. Jurgelionio užmetimą, kuriame jis net „Vienybei Lietuvnink." užmeta, jogei ji netalpinusi šito jojo „straipsnio". Autorius neteisingas yra iš dviejų pusių: 1) kad su privatiškais reikalais į laikraščius kreipjasi (delei kurių galėjo ir privalėjo privatiškai susitarti: juk kam kas galvoje, kiek Olševskis mokės savo pasamdytam darbininkui?); 2) kaipgi p. Jurgelionis ant mūsų nusiskundžia, jeigu jisai to savo „straipsnio" mums visai neprisiuntė (perdavimas per kelintas rankas dar neriša redakcijos, jei teisiai būtų prisiųsta, tai gal būtume susirašę su autorium, pasitarę apie tūlus išsireiškimus, ir gal būtume patalpinę).

Atkartojame, kad minėtasai straipsnis mus tiesiog nustebino. Nustebino tuomi, kad autorius jį vis dar vadina „straipsniu" ir tuomi, kad net dviem redakcijom (kaip jau sako patsai autorius) atmetus, pasiuntė į „Kovą", ant kurios patsai autorius nesenai spjaudė, kaip ant sensacijų laikraščio, ir kuri ant paties autoriaus tebespjaudo! Vadinas, patsai p. Kl. Jurgelionis į savo spjaudalą įsistojo. Mums rodos, kad tasai straipsnis nė kiek autoriaus reikalui nei reputacijai nepridės...

*

// **Literatiškos naujienos.** Matėme Lietuvos laikraščiuose paskelbta jau išėjus Rygoje veikalą: **„Lietuvių dainos ir giesmės šiaur-rytinėje Lietuvoje surinktos".** Dr. A. R. Niemi ir kun. A. Sabaliauskas. Sulyg čienios (3 rub. 75 kap.) reikia spėti esant neploną veikalą. Mums dar neteko matyti, nes nuo Lietuvoje išeinančių raštų tūli leidėjai dar nenuėmė kabalizmo letenos...

— **Vertėjų „bjūras".** „L. U-e" šiaip rašo: „Ūkio knygų rašėjams ir vertėjams: kad nedarytų jau atlikto darbo, kas nori rašyti ar versti kokią nors ukio knygą, meldžiu skelbti laikraščiuose arba susirašyti su manimi, nes su dauguma mūsų rašėjų aš susižinau. Adresas: S. Peterburg, Peterb. stor. Sežinskaja d. N23, kv. 18. St. I. V. Kriščiūnas".

— Pavyzdingas „bjūras"! Bet kodel tokio negalima būtų įsteigti abelnai mūsų literatūros ir vertėjų informacijai, netik ūkio kningoms?

— „Viltis" N122 pradėjo spausdinti keturių veiksmų komediją „Vėjavaikė sesuo", rašė Vl. Perzinskis, o vertė L. G.

— Anksčiaus girdėjome, jogei Chicagoje p. Kl. Jurgelionis rengiąs šiems metams didelį lietuvišką kalendorių-almanachą. Dabar gavome žinoti, jogei jisai tą projektą numetė ir visą medžiagą, kiek turėjo kalendoriui surinkęs, pardavė p-ui Ilgaudui, kuris ateinančiais metais irgi leisiąs savo „Amerikos Kalendorių".

*

// **Insinuacijos ant šliupo.** „Kova" ir „Laisvė" pastaruoju laiku prieš rinkimus tiek įsibėgėjo „politikėn", kad pradėjo krauti šmeižimus ant šmeižimų prieš kitus laikraščius ir asmenis. Prieš laikraščius tiedu sensacijų gaudytojai iššišoko šmeižti už tą, kad tie ima politiškus apgarsinimus. Nors tai nieko ypatingo nėra imti politišką apgarsinimą. Juk tas lyginasi apgarsinimui nuo groserninko, mėsininko, saliūninko, etc. Šiaip ar taip, politiškas apgarsinimas dar ir iš etiškos pusės nėra taip bjaurus, ir dar žmogaus taip nesuvilioja, kaip padėkim sau apgarsinimai visokių monelninkų ir šundaktarių, kurių pilni mūsų laikraščiai, o nuo kurių nėra liuosi nei „Kova" nei „Laisvė" (kaip kada tie „darbininkų užtarėjai" da inkiša ir... mergelės pajieškojimą, o degtinės pardavėjus tai net „olseliais" darbininkams kiša panosėn...). Bet čia kalba eina apie ką kitą. Kalba eina apie šmeižimus ypatų. Nenueina nuo špaltų insinuacijos ant Balučio, Jurgelionio, Širvydo (dabar jau pasiilgino litanija su Viskoška ir kitais). Štai da prisidėjo šmeižimus Šliupo, kurį tie geltonieji lakštai intaria, būk jisai ėmęs piningus nuo Progresistų Partijos ir už tai ją agitavęs. Mums neapeina ypatos. Jos pačios save gali apsiginti. Bet mums einasi apie tai, kaip palaidi vaikėzai žemina spausdintą žodį ir su jo pagalba platina niekuo neparemtus šmeižimus. Jeigu Šliupas ir daugelis kitų lietuvių rėmė progresistų prezidentą, tai jie tą darė su geriausiais norais, kad reformuotųsi Amerikos politika ir įvyktų pagerinimai ne kam kitam, bet pačiai vargingajai liaudžiai, vienkart ir lietuviams. Kas nerėmė šitos pažangios partijos, tai gali džiaugtis atlikęs reakcionieriaus rolę ir pasodinęs į prezidentus tokį demokratą, kuris milionierius glosto...

*

// **„Laisvosios Minties" albumas.** Šiomis dienomis „Laisvoji Mintis" išleido gana dailų albumą, kurian sudėjo po keletą nuomušų iš Lietuvos typų nuo didesnių paveikslų ir fotografijų, taipgi Dr. Pietario, Kudirkos, Vištaliaus, kun. Gimžausko, Naujalio, Petrausko, Storasto, Mačio, Armino. Šalia to yra indėta paveikslai ir labjąu žinomesnių laisvamanijos pionierių, tarp tų yra kun. Robak (tai yra kun. Dembskis), beje ir tokia eilė senesniųjų agnostikų ir liberalų, kaip Vanini, Servetus, Campanella, Greely, Limanowski, Kosciuška, Čartoryskis, Reitanas. Visi tie veik savo laiku buvo jau indėti ir trumpai aprašyti „Laisvojoje Mintyj". Išleidimas gana pagirtinas. Poperius slidus ir geras. Apskritai šis albumas bene tik pirmutinis bus bandymas išleisti krūvon suimtus mūsų veikėjų paveikslus (neskaitant anais metais išleisto albumėlio pas kun. Miluką). — Galima būtų leidėjams užmesti netinkamas sugrupavimas albumon pveikslų, — padėkim tokių, kaip Servetus, Vanini, arba sakysim Greely sudėjimas su Pietariu, Naujaliu, kun. Gimžausku. Jeigu šis albumas yra rinkinys tik įžymesnių liberalizmo pionierių, tai juk tarpe tokių jokiu būdu negalima priskaityti kun. Gimžausko, Vištalio, Pietario, Baltramaičio. O jeigu čia lietuvių literatūrai norima padovanoti brangų rinkinį mūsų didžiųjų veikėjų ir rašytojų, tai ką čia turi bendro Greely, Campanella arba Vanini? Didelių svetimtaučių albumus galima nusipirkti bile kningyne už keletą centų. Kam ant jų dėti lietuviški centai, kada mes neturime surinkę taip brangių Lietuvos historijai ir literatūrai žmonių paveikslų. Bet šitas žodis taip sau pasakyta, tik prie kalbos. Albumas savu keliu labai geras ir vertas kiekvienam nusipirkti.

*

// **Svetimtaučiai apie lietuvius.** Gerb. T. Malinauskas iš Philadelphijos mums prisiuntė iškarpą iš vietinio gana intekmingo anglų dienraščio „The Philadelphia Inquirer" nuo spalinio 30. 1912, kur tasai yankių organas atsako savo skaitytojams ant klausimo: „Kas yra lietuviai?" Taip jis jaus mingai rašo: „Lietuva, kada buvo savo augščiausioje galybėje (600 metų atgal), ir siekė ištisai nuo Baltiko Jūros iki Juodmario pietvakariuose, bei skersai nuo upės Bugo iki upės Dono. Bet su laiko bėgiu ji tapo inbriauta Rusijon, išimant nedidelę dalį Rytų Prūsuose, Gumbinės paviete. Rusija netikėtai Lietuvą į save inbriovė, bet podraug buvo pasiryžusi visiškai šitą tautą sunaikinti, taip kad net vardas „Lietuva" buvo uždraustas oficiališkai Rusijoje vartoti nuo 1840 metų, ir da po šiai dienai stengiasi valdininkai to vardo nežinoti. Vyriausis centras dabartinių Lietuvos praainių valdiškuose dokumentuose yra skaitomas vien tik Gardino ir Vilniaus gubernijose (Kauno ir Vitebsko gubernijose taipgi gera dalis lietuvių yra). — Tie, kurie studiuoja garsingąjį lenkų sukilimą, buvusį 50 metų atgal, beabejonės pamena, jogei Vilniaus gubernija buvo didysis centras sukilimų ir scenos nežmoniško Lenkijos sukriušimo per Muravjovą. Beje, didis karžygis Kosciuškó taipgi buvo netiktai Lietuvoje gimęs (Novogrudke), bet paėjo iš seniausios Lietuvos prakilnūnų giminės".

Taip apie mus kalba išdidus yankis. Žinoma, jis daug apie mus ir nežino. Bet jau tas gerai, kad apie mūsų šalį atsiliepja gerai bent tiek, kiek jis žino.

// **Vieni laikraščiai gema, kiti merdi.** Kaip jau buvo rašyta, Prūsuose pradėjo eiti naujas laikraštis, vardu „Savaitraštis". To laikraščio pakraipą šiaip apibūdina p. Vidūnas („Jaunime" už spalį): „Savaitraštis yra naujas laikraštis, kurs eina iš Tilžės nuo spalio pradžios. Jisai nori visiems tiems lietuviams, kurie nebemoka arba tik silpnai temoka savo tėvų kalbą pagelbėti ją gerai išmokti. Todel šale lietuviškų sakinių statyti vokiškieji. Turinys imamas iš kitų laikraščių,

bet, rodos, vėliau bus indedami ir originaliai rašiniai. Yra be abejonės šis laikraštis žymus mūsų atsigavimo ir kartu tam atsigavimui naudingas. Rodos jis pastos dar svarbesniu, kaip iš pradžios išveizėjo''.

Tai šitaip puikiai atsiliepjama apie naują Prūsų lietuvių laikraštį. Bet užtai nesmagiai rašo patsai Vidūnas apie savo laikraštėlio „Jaunimo'' likimą. Sako: „Jaunimas'' tegali apsimokėti, kad jis turi 1000 skaitytojų'' (tai yra jei jis turėtų.) „Todel rūpinkimės „Jaunimo'' praplatinimu. Šiaip jis vargiai galės eiti naujais metais''. Žinoma, kad Prūsų lietuviams — ir abelnai lietuviams — būtų nemažas smūgis, jei Vidūno laikraštėlis sustotų ėjęs. Tai yra vienintėlis laikraštis mūsų kalboje, kurio dvasė ištolo žmogų pakelia, mokina ir dailina.

*

// **Petrausko koncertai Prūsuose.** Apsilankydamas Tilžėje p. Petrauskas, pakeliuje į Ameriką, spalinio 22. davė koncertą. Apie p. Petrauską da pirm koncerto ir po koncertui gražiai aprašė netik „Birutė''ir kitos pusiau vokiškos ceitungos, kaip va „Nauja Lietuviška Ceitunga'' NN127 ir 128, bet ir vokiškos ceitungos, kaip „Tilsiter Zeitung'' NN248 ir 250 bei „Tilsiter Allgemeine Zeitung'' N249. Pirmoji Petrauską švelniai pagiria kaipo lietuviškų dainelių kompozitorių ir kaipo dramatišką dainuotoją.

Pirm to dar buvo vienas koncertas, būtent spalių 20., taip-pat Tilžėje. Nors ant abiejų publikos buvę neperdaugiausiai, bet p. Petrauskas visgi padarė Prūsų lietuviams siurprizą ir ilgą atminti. Ypač gerai, kad suvokietėję lietuviai galės net iš savo numylėtų vokiškų ceitungų apie savo vientautį kompozitorių dažinoti ir gal ne vienas užsižingeidaus savo scenos ir savo dainelių slaugimu. Petrauskas Tilžėje dainavo lietuviškai, francūziškai, itališkai, rusiškai ir vokiškai.

*

// **Dramos kursai.** „Lietuvos'' N43 rašo: „Kl. Jurgelionis, Dramos Draugijos režisierius, spalių 20. atidarė dramos kursus mūsų mylėtojams artistams pasilavint. Bus mokinama: iškalba ir deklamacija, mimika ir gestikuliacija, žaidimas ir dramos historija. Toki kursai galės daug prisidėti prie mūsų scenos pasigerinimo, ir velytina, kad šia proga mūsų lošėjai-mylėtojai pasinaudotų. Užsirašymas utarninkais nuo 7 val. vakare ir nedėliomis nuo 10 val. ryte. Mėnesinė mokestis už kursų lankymą $3.00. Vieta — režisieriaus namuose, 3327 Lowe ave., ant Bridgeporto''.

*

// **Dar apie SLA. buvusį kningyną.** Anais laikais jau rašėme apie buvusį kadaisia nemažą SLA. kningyną, kuris nežinia kur dabar randasi. Dabar prie to dar informuoja „Saulė'' N87 šitaipos:

„Ant kiek manoma, tai geriausiai žino, ar tas kningynas išdraikytas ar kieno vieno yra rankose, p. V. Šliakys, išduotojas „Vilites'' Šemadoryje, nes jisai buvo tuomet arčiausiai to viso reivacho ir spaustuvės „Tėvynės'' su kningų iškraustymu. Malonu būtų išgirsti, kas paėmė. Surašas kningų, kokios ten buvo, yra nepradingęs'.

*

// **„Birutė'' padidinta.** Prūsų Lietuvoje leidžiamas p-no Vanagaičio laikraštis „Birutė'' dabar išeina netik kas savaitė, bet ir dikčiai padidinta. Spausdina daugiau straipsnių ir įvedė net Didžiosios Britanijos skyrių, kurį ves tam tikri Anglijos lietuviai inteligentai sandarbininkai. Todel šisai laikraštis („Birutė'') dabar užims dirvą nuo Tilžės iki Londono. Vieno dar reikėtų palinkėti, tai kad neužmirštų daugiau dėti žinių ir iš Prūsų Lietuvos, nors smulkių. O tada ištikro kiekvienam lietuviui šis laikraštis būtų reikalingas. Ir dabar mes labai patariame savo skaitytojams ir šiaip vientaučams šitą pigų, bet dailų laikraštį užsisakyti.

*

// **Vėliausiai atkeliavę lietuviai.** Sulyg immigracijos bulletinų, per rugsėjo mėnesį šiemet Amerikon atkeliavo **1,904 lietuviai,** iš tų 84 buvo jau pirmiaus čionai gyvenę. Gi per tą mėnesį iš Amerikos iškeliavo 459. Todel liko Amerikoje daugiaus ant 1,445 asmenų mūsų vientaučių.

Per šį mėnesį lietuvių atkeliavo daugiau už rugpjūtį ant 70 asmenų. Be to, per rugsėjį neįleista dar Amerikon delei įvairių priežasčių 9 lietuviai, o nuo liepos mėnesio viso lietuvių neįleista 47. Šiaip gi nuo liepos mėnesio (tai yra nuo immigracijos skaitomųjų metų) atvyko viso labo lietuvių 5,791, o išvažiavo tėvynėn 1,124.

*

// **Anglijoje TMD. kuopa.** Kaip rašo „Birutė'' N43 Anglijoje T. M. D. kuopos tveriasi ir senosios darbuojasi. Taip, nesenai susitvėrė iš 10 asmenų kuopa Bellshille, Škotijoje. Sutvėrė K. Pilėnas ir šiokią valdybą išrinko: pirmesėdžiu K. Pilėnas, sekr. J. Gerulaitis, išd. Pr. Gerulis. Tariasi intaisyti teatrališką skyrių, lavintis dainavime, žaidime, šokiuose, etc.

Londono kuopa susidedanti iš labai rimtų ir išmintingų žmonių. Iškeliavus iš čia K. Pilėnui, jo vieton išrinkta pirmininku Jonas Lingis; sekretorium esti Kr. Verbūnas.

*

// **Petrauskas jau atvažiavo.** Lapkričio 6. laivu „Kronprinz Wilhelm'' pribuvo New Yorkan mūsų gerbjamasis kompozitorius, p. Mikas Petrauskas. Jisai šiuom žygiu apsigyveno Brooklyne, N. Y. pas p. M. Bučinską. Sako, labai sunkią kelionę turėjęs ir pusėtinai ant jūrių sirgęs. Todel dabar silsisi. Neužilgo Brooklyne duos pirmutinį koncertą, kurian žada pasikviesti da ir kitus profesorius iš koservatorijų.

Politikos savaite

AMERIKA. Rinkimai praėjo ir naujoji valdžia pradės rengties prie savo darbo, kurį užims nuo kovo 4-tos po Naujų Metų. Išrinktasis prezidentu Woodrow Wilson išvažiuoja ant salos Bermuda pasiviešėti ir ramiai apgalvoti apie savo sunkią užduotį, kaipo milžiniškos respublikos prezidento. Gi p. Marshal, vice-prezidentu išrinktas, ramiai sau namie lauksiąs, kada prisieis laikas persikelti Washingtonan.

Neapsiėjo ir be prigavysčių. Taip, demokratai skundžiasi, kad juos nusukę bull-mooseriai California valstijoje su balsais, kur Rooseveltas pralenkė Wilsoną. Užtai progresistai ir socialistai volus verčia ant demokratų švindelių su balsais New Yorke. Girdėti, kad socialistai ir Rooseveltas da patrauksią daugelį demokratų politikierių į teismą už balsų vogimą.

Wilsonas vos tik užėmęs po Naujų Metų vietą, tuojaus bandysiąs sušaukti extra kongreso posėdžius ir peržiūrėti tarifą bei muitus, delei kurių kongresas pereitais metais kėlė lermus ir nieko gero nepadarė.

Prezidentas Taftas šią savaitę, pasitaręs su savo kabineto sekretoriais, skubinai paliepė išsiųsti iš Philadelphijos du karės laivu: Tennessee ir Montana į Turkijos vandenis. Mat pareina žinios, jogei turkai siundosi užpulti ant visų tęn esančių europiečių ir juos išpjauti.

BALKANŲ KARĖ. Pasibaisėtina del turkų karė tęsiasi ir regis visai greitai užsibaigs su galutina del Turkijos katastrofa. Talkininkų armija po Bulgarijos vėliava jau stovi prie paties Konstantinopolio ir baigia veržties prie sostapilės. Bulgarai per dvi dieni su ugnia nupylė turkų miestus Chorlu ir Sarai, kur turkų kareivių sukrito užmuštų ir pakliuvo bulgarų nelaisvėn apie 40,000.

Bulgarai trimis eilėmis traukia į Konstantinopolę. Girdėtis, kad turkų sultanas jau ruošiąsis pamesti sostapilę ir pabėgti Mažojon Azijon. Kas tada atsitiks, nežinia. Gal būt kad pergalingi talkininkai (bulgarai, serbai, graikai ir juodkalniečiai) neis į sostapilę, nes sakoma, Europos valstijos atkalbinėja juos nuo to žingsnio, kadangi paimti desperacijon turkai miesčionis iš kerštо pirmiaus priešų inėjimo gali išpjauti visus europiečius, Konstantinopolės gyventojus.

Graikų armija jau įžengė į turkų didmiestį Saloniką. Tai baisus turkams smūgis. Užėmę miestą, graikai suėmė visus turkų valdininkus-„pašas'' ir indėjo kalėjiman. Bet iki graikai inėjo, pasirodė baisi betvarkė ir turkai išpjovė daugybę gyventojų, kurie buvo ne mahometonų tikėjimo. Salonikuose graikai paėmė nelaisvėn apie 27,000 turkų.

Bulgarų armija spaudžiasi į Čataliją, tai yra skinasi kelią į Adrianopolį ir Konstantinopolį. Abu šitie didmiesčiai jau pavojuje ir turkai inpuola į didžiausią desperaciją. Turkų Šeik-Ul-Islam (vyriausias religijos galva) apskelbė šventąją karę prieš visus krikščionis. Šisai dalykas nugąsdino visą Europą, nesa gali iš kilti baisus žmonių išskerdimas. Todel jau ir kitos šalis pradeda skubinai rengti savo kariuomenes ir laivus, kad iškilus Balkanų dideliam konfliktui galėtų veikiai įsikišti.

SERBIJA. Kaip girdėtis, Turkija jau nusileidžia talkininkams ir kviečiasi Europos viešpatystes, kad pabūtų tarpininkėmis tarpe jos ir priešų. Ji sutiksianti ant bile išlygų, kad tik nebombarduotų sostapilės. Serbija tai išgirdusi pastatė išlygas, kad ji norinti atimti tris prieplaukas ant Adriatiko jūrų: Medua, Alessio ir Durazzo.

RUSIJA. Iš Peterburgo rašo, jogei valdžia sulaikė visus kareivius, kuriems buvo laikas namo eit. Reiškia, jogei kareiviai yra ant gatavo į karę. Tas kaštuosią valdžai šiuos kareivius užlaikiti daug milijonų dolerių; bet valdžia tą matanti reikalingu, kadangi ji spėjanti, jogei ant Balkanų iškils didelis daugelio šalių susidurimas, todel Rusijai juk nesmagu ramiai sėdėti.

Rusų diplomatai, kaip galėdami darbuojasis, kad tik jų kaimynai serbai gautų nuo Turkijos tris portus ant Adriatiko jūrių, nes tada mat ir Rusijai būtų nauda.

AUSTRIJA. Iš Viennos, austrų sostapilės, rašo, jogei austrų valdžia jau pradėjo suokti Serbiją, kad jeigu talkininkai ir paveiks Turkiją, tai kad užgriebdami turkų teritorijas neliestų šitų, kurios Austrijai prikauso. Tai viena. Antra — kviečia serbus prisidėti vokiečių-„Zollvereinan'', tai yra priverstinon sandoron, kad Serbija visuomet su Austrija eis iš vieno. Serbija šitą kvietimą bet gi atmetusi.

VOKIETIJA. Kaizeris Vilhelmas sukvietė visą karės tarybą ir nusprendė visą kariuomenę priruošti gatavai, jei reiktų, į karę. Vokietija stovinti išvien su Italija, kad Serbijos reikia neprileisti prie Adriatiko jūrių. Bet užtai kitos šalis Serbijai prijaučia. Todel čia ir galės kilti didelis nesutikimas Europoje. Pačios gi Balkanų tautelės, kurios taip pasekmingai suspaudė turkus, dabar nenori jokių Europos patarimų ir girdėti.

Iš Visur.

× **Pasmerkė pastebėtiną grafterių.** Peterburge nuėjo kalėjiman ant trijų metų generolas Ogorovič, kuris taip atsižymėjo graftu, kad tapo pramintas „generolas naras'' ir jam panašaus valdžios piningų grobiko dar net rusų historija nėra mačiusi. Pavyzdan, sykį jisai pristatančiam kareiviams maistą kontraktieriui už druskos pūdą užrašė po 15 rublių, tuo tarpu ant rinkos visur galima buvo nupirkti pūdas po 1 rublį. Teismas surado Ogorovičiaus tiek papildytų vagysčių, kad jas surašant pasidarė dvi didelės knygos.

× **Už nemorališkus raštus.** Berline, pasmerktas 5-iems mėnesiams kalėjiman tūlas Bruno Šulc, kuris labai daug esąs nemorališkų raštų ir begėdiškų paveikslėlių išplatinęs. Bet jisai tą riebų amatą vares Amerikoje, gyvendamas kur tęn New Jersey. Todel Amerikos valdžiai reikalaujant, Šulcas ir tapo cypėn pasodintas.

× **Du žemės drebėjimai.** Lapkričio 7. buvo du žemės drebėjimai, kurie vienas nuo kito buvo per tūkstantį mylių, vienok matomai iš vieno šaltinio paeiną. Taip iš ryto po 8-nių čielą valandą purtė miestą San Juan, Nicaragua respublikoje; paskui už poros valandų pradėjo žemė drebėti ir purtėsi į pustrečios valandos Alaskoje, apylinkėje Seward.

× **Žuvo du lakūnai.** Helberstadte, Vokietijoje, pulkininkas Altrichter išlėkė ant biplano, pasiėmęs pasažierių, tūlą inžinierių Meyerį. Vos iškilo orlaivis apie 60 pėdų, kaip staigu sustojo motoras ir biplanas nuūžė ant žemės, abu lakūnu negyvai užmušdamas. Su šitais žmonėmis jau bus 210 aviatorių, žuvusių pastarais dviem metais.

Iš Lietuvos.

RINKIMAI Į DŪMĄ.

Į Suvalkus, kaip matome, rinkikais išrinko nuo **Vilkaviškio** pavieto miestelėną, buvusį atstovą Andrių Bulotą ir teisėją Stankuną. Nuo **Mariampolės** pavieto daktarą Kazį Grinių, nuo **Naumiesčio** daktarą Joną Staugaitį ir nuo **Kalvarijos** Gordoną. Visi jie lietuviai, o Gordonas žydas. Kalvarijoj kuningai irgi agitavo, kad rinkti valdininką pravoslavą Afonskį ir lenką aptiekorį Nezielomskį.

Visuose keturiuose lietuviškuose Suvalkų gub. pavietuose rinkikais išrinkti kuningų pastatyti žmonės. Už juos irgi kuningų smarkiai buvo agituojama, ypač gi per pačius rinkimus, o Kalvarijoj pačioj rinkimų dienoj kuningas Aleksa, atlaikęs mišias, mišių rūbuose, prie-pat altoriaus pasakė kalbą, ragindamas rinkti „Šaltinio'' siūlomus kandidatus.

Kauno gub. Spalių 3. visuose pavietuose buvo žemvaldžių rinkimai rinkikų į gubernijos rinkimus. Iš 37 rinkikų, pakiluvusių į Kauną visi stambieji dvarponiai lenkai ir tik vienas nuo Telšių pavieto praėjo lietuvis kun. A. Juozapavičius, Varnių klebonas.

Parduodamas dvaras Miškiniai Ukmergės pav. arti Traupjų miestelio. Žemė esanti gera, gilus juodžemis. Gerai būtų jeigu lietuviai pasiskubintų tą dvarą nupirkti.

Išeivių reikaluose. Rusų laikraščiai rašo, kad per pastaruosius 6 mėnesius Amerikon neįleista apie 500 lietuvių. Kodel taip buvo — nieko nepasakyta.

GIŽAI, Vilkaviškio pav. Dabar Gižuose tokios naujienos: kas šventadienis pas raštinę tie žmonės, kurie turi pirkę dvaro laukus, visi kalbasi apie tuos laukus nieko daugiau nė negirdėti, kiti net pliauškia, kad steigiamosios ūkio mokyklos komitetas atimsiąs bažnyčią ir iš bažnyčios padarysiąs gymnaziją ir t. p...

Jaunimo draugas.

KUPIŠKIS, Ukm. ap. Pas mus labai pabrango darbininkai. Vasaros metu vyrams mokėjo po 1 rub. ir 150 kap., o moterims bentkiek mažiaus. Gelžkelio darbininkams mokama dienai 80 kap. Darbininkai įvairiomis aplinkybėmis apsunkinti meta gelžkelio darbą ir jieško kitur. Jų vieton gabenami iš Rusijos darbininkai, o čiabuvių naujų nebepriima.

J. Medeikis.

RAGELIAI, Zarasų pav. Rugsėjo 9. čia įvyko antras lietuvių vakaras. Radiškių sodžiaus jaunimas sulošė „Ekspropriatorius''. Ir šisai vakaras žmonių buvo apščiai aplankomas. Dalyvavo vien tiktai sodiečiai, bet tvarka buvo kuogeriausia, girtų suvis nebuvo.

VAIVADAI, Panev. pav. Šio kaimo vaikinai primušė vieną ūkininką, A. Maliauską, užtai, kad jisai prikalbinėjo skirstytis viensėdijomis. A. Malinauskas mušikus patraukė tieson. Kuomi tas viskas užsibaigs — nežinia. **D. M.**

PRELIAI, Viteb. gub. Mūsų miesčiukas gana didelis, lietuvių taipgi yra nemaža, bet daugiausia sulenkėję, vadiną save „Paliaki''. Klebonas — lietuvis, gyvulių gydytojas lietuvis, daugumas namų savininkų taip-gi lietuviai, nors ir užmiršę savo kalbą. Puikus bažnytinis choras buvusio vargonininko P. Bielūno rūpesčiu surengtas ir palaikomas dabartinio varg. P. Šukio. **Onutė.**

AKNYSTA, Ežerėnų pav. Šitas valsčius yra gana nedidelis: lietuvių truputį mažiau, negu latvių. Šio valsčiaus latviai daug kame atsilikę nuo savo brolių Kuršo latvių; juos apšvietimu, blaivumu beveik net lietuviai viršija. Yra užsilikęs ant antros tarnystės didžiuma latvių išrinktas viršaitis latvys Dekentas. Žmogus tai jau visai pražuvęs degtinės tvane. Dabar tą patį Dekentą ir kitą latvį Dženį buvo išrinkę ingaliotiniais į Ežerėnus. Taip anais metais tą patį Dekentą, kaip laikraščiai rašė, net iš Ežerėnų, kaip meitėlį surišę parvežė. **C. D.**

PANEVĖŽYS. Panevėžio koplytėlė jau pabaigta statyti. Rugsėjo 8. buvo sumanę pašvęsti, bet leidimo negavo. Koplytėlei vargonus paaukavo vyskupas, o altorių iš Naumiesčio senosios bažnyčios parvežė. Koplytėlėn paskirtas kun. Macijauskis. Bažnyčios komitetas paskyrė 200 rub. kuningo būtui nusamdyti.

D. Mylėtojas.

UŽPALIAI, Ukm. pav. Negirdėt čia jokių draugijų, nors pirmiau ir buvo „Saulės'' skyriaus mokykla ir kningynas. Nežinia, kur tas viskas dingo. Buvo norėta įsteigti Blaivybės skyrius ir net piningai tam reikalui buvo surinkti. Tačiaus ligi šiol mes to skyriaus neturime, o kur tie sudėti piningai dingo mes irgi nežinome. Smūklių pilnas miestelis, net bjauru. **Skiauteris.**

ALYTUS, Suv. rėd. Buvo čia inkurta „Žiburio'' draugija, kuri turėjo savo kningynėlį, bet kningos buvo daugiausiai menko turinio, gal per tai mažai kas jas teskaitė. Šiemet mūsų „Žiburys'' ir visai užgeso.

(„Liet. Ūkin.'')

RINKIMAI Į 4-tą DŪMĄ.

Šiauliuose, Kauno gub. nuo miesto išrinktas pirklys Frenkelis.

Ežerėnuose, Kauno gub. iš dvarininkų kurijos išrinkti: grafas Jonas Przezdzieckis, Tamošius Zanas, Kvinto ir Kozielo-Poklevskis.

Suvalkų gub. į rinkikus išrinkti. Naumiestyje iš didžialaukių išrinkta: **kun. Strimavičius,** Slaivikų klebonas, ir **Sniečkus,** Lestnistvos vaitas (kuningų šalininkas). Kun. Strimavičius gavo 262 balsu už ir 60 prieš, apie tiek ir Sniečkus. Vienas pirmeivių kandidatas (Stankunas) gavo 120 renkamųjų balsų. Važiuojantiems Naumiestin ingaliotiniams ant tilto buvo dalinami lapeliai, patariantieji rinkti augščiau minėtuosius kandidatus. Prieš rinkimus buvo iškilmingos mišios, o po mišių rinkimams pritaikytas pamokslas. **J. Staugaitis.**

Mariampolėje, iš žemvaldžių išrinkti į Suvalkus: 1) kun. Striuoginys, 2) Kruvelis Pov. Prielaukio kaim. Klebiškio v., 3) Lapinskas Jurg. Linmargio k. Mikališkio valsč., 4) Bielskus. Visi „Šaltinio'' kandidatai. Pirmeivių kandidatai gavo trečdalį balsų, o šeltinininiai du trečdalius, nežiūrint baisios kuningų agitacijos.

Mariampolės miestas išrinko į Suvalkus d-rą K. Grinių-Grinevičių, kuris gavo 354 balsus iš 441; klerikalų kandidatas kun. d-ras M. Gustaitis gavo tik 54 balsus.

Kuningas K. Šaulys, Žemaičių vyskupijos sekretorius, skelbja „Kur. Lit.'' (N230) laišku: to laik raščio žinia paduoda apie tai, jog Kauno bažnyčiose busią panaikinti lenkiški giedojimai, o jų vietoje nuo spalio mėn. būsią įvedami lietuviški, esą neteisinga. Bus tik per spalio mėn. Katedroje giedamas lietuviškai ražančius ir tai 6-tą valandą iš ryto tarnaitėms.

Taip-pat buvo skelbjama, jog Kauno seminarijoje, būsią kaikurios lekcijos išguldomos lietuvių kalba. Viskas ir čia liks kaip ir seniau buvo rusų ir latinų kalbomis, be lenkų ir lietuvių kalbos išguldymo, taip-pat ir be homilėtikos ir katekizmo, kurie jau 40 metų, kaip yra vietinėmis kalbomis išguldomi.

RADVILIŠKIS, Šiaulių p. Spalių 7. buvo naujai įsikūrusios Radviliškio skolinamai-taupomosios

kasos valdybos ir tarybos rinkimai. Į valdybą išrinkti: Č. Milvydas, J. Ertelis, A. Povylius. Kandidatai: K. Narmontas, P. Mačiukas. Į tarybą išrinkti: kun. Sarapas, P. Račkauskas, J. Botkevičius; kandidatas A. Vitkauskas. Nariai įrengėjai labai užsiinteresavę nauja įstaiga. Reik tikėtis, jog bankas greit pradės veikti.

PANEVĖŽYS. Prie „Aido'' draugijos susitvėrė artistų būrelis. Priguli apie 19 žmonių.

J—mingas.

UTENA, Ukmerg. pav. Spalių 2 ir 4 d. vietiniai artistai-mėgėjai vaidino Šiauleniškio 5 v. trg. „Pilėnų kuningaikštis''. Vaidinant pirmąjį kartą buvo patėmyta, kad dauguma klausytojų nesupranta vaidinamojo veikalo. Todel spalio 4. buvo, prieš vaidinant, paaiškinta, kas tie kryžeiviai, ką jie Lietuvoje veikė ir tt. Bet tas paaiškinimas nepasiekė savo tikslo, kadangi kalbėtojas nesugebėjo pritraukti klausytojų domos, ir sodiečiai, kuriems tas paaiškinimas labjau buvo skirtas, mažai jo teklausė.

PETERBURGAS. Kasmetinis studentų vakaras buvo spalio 20. Paulovienės salėj. Vaidinama „Pavasario auka'', puikus veikalas (vertimas iš vokiečių kalbos), paliečiąs lietuvių gyvenimą. Vaidino jaunasai vaidintojų būrelis.

J. El.

Del g. Miko Petrausko koncertų Lietuvoje. Sužinojome, jog g. Mikas Petrauskas Rusijos aplinkybių spiriamas turėjo pasišalinti iš Lietuvos ir todel žadėtuose Liepojuje, Šiauliuose, Peterburge, Odesoje ir kitur koncertuose dalyvauti negalėjo. **K.**

Senovės kapai. Archeologas Vandalinas Šukevičius rašo „Kur. Lit.'' (N230) užtikęs senovėje degintų kūnų liekanas Načoje. Ikišiol niekas Lietuvoje tokių iškasimų nėra radęs. Archeologų tvirtinimas, jog kūnų deginimas prasidėjo jau žmonėms naugį (metalus) bevartojant, tokiu radimu gali būti panaikintas, nes aiškiai rodo, jog Lietuvoje kūnai buvo deginami prieš pradėsiant žmonėms bronzą vartojus.

Miko Petrausko suėmimas. Atvykus g. M. Petrauskui Tilžėn, nežinia už ką ir delko jis liko suareštuotas. Peržiūrėjus rastus dokumentus (g. M. P. turėjęs amerikoniškus dokumentus) policija jį paleido. Žingeidu būtų patirti, už ką ir kodel g. M. P. buvo suimtas? **K.**

Iš Lietuvių Mokslo Draugijos. Rugsėjo mėn. Draugijon naujai įstojo: vald. Bol. Stankevičius iš Vilniaus, teisėjas Vincas Kudirka, adv. B. Friedmann'as iš Panevėžio ir kun. Aleksandras Skripkus iš Chicago's. Tą pat mėnesį užsimokėjo: J. Raupis, kun. M. Stasiulionis, d-ras K. Jokantas, V. Kudirka, B. Friedmann'as, kun. A. Skripkus po 5 r.; Jonas Yčas — 6r., inž. J. Skripkus, Augulis-Augulevičius ir B. Stankevičius — po 3 rub.

Draugijai padovanojo: **I. knin gynan:** „Žiburio'' draugija — 63 veik. (103 tom.); prof. Ed. Volteris — 27 (32); Matilda Oliakienė — 11 (92); d-ras K. Grinius — 18 (30); P. Gaidelionis — 10; K. Alyta — 7; K. Rucevičius —6; J. Elisonas — 4; K. Būga—3; kn. J. Uogintas — 2, P. Kriaučiūnas — 1 (21); A. Vaičkus — 1 (2); Museum kralevstvi Ceskeho, „Rygos Naujienos'', „Laisvės'' spaustuvė, „Naša Niva'' ir „Šaltinio'' red. — po 1.

II. Archivan: „Aušrinės'' redakcija: 5,645 patarles, 1,414 dainų, 186 pasakas, 1795 mįslis, 161 tautos medicinos ir daug kitos folkloro medegos; M. Adamavičius—laišką 1832 m.; Ed. Volteris — kun. A. Burbos laišką; d-ras Grinius — „Šviesos'' ir kitus dokumentus; J. Elisonas — rankraštį latynų kalba; D. Šidlauskas — Biliūno laišką; „Liet. Žinių'' red.— protestus delei pilies kalno; d-ras Basanavičius — jubilėjaus pasveikinimus; K. Alyta — senov. rankraštį; X. Y. — rankraštinį laikraštį „Rytų Aušrelę'' n. 1; J. Jablonskis — L. Ivinskio rankraštį; Gabr. Petkevičaitė — sen. rankraštį lenkų kalba.

III. Muzėjun: M. Adamavičius — 3 sid. piningus; Z. Puidokas — sid. rublį 1810 m.; M. Markevičius — žalvario spiralį iš Margalio kalno Pūnioje; Jok. Poziemskis — sen. akmens formą papuošalams lieti; kun. J. Stakauskas — 15 sen. piningų; d-ras J. Jarašius — 4 pin.; kun. A. Vaitiekūnas — 2 liet. piningu ir medin. stovylėlę; kun. S. Sarapas — 5 sen. piningus; A. Žmuidzinavičius — 3 paveikslėlius; kun. S. Žižys — suakmen. pušies gabalą; J. Sandeckas — 6 sen. piningus; d-ras J. Basanavičius — titnago kirvį, 3 bulgarų marškinius, 2 kelines, 1 pančekas, 11 abrusų, 6 skepetaites, 2 paveikslu.

Visiems dovanotojams taria ačiu

L. M. Draugijos Komitetas.

VILNIUS. Lietuvių artistų bendrovė. Lietuvių teatras nestovi ant vietos, bet vis daugiau ir daugiau specializuojasi. Labjau prasilavinusiųjų vaidintojų kuopelėse jau nepatenkina kampininkavimas prie įvairių lietuvių draugijų; tos kuopelės kaskart vis žengia prie savistovesnio gyvenimo. Štai ir Vilniuje šiemet tapo inkurta visai savistovi vaidintojų bendrovė (polnojo tovariščestvo), kuri pasivadino „Vilniaus Lietuvių Dramos Artistų Bendrovė''. Jos įstatai jau notaro paliūdyti ir spalių 11 dieną įrašyti Vilniaus Miesto Valdyboje į bendrovių rejestrą.

Direktorium yra K. Alyta, vice-direktorium — M. Sleževičius, išdininku — A. Rucevičius ir sekretorium — J. Strazdas; direkcija režisieriais pasikvietė M. Sleževičių ir L. Girą.

GRIVA, Kuršo gub. Spalio 7. buvo lietuvių vakaras. Vaidino „Neatmezgamą mazgą'' ir „Kurčią žentą''. Po vaidinimo buvo dainos, šokiai, žaislai ir tt. Vaidinimas ir dainos nusisekė vidutiniškai. Lietuviškų beveik visai nebuvo, daugiausia šoko „valcus''. Laike šokių kalbėjo daugiausia „po polckiemu''.

Lankos Dobiliukas.

(„Liet. Žin.'')

Iš Lietuvių Dailės Draugijos. Pagaliaus „Lietuvių Kryžių Albumas'' yra jau paimtas iš spaustuvės ir išsiuntinėjamas visiems užsisakiusiems, taip-pat ir L. Dailės Draugijos nariams, užsimokėjusiems 1911 metų nario mokesnį. „Lietuvių Kryžių'' visas išleidimas yra sukrautas Lietuvių Dailės Draugijos būste (**Vlnius, Zavalna g. 15—11**). Tęn ir reikia kreipties, norint tas Albumas gauti. Taip-pat „Kryžių Albumą'' galima gauti ir visuose knygynuose. **Liet. D. Dr. Valdyba.**

VILNIUS. Laikraščio parduasa. „K. L.'' rašo, kad Peterburgo žydų būrio laidžiamąjį Vilniuje rusų dienraštį „Sieviero-Zapadnyj Golos'' nusipirkęs dabar redaktorius ir leidėjas kapeikinio rusų dienraščio „Našą „Kopeika''. „Siev.-Zap. Golos'' eisiąs ir toliau.

Del Bunimavičiaus nusižudymo. Jau rašėme, kad Vilniuje nusižudė didelės knygų leidimo ir pardavimo bendrovės „Lektor'' direktorius'' Bunimavičius. Nusišovęs jis del to, kad prakišęs biržoje, kaip rašo Vilniaus laikraščiai, labai didelius piningus. Jo skoloms atlyginti neužteksią jo turto, nes „Lektorius'' esąs įsiskolinęs įvairioms kitoms firmoms apie pusantro milijono rublių. Peterburgo „Lektoriaus'' skyriuje gavo žinią, kad vilniškis tos bendrovės skyrius laikinai nustojęs veikti.

ŠIAULIAI. „Ochranos'' įsakymu suimtas čia rugsėjo 28. Šiaulių advokatas K. Venclauskis spalių 1. paleistas.

Kauno gub. mokesčiai. Pernai metais pirmą kartą ėmė mokesčius nuo nejudomojo turto iš miestų ir miestelių gyventojų. Išviso Kauno gubernijos miestų ir miestelių gyventojai išmokėjo to naujo mokesčio 36,027 rub.

Kauno miestas	2,248 r.
Kauno apskritis	3,680 ''
Ukmergės	4,849 ''
Ežerėnų	3,657 ''
Panevėžio	4,751 ''
Raseinų	4,806 ''
Telšių	4,849 ''
Šiaulių	7,187 ''

RODUNIA, Lydos apskr. Čia lenkai lietuvius vis dar užpuldinėja. Spalių 4. Antanas Stračinskas iš Pelasos sodžiaus buvo Rodynios miestelyj su reikalais. Jau buvo sutemę, kada Stračinskas ruošėsi grįžti namon. Bestovint jam prie vežimo, atbėgo keli lenkai (V. A., J. A., A. Š. ir kiti). V. A. suriko: muškite, šitas lietuvis! Tan žodin lenkai pradėjo akmenais svaidyti. Vienu akmeniu perkirto Stračinsko veidą, kitu pataikė krūtinėn; gal būtų ir užmušę, jeigu nebūtų tuoj už kampo užsiglaudęs. Kaž-kas šukterėjo: visiems lietuviams taip bus. Stračinskas išėmė daktaro paliūdijimą ir padavė mušeikas teisman.

Naujų mokytojų seminarija. Švietimo ministeris pranešė Vilniaus mokslo apygardos globėjui, kad būtinai esą reikalinga inkurti mokytojų seminariją Borisovo mieste, Minsko gub.

(„Viltis.'')

ŠVĖKŠNA, Res. apskr. Rugsėjo 6. Beinoriškių sodžiuje girtas P. V. grįždamas namo iš Švėkšnos, užėjo pas savo prietelį Daukšaičių sodžiuje. Juodu prietelystėn suvedė degtinė. Užtat abu ją ir mylėjo labjau, negu patįs save. Tą dieną pas J. M. buvo talka — mašina kūlė. P. R. šoko leisti rugių pėdus. Beregint su pėdais inbrukė savo dešinę ranką lig alkūnės. Ranką sutrupino. Ligonį išlaikę Švėkšnoje prie gydytojo tris dienas, išvežė Klaipedon. Tęn rugsėjo 10. nupjovė jam ranką, po ko P. R. tuoj numirė. Taip, tai, per degtinę žuvo jaunas ir tvirtas apie 35 metus vyras! Nabašninkas paliko pačią su dviem vaikais ir mažą gaspadorystę.

RODUNIA, Lydos pav. Gazeta „Siev. Zap. Žizn'' praneša, kad šiomis dienomis Vilniaus gubernatoriaus valdininkas tyrinėjęs apie buvusias Rodunios bažnyčioje muštynes. Sako, kad keletas žmonių (lenkų) būsią patraukta teisman už lietuvių mušimą.

Pas mariavitus. Lodziaus-Pabianicų maravitų parapijos dvasiškis (kuningas) Jačinovskis pranešė gubernijos valdžiai, kad del išvažiavimo užrubežin paliuosuotų jį nuo klebono pareigų pildymo ir vienkart pranešė, kad išstoja iš mariavitų sektos, kuri jam nusibodusi.

(„Žemdirbys''.)

RINKIMAI 4-jon DŪMON.

Suavalkai. Rinkikais didžiažemiai išrinko kuningą džiakoną Simonaitį (lietuvį) ir kuningą Ščensnavičių. Tad lietuviai katalikai netikėtai laimėjo vieną balsą.

Kalvarija. Išrinkta į Suvalkus Kriokialaukio klebonas kuningas Dailidė ir Petras Mėšlius — „Šaltinio'' kandidatai.

Naumiestis. Didžiažemiai išrinko kuningą Strimavičių ir vaitą Sniečkų. Žydų balsais miestas išrinko daktarą Staugaitį.

Mariampolė. Išrinkta visi katalikų pastatyti kandidatai: Vincentas Bielskus, Povilas Krūvelis, kun. Juozapas Sriuoginys ir Jurgis Lapinskas.

Nuo Mariampolės miesto išrinktas žydų balsais daktaras Grinius. Krikščionių kandidatas buvo kun. dr. Gustaitis.

Vilkaviškis. Didžiažemiai išrinko kun. Jurgį Narjauską ir teisėją Andziulį. Žydai išrinko nuo miesto Andrių Bulotą ir teisėją Stankūną. Krikščionis buvo pastatę savo kandidatus, bet žydai apgalėjo.

Seinai. Didžiažemiai rinkikais Suvalkuosna išrinko kuningą Juozapą Laukaitį, Liepalingio kleboną ir kuningą Vincentą Jurgilą, Metelių kleboną; miestas — matininką Dušnickį (žydą).

(„Šaltinis''.)

IŠ LATVIJOS.

Ryga. Miesto darbo kontora. Rugsėjo mėn. iš darbadavių pusės inplaukė 932 reikalavimų (353 vyrų ir 579 moterų), o iš darbo jieškotojų pusės buvo 1334 reikalavimai (644 vyrai ir 691 moteris).

— **Nubausta redaktorius.** Laikraščio „Neuer Baltischer Buschарbeit'' redaktorius administraviškų būdu nubaustas vienu mėnesiu arešto.

— **Keliauninkai apie pasaulį.** Iš Mintaujos atvyksta francūzai keliauninkai, keliaują aplink pasaulį, pp. Marten (vyras su žmona). Jų kelionė prasidėjo balandžio 23. 1907 m. iš Paryžiaus, už kurią pažadėta 200 tūkstančių rublių premijos nuo geografiško instituto vardo ir tęsis pagal sąlygas ligi balandžio 23. 1922 metų, tai yra 15 metų. Kelias, kurį jie turi pėsti praeiti 15,000 varstų. Toje kelionėje išpradžių dalyvavo 22 francūzu, bet iš jų dabartiniame laike pasiliko tik 8 žmonės, nes 13 peržengė sąlygas, o vienas buvo Abissinijoje užmuštas. Dabar p. Margen apėjo visus žymesnius Europos miestus, visą Afriką, Pietinę Aziją ir kaikuriuos žymesnius Rusijos miestus. Iš Rygos keliauninkai trauks Peterburgan. Jų kelionė baigsis Australijoje. Keliauninkai, svarbjausiu būdu, pragyvena pardavinėjimu atviručių.

— **Rudens šventė** Latvių apšvietos draugijai davė gryno pelno 800 rublių.

— **Rygos latvių labdaringoji Draugija** gyvuoja jau 43 metai, užlaiko keturklasę mokyklą, beturčiams prieglaudą ir kitas įstaigas. Savo įstaigų užlaikymui drja praėjusiais metais išaikvojo 16,000 rublių.

— **Demonstrancija ant kapinių.** Laike laidotuvių, administraviškai išsiųstos iš Rygos „Feniksо'' darbininko žmonos, ant katalikų kapinių didelė darbininkų minia mėgino padaryti demontraciją, bet įsikišo policija ir kai-kuriuos suareštavo. Policija paliepė taip gi nuimti raudonus kaspynus nuo vainikų.

— **1905 metų atbalsiai.** Livžemės gubernijinin kalėjiman uždarytas atvežtas iš Galdino apskričio Kriš Dreiman, 32 metų. Kaltinamas už dalyvavimą 1905 metų judėjime. Jis išvažiavo užsienin, nesenai pagrįžo ir buvo sulaikytas. Byla bus nagrinėta dabartinėje kariškojo teismo sesijoje, Rygoje.

(„Rygos Naujienos''.)

— **Kratos,** anot „Dz. V.'', buvo padarytos spalių 6 d. prie Šaltinio g. N3355 pas nekurias ypatas. Konfiskuota laiškai.

— **Rygos miesto ineigos ir išlaidos.** Per 1911 m. įneigos turėjo 11,201,286 rubl. 52 kap., išlaidų gi 10,582,747 rub. 85 kap., atliko 618,538 rub. 67 kap.

— **Latvininkų organas „Latvija''** nuo 1 spalių pradėjo išeiti rytais.

— **Nauji kapeikiniai laikraščiai.** Nesenai laikraščiuose tilpo žinia, kad ketinama išleidinėti Rygoje trįs latvių kalboje kapeikiniai laikraščiai.

— **Rinkimai** atstovų į V. Dūmą miesto paskirti 18 spalių. Bus renkami 2 atstovai: nuo I. kurijos peršamas vokietys Sticinskas ir latvis Zalit, nuo antrosios advok. Mansirova, kadėtas, — pastorius Yrbė spalietis ir Prėdkalnis soc.-demokratas.

LIEPOJUS. Seniausioji Liepojaus draugija **Lietuvių Savyšelpos** įvedė senai pageidaujamąją atmainą: suorganizavo chorą, kuris puoš vakarus dailiomis dainomis. Iš to reikia pasidžiaugti liepojiškiams ir vakarų rengėjus pasveikinti. **Senas Liepojietis.**

„Rygos Garsas''.)

Iš Amerikos.

Roosevelto laukia į teismą. Milwaukee, Wis. vietinis teismas atidėjo ant vienos savaitės bylą apie John Schrank, kuris buvo pasikėsinęs nušauti kandidatą į prezidentus, pulk. Rooseveltą. Teismas laukia, kad patsai Rooseveltas į teismą pribūtų, laiko turėdamas, ir papasakotų, kaip į jį šovė. Vadinas, jisai bus liūdininkas prieš savo kaltininką.

Ką veiks Taftas? Kaip žinome, nuo kovo 4-tos p. Taftas jau užleis prezidento krėslą Wilsonui, o patsai turės imtis kokio amato. Dabar jis patsai pasisakė, kad grįšias į Cincinnati ir vėl užsiimsiąs advokatūra.

Am. Darbo Federacija nudžiugo. American Federation of Labor apskelbė pasidžiaugimą ir didelį pagyrimą Washingtono Augščiausiam Teismui, kuris nesenai taip perkeitė taisykles, jogei jokis teismas nebegalės savo valia išduoti draudmių (pagarsėjusių „injunction''), kurios būdavo vartojama priešais darbo organizacijas. Dabar pirma tokių draudmių, teismai turės su pačiomis organizacijomis pasiteirauti.

Socialistas Majoras. Canton miestelyj (Ohio) tapo išrinktas miesto majoras socialistas Harry Schilling. Jisai gavo viršų ant demokratų kandidato A. Trumbull.

Spėja, kad paleistuviai užmušė. Netoli Bridgeport, Conn., priemiestyje Georgetown darbininkai eidami į darbą pamatė fabriko prūde kyšant lavono kojas. Ištraukus rasta nežinomos moterišKės lavonas, su škapleriais ant kaklo. Lavonas visas buvo subadytas itališku štiletu. Spėjama, kad tai buvo kokia mergina, kurią paleistuviai užmušė, norėdami ją prašalinti, kaipo valdžios liūdininkę. Mat dabar čia yra didelė byla priešais paleistuvių namus. Nesenai rado užmuštą kitą tokią merginą, vardu Bruno.

Korespondencijos.

BROOKLYN, N. Y.

Brooklyn'as irgi sujudo; šį rudenį jau turėjom keletą gerų vakarėlių-vaidinimų. Štai lapkričio 2. dar pastatė Central Brooklyno Choras: Dubois'o Kantatą „Septyni žodžiai'' ir jau žinomą M. Petrausko operettę „Kaminakrėtis ir Malūninkas''. Kiek jau kart buvo lošta įvairus veikalai, bet dar neteko matyti kad kas būtų parašęs kiek sveikesnę kritiką į laikraščius; lyg rodos tas būtų visai pašalinis dalykas. Dabar daleiskite man išreikšti savo patėmijimus ir pažvalgas link mūsų lošimų. Mums rodos, kad teatrai turi ytin svarbją intekmę ant mūsų liaudies būdo: pripratina prie geresnės tvarkos ir sulaiko nuo tuščiai perleidžiamų valandų, prie kokių nors netikusių lošų. Jei taip, tad kad ir pats lošimas būtų pavyzdingas ir užimantis; kad publikai nereiktų snausti. Kad lošimas būtų pavyzdingas, turi būt aktoriai, netik išsilavinę, bet ir suprantantįs savo roles. Mūsų laikraščiuose (išskyrus „Lietuvą'') beveik niekо nerašoma apie lošimą; o jei kas rašoma, tai tik trumpa korespondencija.

Niekados aktoriai negaudami viešos kritikos negali daugel ko apie save suprasti. Užtad taip ir einasi pas mus: lošiama tik kad lošti. Dabar grįšiu prie viršminėto vakaro. Mums nesvarbu kiek buvo publikos ir ar daug liko pelno; tap-pat nesvarbu, kieno naudai buvo rengiamas tas vakaras. Mums švarbu tas: kaip tas lošimas tą vakarą buvo atliktas. Visų pirm, pasikėlus uždangai, metėsi akysna nemažas pulkelis jaunuomenės; tai Central Brooklyno Choras. Prasidėjo „Kantata''. Nesuprantant žodžių ir nemačius libreto, sunku pasakyti jos turinį; turbūt dvasiškos intalpos. Sopranas—E. Mikuliutė turi neblogą balsą; jeigu ko stokavo, tai jausmingumo. Mat neužtenka turėti balsą, bet reikia jį mokėti ir valdyti. Visgi galima tikėtis, kad p-lė Mikuliutė su laiku bus gana gera solistė. Tenoras — P. Rimkus, sugiedojo šį-kart galima sakyti gerai; gaila tik, kad turi silpną balsą; nors ir lyriškasai tenoras, bet visgi silpnas. Baritonas — A. P. Kvederas, turi gana stiprų balsą ir sugiedojo vietomis visai gerai; vietomis kiek silpniau, nes perplačiai užimdamas balsas nustoja prigimto švelnumo. Antrame „kantatos'' žodyje tenoras ir baritonas turėjo trumpą duetą, kuris labai gražiai nusisekė.

Giedant solistams galūnėse užtraukdavo choras; pirmame žodyje muzikė labai dramatizuota, ir todel choras nesugiedojo gerai; išėjo koki tai disharmonija. Penktas žodis ir šeštas taip-pat nelabai chorui tepavyko; bet užtad II., III., IV. ir VIII. gerai; čia choras sugiedojo sutartinai ir pilna harmonija išėjo jausmingai ir gražiai. Orkestracija, sutaisyta M. Petrausko, darė gan malonų įspūdį. Melodija daugiaus liūdnabažnytinė; bet žavėjančiai graži.

Tiek apie „Kantatą", iš kurios yra keliolika šmotelių gražios muzikės, kurioje galima pasigrožėti.

Antra vakaro dalis, tai jau visiems žinoma operettė „Kaminakrėtis ir Malūnininkas". Apie muzikališkąją operettės dalį jau daugel kartų buvo rašyta ir šį kart gal neblogiau atlikta, diriguojant p. Strumskiui. Čia tik mums svarbu pats lošimas minėto veikalo. Pasikėlus uždangai ant scenos išėjo P. Rimkus — Prano rolėje. Reikia žinoti, kad Pranas buvo įsimylėjęs į malūnininko dukterį, Teklytę, ir tėvams nesantaikoje gyvenant, negalėjo jos vesti. Čia gi ant scenos tokį ir turėjo perstatyti. p. Rimkus išėjo visai kuo kitu; iš įsimylėjusio jaunikaičio išrodė kokiu tai automatišku betikslių; kalba taip tyliai, rodos tik sau lošia; net ir tada, kada siunčia jai širdingus dūsavimus, taip besąmoningai elgėsi, kad žiūrint iš publikos net graudu darosi už tokį lošėją. O aktorius turi žinoti, kad jis perstato tą asmenį, kurio rolėje jis esti. Dainavimas p. Rimkui nusisekė gerai. Pasigirdo užimas, ir kulvartomis išsirito Sabukas, kurio rolėje buvo p. Bukšnaitis. Čia vėl kontrastas. Pranas neparodė jokios nuostabos; matomai ir rolės nemokėta, ir nežinota ką veikti. Kalbant Sabukui su juomi, Pranas sau švaistėsi po sceną lazdą sukdamas ir kišenėje ranką laikydamas, tartum kad tęn ne prie jo priklauso tas viskas. Keista, rodos žmogus ir dalyvauja šęn bei tęn, bet čia neparodė nė elementariško supratimo. Sabukas gi visą laiką lošė gerai, tik vietomis pridėjo biskį perdaug komizmo, taip-pat neperpuikiausiai išrodė, kada dainuodamas apie savo gyvenimą perdaug į publiką viską taikė, išrodė, lyg deklamuoja. (Mums rodos, kad šis užmetimas nevietoj: juk į ką jis tada galėjo žiūrėt? Red.). Petronėlė, Malūnininko tarnaitė (O. Kulbokiutė) sulošė silpnokai; gal delto, kad turbūt pirmu kart ant scenos. Kurčioji Barbora, P. Karčiauskiutė lošė kiek geriau, tik stoka judėjimų nedarė taip gyvo įspūdžio. Blogai ir tas, kada išbėgo su šluotomis prie Sabuko, čia buvo tiesiog ilga pauza, o kaip išpuolė, tai ir galo nebebuvo, vaikėsi, gainiojosi po sceną ir toks jų pasielgimas labai sugadino gerą lošimą. Piklius — Malūnininkas, — A. P. Kvederas. Stovyla, grimiravimas ir išėjimas iškart padarė gan gerą vaizdą; bet juo tolyn, tuo viskas pradėjo keistis; pasirodė, kad p. Kv. tinka tik komiškose ir gal girtuoklių rolėse, tik ne senų ir rimtų žmonių. Jei ne tas kraipymasis, spardymasis, gal ir būtų kas geresnio išėję; be to dar ir rolės nemokėta; tad viskas kaip susidėjo tai biskį ir sugadino. Reikia patėmyti Pikliaus juokas, kuris buvo taikomas visur; reikia ar ne. Taigi Piklius buvo ne savo rolėje. Juk negalima daileisti, kad senas žmogus raitytųsi, šokinėtų kaip komedijantas ir viskame būtų taip vaikiškas. Gratas—Kaminakrėtis: K. Kriaučiūnas buvo savo rolėje; nors tai nepirmu kart lošė tą rolę, bet visgi išeina kaip reikiant. Šį kartą irgi buvo geras girtuoklio typas, ir gerai savo užduotį atliko. Choras už scenos sudainavo: „Po kalnelį vaikščiodama", taip gražiai, kad geriau ir nereikia; chorvedžiu buvo A. P. Kvederas. Šokiai ant scenos ir dainos nusisekė gerai, ypač dainos turėjo gerą skambėjimą.

Abelnai imant, „Kaminakrėtis" šį-kart išėjo rodos silpniau, negu pora sykių pirmiau teko matyti. Dar viena pastaba. Aktoriai turėtų imti tik tokias roles, kuriose jie jaučiasi savais esą, nes kitaip iš teatro, iš tos dailės tribunos išeina koks tai mišinys.

Tikime, kad ir „Central Brooklyno Choro" aktoriai kitą syk geriau pasistengs susitvarkyti.

Dar žodelis visuomenei. Labai nesmagu darosi, kad mūsų spėkos skaldosi. Tą-pat vakarą koki tęn „Brooklyn'o Jaunuomenė" turėjo savo „balių" ir tokiu būdu visgi virš minėtam vakarui užkenkė. Mes geriau ypatiškus ginčus atidėkim į šalį ir nors kartą pažiūrėkime į dailę rimtu protu. Nors jau „V. L." yra plačiai rašiusi, kad pas mus dailė bjauriai išnaudojama ypatiškiems visokių draugystėlių tikslams, bet nebus prošalį dar priminti, kad ir šį rudenį Brooklyn'e, tai tikra teatrų epidemija. Visi lošia, kam tik kas pasipina. Ar tai manote, kad tas daroma mūsų dailės pakėlimui? Visai ne! Tai pasipiningavimui įvairių draugystėlių, tai alinimas visuomenės ir skaldymas tų-pačių menkučių spėkų ir net užbėgimas kelio teatrališkoms grupoms. **Sc. M.**

LAWRENCE, MASS.

Subatoje, 19 d. spalių, po pietų, lietuvis Jonas Smolskis užsimokėjęs Lietuvių kooperacijos krautuvėje keletą dolerių už išimtą sau ir šeimynai valgį užėjo smūklėn išsigertų alaus (prie Lawrence ir Elm g-vių). Smūklėje susivaidijo keletas jaunų airių. Bet savininkas juos išvarė gatvėn. J. Smolskis taip-pat išėjo oran. Tuom kartu airiai su akmenais jį užpuolė ir primušė, taip kad ant rytojaus (20 d. spalių) 5½ val. vakare ligoninėje nuvežtas persiskyrė su šiuom svietu.

J. Smolskis buvo 27 metų amžiaus, vedęs. Paliko moterį 26 metų su vaikeliu 17 mėnesių. A. a. J. Sm. pragyveno Amerikoje 8 metus. Paėjo iš Vilniaus gubern. valsč. Butrimonių, par. Pivošiūnų, sodž. Skraičių. Keturi metai kai vedęs. Dirbo Arlingtono audinėje. Taip kaip nabašninkas buvo veikiančiu nariu IWW. unijos ir prigulėjo prie jos iki pat mirties, tat lietuvių skyriaus IWW. unijos sekretoriaus gerb. Z. Pekarskio rūpesniu tapo paimta laidojimo reikalai unijon, kuri greitu laiku surinko nemaža skatikėlių, sušelpė našlę ir pripirko nemaža vainikų, būtent, laidojant buvo pagamintas raudonas kvietkas, kurį sąnarys galėjo ingyti tik už 10c., tokiuo būdu susirinko $59.95 kuriuos pavedė našlei. Vainikų buvo nupirkta už $95: 8 nuo I. W. W. — gyvų gėlių, vienas metalinis; Arlingtono audėjų už surinktus $27 nupirkta: už $10 gyvų gėlių ir už $5 metalinis, likusius — $12 atiduota našlei. Apart to našlei dar surinkta: gerb. Pekarskio $17.25, J. Baušos $11.24 ir 27 d. spalių Jul. Kvaraciejaus vestuvėse $5.85. Manoma, kad moteris ir paskiaus gaus vis pašalpą nuo IWW., nesa nabašninkas nebuvęs amatninkas, tik paprastas audėjas ir užtat nedaugel tęn uždirbdavęs: užtekdavo tik juodai dienai pragyventi..

Nabašninką laidojo subatoje, 26 d. spalių. Laidotuvėse dalyvavo beveik visi IWW. sąnariai. Tik policija nedavė griežti orkestrai ir miniai gatvėmis maršuoti. Viskas, ką galima buvo eiti šaligatviais.

„Du žmogžudžius policijai pasisekė sugauti. Dabar jie paliuosuoti; užsistatė tik kaucijas po $5.000.

Beje. Bus dar žingeidu paminėti. Pirm laidotuvių buvo IWW. atspausti gėdulių lapeliai, kartu kviečianti dalyvauti darbininkus laidotuvėse. Ant Short ir Elm gatvių benešiojant tuos gėdulių lapelius IWW. sekretoriui lietuvių skyriaus suareštavo jį policijantas ir teisme likosi nubaustas 5 dol. Įskundė jį policijai lietuvis krautuvninkas, sulenkėjęs, J. Zajanczkowskis, kuris tik iš vienų lietuvių ir tesinaudoja.

Nedėlioj, 27-tą spalių Hibernian Salėje buvo lietuvių vakaras. Rengė jį J. Krivas ir M. Paulukaitis. Vakaras žmonėse paliko smagų įspįdį. Nes kaip toks veikalėlis, kaip **Adomas ir Jieva** ir dar su dainomis ir p-no J. Krivo muzikaliai ir humoriškieji dalykėliai atlikti rūpestingai davė žmonėms sočiai pasijuokti, pasigėrėti ir išgirsti **ką lietuviai gali nuveikti.** „Adomą ir Jievą" vaidino: S. Petrukevičius ir p-lė Simanioniutė; dvarponį — Čūlada. Pabaigoje dar M. Paulukaičio sumokytas choras (labai gaila: mažutėlis — apie 15 narių!) padainavo keletą dainelių.

Publikos buvo prisirinkę apie 400. Būt labai gerai, kad tokių vakarų sulauktume kuodaugiausia. **D.**

NEWARK, N. J.

Spalinio 23. vietinė socialistų kuopa parengė prakalbas, į kurias parkvietė L. Pruseiką iš So. Bostono. Žolynui atidarius susirinkimą ir prižadėjus, jogei visi socializmo klausimai bus išaiškinti, išėjo Pruseika kalbėti. Atkalbėjo papeikos poterius Taftui, Wilsonui ir Roosveltui. Paskiaus suraginęs balsuoti už Debsą, užbaigė prakalbas be jokių didelių prajovų. Tas kalbėtojas čia nors nesiterliojo su religija, kaip kiti būdavo, tai nebuvo ir triukšmo. Papeiktinas tik salės gaspadorius (Šv. Jurgio Dr-jos), kad laike kalbos leido kam tęn už sienos su choru giedot. Koks tęn kalbėtojas nebūtų, visgi reikia paguodoti bent estrada.

Ant rytojaus spalinio 24. toje pačioje vietoje surengė prakalbas lietuviški demokratai. Atidarė prakalbas p. V. Ambrozevičius ir nurodinėjo, kaip geri esą demokratai. Čia kaip visados su savo dvylekiu išlindo tūlas p. Dobinis, kurisai vietoj ar ne vietoj spraudė savo klausimus. p. Ambrozevičius sustabdė Dobinį ir perstatė kalbėti p. V. Leščinską. Tas ragino eit į vakarinę mokyklą ir skubinties ingyti ukėsystę. Potam vėl kalbėjo p. Ambrozevičius. Ragino rašytis į demokratų klubą ir balsuoti už demokratus. Ant galo pasakė, kad eitų į apačią, nes tęn esą išsigerti... Vietinis socialistų kuopos šulas dar ėmė barties su vakarinės mokyklos mokytojum, p. Leščinsku, kam šis girdi atvedęs ant demokratų prakalbų mergaites. Mat esą valia tik ant socialistų prakalbų merginoms vaikščioti, o ant demokratų šiukštų negalima. Taip jų laisvė suprantama...

K. V. Podžiūnas.

SO. BROOKLYN, N. Y.

Čia lietuvių yra diktas būrelis, išsimėtę po visą Brooklyną. Turi suorganizavęs D. L. K. Mindaugio pašalpinę dr-stę. Taipgi dabar susitvėrė choras, kuris mokinasi dainuoti. Minėtoji draugystė rūpinasi ir politika. Laikydavo susirinkimus po Nr. 650—3rd ave., o dabar persikėlė J. Bulotos svetainėn, 3rd ave. ir 28 th str. Tik ne labai kur toli nubėgo, nes jau pradeda skųsties, kad merginos „baderiuoją" susirinkusius narius... Nuo Šėžos buvo pabėgusi iš salės draugsytė delto, kad jis laisvas žmogus.

Spalinio 31. Williamsburgo socialistų kuopa parengė čia prakalbas. Pribuvo du kalbėtojai: Šukys ir Purvis. Pirmasis labai gailingai kalbėjo ir nurodė, kaip nereikalingi yra Amerikoje nei demokratai nei republikonai. Liepė balsuot už socialistus. (Kalbėtojas vargiai pagalvojo: ar yra čia salėje bent vienas pilietis, kuris gali balsuoti!) Purvis savo kalboje taip jau užrašė dekretą, kad išnyks Amerikoje viskas, tik socialistai pasiliks. Da pasakė, kad Amerikos valdžia areštuojanti lietuvius, jeigu tie giedosią savo tautos hymną: „Lietuva, tėvynė mūsų". Iš kur jis tokį stebūklą iškasė, niekam nežinoma.

Po prakalbų buvo šaukta, kas norite suorganizuoti socialistų kuopą — pakelkit rankas! Pakėlė apie 16 rankų. Taigi ir tapo So. Brooklyne sutverta socialistų kuopa. Ant galo dar Šukys prašė, kad per laikraščius nekritikuotų.

Republikonas Macijauskas.

PHILADELPHIA, PA.

„V. L." N44, p. Šundaktarių Priešas klaidingai rašo, būk „Lietuvių Jaunimo Apšvietos Klubas" delei to neįvyko, kad p. Grinius neatsilankė. Po teisybei delto neįvyko, kad buvo stoka tam pritarėjų. Mat nevisiem yra lygiai brangi apšvieta. Pirman susirinkiman atsilankė 25 asmens, bet sumokėjo įstojimo po $1 tiktai 9. Antran susirinkiman norints kiti ir neatsilankė, bet pribuvo dar šeši nauji nariai ir įmokėjo po $1. Taigi sumokėta $15. Trečian susirinkiman atsilankė vos septyni ir nė vieno naujo. Tas mums ir parodė, jog negalima įvykinti taip trumpu laiku; todel atidėta ant tolesnio. Pagal mūsų planą, buvo reikalinga apie 60 ypatų palaikymui tokio klubo, kuriam reikalingas atskiras namas. Dar yra viltis, kad tas klubas įvyks gal už metų ar toliaus kaip „Lithuanian Real Estate Co." pastatys tautišką namą, kuriam lotai jau yra nupirkti — užmokėta 10,000,600 (ką ta suma reiškia? Rd.). Mes tikimės gauti prieglaudą ir tada įvyks mūsų užmanymas, reiškia TMD. 74 kuopos. **P. Kanakas.**

CHICAGO, ILL.

„Vienybės Lietuvninkų" N44 p. K. Pušynas praneša visuomenei apie kokias tęn prakalbas „anarchistų". Ant kiek visiems chicagiečiams žinoma, tai prakalbos buvo surengtos ne anarchistų, o Susivienijimo Lietuvių Laisvamanių kuopos vardu „Francisko Ferrer". Ir nevien kad 13 spalio atsibuvo prakalbos, bet toje pačioje svetainėje, tos pačios kuopos surengtame suėjime dainavo 81 kuopos socialistų choras ir deklamavo viena mergina, o taippat ir kas svarbjausiai buvo paskaitos ant tėmos „Francisko Ferrer ir naujoji mokykla". Gi p. Pušynas užtyli apie tai. Anot jo kalbėtojas Šidiškis esąs anarchistu; o visiems žinoma, kad jis yra socialistas ir sąjungoje 3 metai kaip priklauso, ir dar pasakysiu, kad 37 kp. yra pilnas narys. Ir Šidiškis nei apie patriotizmą nei anarchizmą kalbėjo. Jis kalbėjo taip kaip ir visi socialistai, ir tik antgalo, kad žinomas vaidų kėlikas K. Šeštokas pradėjo dresiruoti, užsiminė apie anarchizmą ir žinoma, kaipo to mokslo nebūdamas teoretiku ir nieko svarbaus nepasakė; tik išsireiškė, jog jis **ieškąs kelių,** katrie vestų prie geresnės ateities tiesiau.

Ir dar K. Pušynas sako, jog vakaro vedėjas nedavęs tūliems balso. Gi pirmsėdis davė tol, kol buvo galima, o kaip tūli neva „susipratę socialistai" pradėjo, nepri silaikydami taisyklių, ant karto po 10 kalbėti, tai pirmsėdis neb, galėdamas nieko padaryti, turėjo netik neduoti balso, bet ir uždaryti susirinkimą. Čia pasirodė tik Chicagos tūlų socialistų giminingumas su saliūnų laikytojais, kurie ir gi taip-pat „parliamentariškai" užsilaiko.

Ant galo, del kokių priežasčių K. Pušynas rašo būk tą visą programą surengė anarchistai? Gal delto, kad vienas laisvažmonietis dalyvavo programe? Jeigu taip, tai ir socialistų choras ir socialistai kalbėtojai, anot jo, pasilieka anarchistai. Žvirbliai ant stogo čirška, būk tą korespondenciją parašė K. Šeštokas, žinomas vaidų kėlikas, tik prisidengęs po slapyvardžiu redakcijai priduodant slapyvardį už tikrą vardą (Ką tas bendro turi prie šios žinios? Red.)

A. Brijūnas,
„Fran. Ferrer" kp. sekretorius.

WILKES BARRE, PA.

Lapkričio 3. vakare atsibuvo prakalbos salėje ant kampo South ir S. Main Str. Vakaro pirmininkui, M. Padolskiui perstatinėjant, išėjo Varnagiris, org. VII. rajono ir A. Valinčius. Abu ragino balsuoti už Debsą. Potam perstatė monologą Džian Bamba apie girtuoklius. Toliaus išėjo su monologais J. Ridzikas, kuris darė juokus su dzūkiškais priežodžiais. Dar kalbėjo K. Arminas, irgi apie rinkimus ir kad žėdnas galįs balsuoti už ką nori. Toliaus kalbėjo J. P. Čepulis.

Visi kalbėtojai agitavo už darbininkų partiją, tai yra už socialistus.

Publikos buvo į kokį šimtą vyrų ir moterų; gal būtų buvę ir daugiau, bet buvo pirmas tokis šaltas rudens vėjas.

Su tuomi ir baigėsi vakaras. Visi kalbėtojai buvo iš „Pittstono Rateliečių". **J. J. Nienius.**

WATERBURY, COON.

Spalio 25. čionai atsibuvo balius ir vakarienė, kurią surengė J. Urba ir T. Matas. Įžanga buvo net $3.50 už porą. Nedaug lietuvių tebuvo, bet ir tie patįs gailėjosi kad ėjo, nes didesnė pusė buvo svetimtaučių, ir jie su lietuviais pasielgė taip, kaip norėjo, ir jiems nieko nebuvo sakyta, nes jie, kaip sakant „airiai", užtai... Ir muzikantai buvo net italai. O lietuvių čia yra net du benai. Ir gaspadinė taipgi svetimtautė buvo, ir prie jos dar kokie 3 pagelbininkai, ir nemažai atlūpė. Juk ir lietuvės galėję būtų tą patį darbą atlikti, dar gal ir geriau, ir beabejonės nebūtų ėmę šimto dolerių už darbą, taip kaip ta ėmė!...

Tai matot kokie mūsų kai-kurie Waterburio „inteligentai".

Palangos Juzė.

DURYEA, PA.

Šiame miestelyje mūsų viengenčių lietuvių randasi apie 90 šeimynų, beveik gal bus tiek-pat ir pavienių. Kiekvienas vedęs lietuvis turi, taip sakant, „locnų" vaikų nuo 6—8 (stebėtinas vaisingumas Duryea'jos lietuvių; beveik per 2 metų laiką man besilankant diena į dieną po lietuviškas kolonijas, pirmutinę tokią vaisingą aš užtikau!). Apšvieta čionai nupuolusi iki zero: daugumą giriasi „čituoją polckai"; laikraščių į čia pareina 6: Lietuva, Vienybė Lietuvninkų, Darb. Viltis, Keleivis karčemninkui Juodickiui ir dar vienai ypatai.

Kaslink šios kolonijos tamsumo, jokių išvadžiojimų neapsiimu daryti; palieku tą skaitytojams spręsti; aš tik viršuj nurodau populiaciją ir edukaciją. Štai vieną pavyzdį parodysiu visuomenei iš vaišių tamsumo šios kolonijos, — ne tik lietuvių, bet ir kitų tautų. Pereitą pavasarį inbėgo į karčiamą jaunas lietuvis, 22 metų amžiaus ir pareikalavo sau didelį „skunerį" alaus; išgėręs vieną ištraukė ir kitą, pasigirdamas, kad jis galėtų dabar išgerti dar ir „džinės" bonką. Kilo laižybos — piningai sudėti, bonka „džinės" vaikino rankoje ir geria sau; vaikinas nedagėręs porą stiklelių iš tos nelaimingos bonkos— krinta ant grindų negyvas. Apie tą pat laiką, tokią pat „komediją" sulošė vienas lenkas ir airis. Iš vietinių gyventojų, piningų nieks netur ir gyvena alga nuo algos, paklausus — kur jų piningai, gal bankose deda? gauni atsakymą užtvirtinantį, bet ant galo paaiškina, kad jie dedą piningus ne į valdiškas bankas, tiktai į „bravorines"... aišku kaip diena.

Duryea'čiai jau turi savo naują bažnyčią ir lietuvišką kuningą, nors pastarasis dar tarp jų negyvena, nes neturi namo, pakol kas, įnamiauja Pittston'e pas liet. kun. Ką gero padarys linkui lietuvių apšvietos naujas kuningas, matysime vėliaus. **P. Pilėnas.**

WILKES BARRE, PA.

35 kp. SLA., per spalių susirinkimą, nutarė vienbalsiai išnešti ant Bagočiaus didžiausią panieką; kiti net smarkiai koliojo jį „juodašimčiu", „šnipu" ir „laisvės stabdytoju".

Buvo net nekurių iš susirinkusių išreikšta, kad jis esąs tautos išgama, nevertas ant šios planetos valkiotis...

Taipgi ir buvo pranešta apie dar dvi ypatas iš kuopos, jog yra šaldrukų darbą atlikę; Juodiška ir Botirius, kurie lig šiolei buvo kuopos nariais. Vienas prisiskolino ir dar aplengvinęs kito baksuką, išdūmė sau į platų Ameriką. O antras priėmęs orderių nuo žmonių vėl nuėjo tęn, kur vėjas švilpja.

Man berašant, žinią gavau, jog ir 9 kp. LSS. nutarė Bagočių iš Sąjungos prašalinti, ir pasiuntė į „Kovą" „iniciatyvą" referendumui. Tokiu būdu gal ir dusyk bus daugiau triukšmo.

J. J. Nienius.

SIOUX CITY, IA.

Kur mūsų brolių nėra? Yra ir šitoj tolimoje valstijoj. Tik gaila, kad mūsų vientaučiai vergauja lenkams, kaip kiekvienas lietuvis galės suprasti iš žemiaus paduotos iš Sioux City statistikos. Čionai mat lietuvių yra į 800, o lenkų apie 100. Vienok lenkai turi savo bažnyčią ir kleboną, taipgi parapijos mokyklą naują ir susirinkimams svetainę. O lietuviai nieko! Gali žėdnas suprasti, kad tik lietuviai tas visas įstaigas savo piningais pastatė. Ar tat negėda Sioux City lietuviams už savo tamsumą?...

Čia turime ir lietuvių vertelgų pusėtinai: 5 valgomų daiktų krautuvės, viena smūklė. O daugiau pas žydus lietuviai pardavėjai smūklėse yra, kur daro gerą pragyvenimą iš lietuvių.

Čia pavasarį buvo atsilankęs Jonaitis iš So. Omahos, su bažnytiniais reikalais ir tuokart sutvėrė Šv. Jono pašalpinę draugystę. Ačiu jam už tokį darbą.

Dabar čia yra jau keletas gabjų vyrukų, kurie kokie du mėnesiai atgal sutvėrė SLA. 4-tą kuopą. Jau turi 24 narius. Tačiaus

čia mūsų vertelgos nė vienas nepriguli; dar nori kitus atkalbinėti, būk į SLA. visi socialistai prigulį ir geras krikščionis negalįs prigulėti. Tikri lenkberniai!

Tautos Barzda.

DETROIT, MICH.

Kaip žinoma, dabar jau atsidarė vakarinės mokyklos. Keletas lietuvių vaikinų bei merginų lanko ją. Tik mums bėda, kad neturime lietuvio mokytojo.

L. S. 116 kuopa surengė prakalbas. Kalbėjo D. J. Kasparka. Pirma jo kalba atsibuvo spalio 26. Savo kalboje nurodė apie darbininkų vargingą gyvenimą. Ragino balsuoti už socialistų partiją. Toliaus išbarė ant Balevičiaus ir Bračiulio, kad anie... svetimtautes paėmę už pačias.

Pabaigoje buvo klausimai. Vienas šia koks: L. S. kuopa buvo parkvietusi kalbėti Dr. J. Šliupą, kuris raginęs, kad balsuotų už Rooseveltą, o ne už Debsą, ir delko kuopa tokį kalbėtoją kviečia? Kasparka aiškina, kad kuopa nekalta, nes ji nežinojo apie ką jis kalbės. O delko Šliupas kalbėjo už Rooseveltą ir kaip girdėti kitur važinėdamas agituoja, tai galima žinoti, kad už tai jis pelno turi. (Čia tai jau niekai nupliaukšta! Red.) Pirmiau, girdi, ir Šliupas prigulėjo prie socialistų, bet laikui bėgant atsimetė.

Antra prakalba atsibuvo 27. spalio po pietų. Kalbėjo beveik tą patį, tik peikė išsijuosęs Rooseveltą, o gyrė Debsą ir Seidel. Po prakalbų M. Mockus paaiškino, kad netiesa, ką ant Šliupo kalbėje, kad jis agitavo už Rooseveltą. Šliupas sakė: balsuokit už Debsą, o jei kam nepatinka, balsuokit už Rooseveltą. Toliaus Mockus sako: „Lydėdamas Šliupą ant stoties pkalausiau, ką jis mano apie tai? Jis taip pasakė: „Pirmu kartu Detroite, žmonių nuomonių nežinau, nes kitiems socialistams yra labai baisus, delto pasakiau: jei kas bijote Debso, balsuokit už Rooseveltą".

Trečia prakalba atsibuvo tospat dienos vakare. Apie ką kalbėjo, nežinau, nes negalėjau pribūti. Iškalno pranešė, kad kalbės moterių reikaluose. D. J. Kasparkos kalba susideda iš paprastų žodžių ir ne aiškiai lietuviška. Bet žmonėms, matyt, patiko, nes nekliudė religijos ir neminavojo „velnių", „rakalių" ir kt., taip kaip kartą teko girdėti M. Mockų kalbant.

Lietuvis.

ROKCFORD, ILL.

Užėjus vėsesniam orui ir ilgesniems vakarams ir mūsų vientaučiai pradėjo šį bei tą dirbti.

Lietuvių Mokslo Jieškotojų Drja pradėjo jieškoti būtą, kuriame žada įsteigti lietuviams vakarinę mokyklą, kurioje bus mokinama angliškos ir lietuviškos kalbų ir pradinė aritmetika. Labai malonu girdėti.

Naujai susitvėrė draugijėlė „Aidas"; ta taipgi žada nesnausti, bet lavintis dailėje.

117 kuopa TMD. taipgi gyvuoja neblogai, nes turi narių perviršy 30, o iš tokio būrelio randasi ir darbščių vaikinų. Bet kas pagirtina, kad šios kuopos nariai daugumą galima sutikti su TMD. ženkleliais. Teisybė, turime ir tokių, kurie nešioja ženklelį... po atlogu ir žiūri į TMD. kaip į kokį geležinį vilką.

Lapkričio 2. minėtoji kuopa buvo parengusi šokius. Žmonių prisirinko suvis mažai, delto ir nieko nepelnė. Bet ateinančią žiemą žada surengti ką geresnio.

Simano Daukanto draugystė darbuojasi sukaitusi; jai gerai sekasi. Turime ir Pilietišką Kliubą; bet apie jį nieko negirdėti. Tas-pats ir su Šv. Mikolo dr-ste; apart pašalpos daugiau nieko.

Jonuks.

RAULSTON, NEBR.

Nuo So. Omaha už 5 mylių randasi viena gelžies dirbtuvė-foundrė — Raulstonas, kurioje yra ir lietuvių pavienių ir 3 šeimynos. Lietuviai sulenkėję. Darbai per vasarą ėjo gerai ir neblogai uždirbdavo. Bet dabar jau sustojo trečia savaitė; pečių dirbtuvėse 100 darbininkų neteko darbo, tarp tų ir lietuvių randasi be darbo. Žada pradėti dirbti tik apie kovos mėnesį.

A. A. Žalpis.

ŽODELIS PRIE MANO STRAIPSNELIO.

Mano straipsnelis, tilpęs „V. L." N41, po antgalviu: „Savamoksliams reikalingas žurnalas", susilaukė tokios kritikos, kokios aš nebūčiau tikėjęs.

„Katalikas" savo pastabose sako: „Toks sumanymas tai pūstas, ir neverta nei svajoti apie jį, nes ar gi apsimoka išleisti jį del kokio šimto žmonių".

Gali būti, kad neapsimoka jeigu „Kat." skaitliuodamas nepadarė klaidos. Bet didelę jisai klaidą daro spręsdamas, kad tik šimtui žmonių toks žurnalas tėsąs reikalingas.

„V. L." N44 nekoki Ona Balčiunytė primeta man, būk aš rašydamas apie reikalingumą savamoksliams žurnalo, nepritaręs vaikų laikraštukui, bet dar palaikęs „prakiurusio nikelio" vietoj. Prakiurusio niekelio vietoj aš jo nelaikau, bet jam nė nepritariu! Delto, kad męs patįs turime pasimokyti, o paskui tik mokyti savo vaikus. Nes mums ir patarlė sako: „Jeigu aklas aklą ves, tai abu į duobę inpuls!" Norėdamas kitą mokyt, turi pats apie tai gerai žinoti.

Toliaus sako, kad tokis laikraštukas atneš naudą mūsų visuomenei, nes vaikai iš mažens pripras prie skaitymo. Anto turiu pasakyti: „Kas jieško, tai ir randa". Nes mano gyvenime ir yra tekę vaiku būti. O tokio laikraštuko nemačiau. Bet ką jieškojau, tą ir suradau, t. y. pamylėjau lietuvių kalbą ir lietuvių laikraščius. Bet kas nenori, tai jam gali išleisti puskapį tokių laikraštukų, o ant galo ir apkrauti jį (vaiką) jais— tai tas nieko nepagelbės.

Savo žodžio nemainau! Pirmiaus męs patįs pasimokykime, o paskui galėsime pamokyti ir kitus.

Savamokslis.

AR ILGAI TAIP BUS?

(Skolinta vieta.)

Pažvelgus organan, nieko nesimato rašant apie TMD. Net gailestis ima, kad nuo V. seimo ligšiai dienai, savo organe męs „teem diečiai" nepasirūpinam turėti nei vieno agitatyviško straipsnelio. Argi čia ne apsileidimas? Kieno-gi čia kaltė, kad per 5 mėnesius šiai draugijai nesurado redaktoriaus, taï jau gana. Juk męs turime Literatišką Komitetą; bet matytis tam „Komitetui" nelabai rūpi mūsų draugijos likimas. Tai ką dabar galima veikti? Geriausiaï nieko ir laukti vėl kito seimo, o ant kito seimo mažam susiras ir redaktorius...

Vyručiai, argi čia neapsileidimas? Ar-gi tada bus mums laikas skatinti žmones prie TMD., kada neturėsime su kuo, nes da raštai bus neišėję? Ar gal tada, kaip koks vėl žmogelis pasirūpįs del TMD. antgrabinį akmenį?...

Jeigu redaktoriaus nėra ir pašaliniai nariai nieko negali išreikšti pie TMD., tai nors valdybai nereikėtų snaust.

P. P. Petrėnas.

BROOKLYNO „VYTURĖLIS".

(Interview.)

Šiomis dienomis teko man kalbėtis su vienu įžymiu „Vyturėlio" veikėju.

— Kokis yra svarbjausis „Vyturėlio" siekis? — paklausiau.

— Steigti reguliariškus linksmus vaidinimus su dainomis ir muzika ant Brooklyno scenos.

— Kaip žiūrės „Vyturėlis" į tąsias draugijas, kurios lošia retkarčiais teatrus?

— Draugiškai. Konkurencijos ir jokių lenktynių nebus, nes vietinės draugijos neturėdamos muzikališkų spėkų, jei kada ir lošia, tai tik tokius veikalus, kurie neineina į „Vyturėlio" repertuarą.

— Kokie-gi veikalai ineis „Vyturėlio" repertuaran?

— Vien tik linksmo turinio veikalai: operetės, komedijos, vodeviliai, farsai ir tt. Tragedijų „Vyturėlis" da neloš, nes mūsų publika dar tragedijų nesupranta ir renkasi teatran ne verkti, ar snausti, bet pasilinksminti.

— Nejaugi „Vyturėlis" pataikaus publikos balaganiškiems reikalavimams?

— Priešingai. „Vyturėlis" statys ant scenos vien pamokinančio, moralio turinio linksmus veikalus, idant publika priprastų atskirti teatrą nuo balagano ir išmoktų guodoti sceną.

— Ar pasitiki „Vyturėlis" turėti ganėtinai spėkų to tikslo atsiekimui?

— Taip. Įvairių draugijų rengtuose vaidinimuose pasirodė, kad kiekvienoje draugijoje nedaug tėra gabjų aktorių, bet tik keletas: du ar trįs. O tie keli gabųs aktoriai negali padaryti atsakančio įspūdžio į publiką, nes jų lošimą ir visą veikalą sugadina didžiuma visai netikusių ir nedarinktų aktorių. Vienok jei iš visų draugijų surinkti vienan būrin tuos geriausius aktorius ir paduoti jiems smagų veikalą, tai jie taip gerai suloštų, kad ir profesionališkieji aktoriai nusistebėtų. Ot, „Vyturėlio" siekiu ir yra surinkti visus Brooklyno gabjausius aktorius į vieną būrį ir pradėti tyrą darbą. Žinoma, iš pradžių gal bus ir kėblumaï, bet visgi pasitikima greitu laiku pastatyti Brooklyno sceną ant tyrų, tvirtų pamatų.

— Ką „Vyturėlis" mano apie nesenai šauktą Brooklyne konferenciją teatrališkųjų kuopų suvienijimo delei?

— Tokis suvienijimas labai pageidaujamas, jei tik jis būtų įvykęs. Vienok jis neįvyko, nes išimtinai teatrališkų draugijų Brooklyne nėra, o šiaip draugijas, nors ir lošiančias retkarčiais teatrus, suvienyti negalima: juk niekad nesivienys socialistai su tautininkais, klerikalai su laisvamaniais ir tt. „Vyturėlis" gi jokio partiviškumo neprisilaiko ir stengsis sukuopti visokių pažvalgų ypatas prie tarnavimo tikraijai dailei.

— Juk minėtoji konferencija išrinko komitetą, kuris turės reguliuoti rengiamus teatrališkus vakarus, idant pigiau atsieitų salės samdymas. Ar „Vyturėlis" tam pritaria?

— Link salės samdymo visoms draugystėms susitarus — tai labai geras dalykas ir „Vyturėlis" tam pilnai pritaria. Reguliavimas lošimų laiko taipgi labai pageidaujamas.

— Ką „Vyturėlis" ketina pirmiausiai statyti ant scenos?

— Petrausko operą „Šienapjūtė" ir visam sviete žinomą komišką operą „Kornevilės Varpai". Ta pastaroji jau yra verčiama į lietuvių kalbą.

P. Byžantas.

KELIONĖ LIETUVON.

(Tąsa.)

Dažinoję keleiviai, kad jų skrynutės liko Amerikos pusėje, vieni verkė, kiti keikė agentus, kad nepasakė, kaip reikia užčekiuoti prieplaukoje savo daiktus! Męs šiaip-taip susiradome savo skrynias, patįs pasvėrėm ir patįs sudėjom į greitąjį tavorinį traukinį. Čionai mat vėl reikia žinoti, kokiais karais veža kuperius; jeigu neapsižiūri, tai jie sudeda į negreituosius vagonus ir paskui paskutinėje vietoj priseina laukti dvi ir daugiau savaites, kolei prisiunčia daiktus.

Paskui einame išsipirkti bilietų per Vokietiją.

Negalima prieiti nė ištolo prie raštinės, kur tikietus parduoda; svieto daugybė, — daugiausiai buvo iš Austrijos. Norime pirkti 3-čios klasės bilietus per Vokietiją; mums pasakė, kad čionai neparduoda. Jeigu męs norim, girdi, męs galim eiti į kitą stotį ir tęnai gausime. Ką-gi mums daryti? Mūsų baksai jau užčekiuoti ant šitos stoties, jau nebegalima niekur eiti. Na, žūt-būt, išsipirkome iščionai 4-tos klasės bilietus. Nuo Hamburgo iki Tilžės užmokėjome 10 rublių arba 30 rublių už 3 ypatas. Na, ir vėl bus skurdas — važiavimas per Vokietiją...

Sukimšo daugybę svieto į tokį trumpučiuką traukinį; vagonai maži, 10 pėdų ilgumo ir 8-nių platumo; o privarė iki 30 ypatų. Na, ir važiuok tu žmogus tokį kelią!... Man paklausus vieno urėdninko delko toki netikusi tvarka Vokietijoj ant gelžkelio, man jisai šitaip paaiškino, — sako: valdžiai priguli vagonai ir geresniuose valdžia veža geriau; bet čionai žydų kompanija samdo ir kemša, kol telpa, kad tik mažiau vagonų tereikėtų panaudoti.

Pasirodė, kad taip ir yra: pavežus porą valandų ir stovi kokią valandą; mat kaip žmonių nusimažina, tai jie vėl suvaro į vagonus, o tuščiuosius atiduoda, už kuriuos jau mat nebereikia rendos mokėti...

Vagonuose negalima gauti nei gerti, nėra nei išeigos; žodžiu, Suvienytose Valstijose gyvulių vežimas esti geresnis. Kad sustotų kur prie stoties, tai gal būtų galima gauti nors vandens atsigerti; bet sustoja kur laukuose, tai net ir pikta ir juokai. Mūsų lietuviai vis drąsesni, todel išbėga be kepurių keikdami, kur pamato vandenį, kits nespėja nė atsigerti, kaip traukinis vėl eina ir vėl bėga, kaip kiškį gindamas; kitas nebespėja dasivyti ir palieka keikdamas kompaniją, nors čia kažin kas yra kaltas...

Męs pasirūpinome iš anksto, nes jau žinojome, jog taip važiuosime. O žiaurumas tų gelžkelio tarnų nesvietiškas: keikia, stumdo, muša tuos keleivius, net gaila žiūrėti; mat kaip išbėgs kas iš karų, kaip iš degančio namo: plauk kais pasišiaušusiais, be kepurių, nakties laike, o jeigu koks juokdarys da sušunka, tai kiti bėgdami atgal nė nepataiko iškur išėjo; todel gelžkelio tarnai stumdo, kaip gyvulius. O lietuviai vis drąsesni: užsitrauks Vokietijos spirito, tai nors gerokai pakeikia prūseliūs angliškai, nors tie, žinoma, retas tesupranta angliškai.

Važiuojant per Vokietiją laukai daro malonų įspūdį; didelių girių nematyti, vien jauni beržynėliai ir pušaitės; užtai durpjų matėme daugybę krūvukėse. Vokietijos žemė nekalnuota; pievų nematėme; dirvos daug vietų apsėtos tokiomis žolėmis; turbūt pašarinėmis. Tvorų nesimato tokių, kaip Lietuvoje. Bet užtaigi, kur prie geresnių namų arba prie gelžkelio, tai apsodinta akstinuotos tvoros; taip jau apsodinta prie geresnių kelių.

Akmenįs Vokietijoje, matyt, yra branginami, nes matėme krūvukes rūpestingai surinktas prie žėdnų namų. Ar juos veža į miestą ar namuose panaudoja, to negalėjau patirti.

(Da bus.)

Sanarf Satnomsie.

Mūsų dirvonai.

Kame visų nedorybių šaltinis?

Tasai klausimas berods yra gana sunkus. Idant visų nedorybių šaltinius sužinoti, priseitų knistis pagrindėsna visos draugijinės mašinerijos arba surėdymo. Bet čia, aš noriu apie kitką pakalbėti. Man kaipo jaunam lietuviui-patriotui rūpi jieškoti šaltinius viso pikto lietuvių tautoje. O kadangi daug nedorybių paskutiniame laike pasirodė tarpe Amerikos lietuvių — nuo čia ir pradėsiu.

Vienas iš negeistiniausių apsireiškimų pikto tarp Amerikos lietuvių tai **nesantaika.** Nei vienas berods neprirodys, kad lietuviai naujoje tėvynėj gyvena santaikoje. O tas, kad negyvena santaikoje ir yra blogiausias dalykas. Aš žinau, kad tūlas pasakys: — „Brolyti tu mano! Kaip galima gyventi santaikoje, jeigu vienas tokių pažiūrų, o kitas — kitokių: arba vienas turčius, o kitas betur tis; čia vienybės būti negali". Gal ir taip; ale vienybė svarbesniuose, kaipo tautos, reikaluose gali būti. Kokis tęn nebūtų skirtumas tarpe lietuvių luomų arba pažvalgų, jeigu jie rimtai žiūrės į kokį nors vieną dalyką, jie visad tame dalyke susitaikįs. Padėkim sau, kad ir mokyklų ar kningų klausime. Visi čia ras reikalinga, kad mums apsišvietusieji žmonės labai naudingi. Bet apšviestus žmones pagamina mokyklos, kningynai bei kningų skaitymai. Vienok, kada reikia iš tų dalykų ką nors ingyvendinti, žiūrėkie — jau ir pradėjo tie ką „mato" viso to reikalingumą. Čia ve, ir pamatysi tuojaus ką nebuvai matęs. Jonas, ką ligšiolei matė reikalingumą įsteigime kokionors kningyno, sako: — „Gi-ką aš, socialistas būdamas susidėsiu su tautiečiais? niekados!" Ve šičia tai ir randasi šaltinis, iš kurio plaukia nesutikimai. Mat tūli žmonės, išauklėti po sparnu mūsų nekurių „tarptautiškų" laikraščių, po žodžiu „tautietis" supranta: republikoną, demokratą arba net partiją ir net atžagareivišką! Anot tų mūsų „tarptautiečių" esą negali jokis tautietis būti socialistu arba socialistas tautiečiu. Berods daugelis yra skaitę laikraščiuose net tokius užvardijimus, kaip „Chicagos socialistai-tautiečiai", „tautiškieji socialistai" ir tt. Ištikro tai tikra košė! Juk žodis „tautietis" reiškia ne ką kitą, kaip tautos, tos prie kurios priklausai — sąnarį. Padėkime sau, aš būdamas lietuviu galiu būti savo pažvalgose: demokratu, socialistu, krikščioniu, anarchistu. Taigi mano tos gali būti pažvalgos, o aš, kaip buvęs taip ir lieku lietuviu-tautiečiu. Ir pasakykit dabar, gerbjamieji „tarptautiečiai" delko jųs taip klaidinate bei pjudote lietuvius tarpe savęs, apšaukdami lietuvius-tautiečius per kokius atžagareivius ar partiją? Ar negana kuningija pjudė, darydama skirtumą tarp „pagono" ir kataliko?

Taigi šičia ve, ir yra tasai nedorybės šaltinis nereikalingame skirstymasi. Mums, kaipo lietuviams, savo tautos sunams ir dukterims, yra daug didesni ir net bendri reikalai, negu kokie tęn partijiniai ir religijiniai. Mūsų bendras darbas turi būti prašalinime tamsos iš savo tarpo, — išnaudojimo ir nelaisvės. Mūsų bendru darbu yra ingyvendinimas brolystės ir atsiekimui duonos ir laaisvės del visų. O tą atsieksime, kada santaikoje gyvensime, kada mesime aklą intikėjimą į partijas ir padangių-debesų galiūnus, ir kada pradėsime tikėti į savo jėgas ir žiūrėti savo visų bendrų gerbūvio reikalų.

Šalin nesaintaika!

Tegyvuoja vienybė!

Jaunutis-Nenuorama.

Lietuvos jaunimas.

(Užbaiga.)

Paminėjimui inkurimo to „Jaunimo Ratelio", sutarėva surengti vakarėlį. Bet peržiūrėję, kiek mums papuolė į rankas, dramų ir komedijų — vienos pasirodė netinkamos, antros persunkios. Tada sumanėme patįs sustatyti, ką ir padarėme. Buvo tai historiška 3-jų veiksmų tragedija. Turinys štai kokis: Perstatytas buvo Žinynas su Perkūno stovyla (tą padarė dailininkas studentas). Ir Kryvaitis, vaikščiodamas apie aukurą, kalbasi su vaidelytėmis apie girdėtąjį jų tėvynėn brukamą naują tikėjimą. Antra — perstatė, kaip vaideliotas parbėgo su žinia, jog kryžeiviai jau įsilaužė tėvynėn ir tiesiai traukia ant jų Žinyno. Tuom laiku pasidaro žvangėjimas, riksmas ir inpuolę kryžeiviai išgriauja aukurą, sudaužo stovylą ir nužūdo besipriešinantį Kryvaitį ir vaideliotą, o vaidelytes paima nelaisvėn. Trečias — perstato tris šimtus metų po tam: nakties laiku jaunas lietuvis mąsto apie praeitį ir kalbasi viens atsigulęs ant aukuro apžėlusių griuvėsių; tuom laiku išeina Kryvaičio dvasia su ąržuolo vainiku ant galvos ir aprauda savo tėvynę; dvasia, metusi ant išnaudotojų, priešų ir išgamų prakeikimą, dingsta vėlei.

Be to, dar buvo deklamacijos, dainos ir tautiški šokiai. Tas pirmutinis „Jaunimo Ratelio" vakarėlis padarė Lietuvos kaime neišpasakytai didelį įspūdį, — sužadino netik tą visą ratelį, bet ir visus žmones. Ratelis prisiketino kaip galint rengti šitokius vakarėlius kas metas (kiti rateliai ant metų po kelis surengia).

Vasara praėjo gana triukšmingai, nes būdavo tankųs susirinkimai ir visoki klausimai svarstoma. Bet žiemai atėjus tas viskas tartum apmirė, nes nebuvo galima surasti tinkama vieta, kur viską „parliamentariškai" būtų galima svarstyti. Tačiaus visgi nepraleisdvo pasitaikiusios progos.

Bet kningos tai sparčiai vertėsi. Ypač labai vaikščiojo per rankas moksliško turinio raštai, kaip ve Šerno ir tam panašųs. Laikraš-

KAZYS PUIDA.

KOL SAULĖ PATEKĖS . . .

1.

Žiema prabėgo kaip ilgas, nuobodus ir kankinąs sapnas.

Eimutis nemėgo žiemos.

Žiemė reikėdavo sėdėti mažame, ankštame kambaryje, pačion pastogėn užsikrausčius ir nuobodžiauti. Kad tik nuobodžiauti, tai dar ne tokia didelė bėda, bet reikėdavo kasdien galvoti apie tai, kaip čia semestras ištvėrus, kaip kaulai namo parnešus.

Paprastai Eimutis balandžio mėnesio pradžioje apleisdavo universitatę ir traukdavo platujin pasaulin ir čia „kaldavos" skatiką ateinančiam semestrui ligi egzamenams gymnazijose pasibaigsiant. Paskui keliaudavo dažniausia plačion Rusijon ar kokin dvaran dvarponiukų ir dvarponaičių šviesti.

Čia Eimutis atgydavo, tarytum ne taspats žmogus. Darbą atlikdavo sąžiningai ir mecenasų nepasitenkinimo neprisiėjo jam pažinti.

Liuosomis valandomis Eimutis eidavo laukais, kaip nesavas.

— Ot, ateis pavasaris, sužels, pražydės pievos ir laukai — malonu, jauku!... Žiūri atgijančion gamton ir manai sau: štai naujos jėgos keliasi iš ilgo žiemos snaudulio, tverti nori ir vaisių išduoti trokšta, derlingą, gausų vaisių...

— Nepataisomas iš tamstos svajotojas — pavasario garbintojas, — erzindavo jį septintos klasės mergaitė, Marytė Butrimaitė, jo mokinė.

—Kas-gi blogo! Pavasaris ne man vienam malonus, ne mane vieną džiugina ir tamsta linksmesnė ir dirbti tingi...

— Atsiprašau!

— Na jau, nesupyk meldžiamoji, lietuvis — lokys mandagumu niekuomet nenusidės, kaip mato, taip daro.

— Kam tamsta nuolat pravardžiuojies? Lyg kad gėda būtų lietuviu būti.

— Gėda?! Visiškai atžagariai: nėra čia nei gėdos, nėra nei garbės.

— Kaip tai?

— Visai paprastai. Ir aš ir tamsta galėjova gimti japonais, chiniečiais, juodaodžiais ar raudonaodžiais — vienas ir taspats šuva; kuo galėjova būti — tas nesvarbu. Svarbu tik tas, kuo esava iš prigimties.

— Kad tai žinoti! — nusiminusiu balsu lyg pasiskundė Marytė.

— Tai tamsta nežinai? — nustebo Eimutis.

— Dar pernai žinojau... Tiesą sakant, ne tiek žinojau, kiek paskui vyresniųjų ir namiškių sekiau ir buvau tuo, kuo visa bajorija čia yra.

— Nei velnias — nei gyvatė.

— Kam taip skaudžiai!

— Ot ir atsiprašau, — nors sykį.

— Lietuvių ir lenkų kalbas įvedus mūsų gymnazijon, dienomis ir naktimis galvojau: katros mokyties? Lenkų kalbą iš mažumės vartoju, bet greta jos vartojau ir lietuvių kalbą... Kas daryti? kaip tas netikėtai ir iš historijos takų kilęs klausimas išrišti? Vienos draugių traukė prie lenkų, kitos prie lietuvių...

— Bet tamsta nėvienos tų kalbų nesimokini.

— Ne.

— Ir kodel?

— Nes anuomet nežinojau kas aš: lenkė ar lietuvė?

— O šiandien?

— Dar klaidžioju.

— Butrimaitė, — tarė Eimutis jos pavardę pabrieždamas. — Butrimaitė klaidžioja!

— Ar tamsta agituoji?

— Dabar tamstai reikės atsiprašyti, nes ištiesų užgavai mane.

— Jei taip, tai žinoma — atsiprašau,— tarė pratiesdama jam švelnią, baltutę ranką, o akįs ištiesų reiškė tą-patį jausmą, kurį lūpos kartojo.

— Ir kam tie sopamieji klausimai judinti! Dabar pavasaris, aplinkui viskas gyvybe ir linksmumu virpa — džiaugkivos, kad po dviejų savaičių gausiva atsilsėti, platųs žydintįs laukai pamatyti, ir išgirsiva miško slėpiningą bylą...

— Poetas-dainius iš tamstos! Gal ir eiles rašinėji tamsta? — žvaliai užklausė Marytė.

— Kitados, kitados ir tokia nuodėmė slėgė sermėgiaus krūtinę.

— Nemėgiu, kuomet tamsta prisegi sau nuolatos epitetus, kuriuose nei nuodėmės, nei kaltės nėra.

— Kuo gimsi — tuo dvėsi, — sako mūsų priežodis.

— Tai kas iš to?

— Kas? Klapu...

— Liaukis tamsta!

— Na, tai tylėsiu.

— Ne, netylėk...

— Dainuoti?

— Čia-gi viešas parkas...

— Nebežinau nė kas bepradėti.

— Pasakok man tamsta... — Staiga Marytė nutilo, lyg būtų susigėdinus to, ko klausitis ketino.

— Ką?

— Tik nesijuok tamsta iš manęs, — pagrūmojo ji jam pirštu.

— Apsaugok Viešpatie!

— Papasakok man apie naujausią lietuvių raštiją, — nedrąsum tylum balsu pratarė Marytė.

Eimutis tylėjo. Nustebino jį to prašymo tonas ir išeiginis tikslas. Gal tik panaitės užgaidas čia patenkinti reikėjo.

— Ko-gi tamsta tyli?

— Bijau pradėti, kad neintartumei tamsta manęs, kad nepavadintumei dar kartą agi...

— Einu sau, — tarė pakilus nuo suolo.

— Na, tai užmirškiva tai, kas buvo. Papasakosiu tamstai, ką pats žinau.

Saulė leidosi už tolimų kalnų ir gelsvi-paauksuoti jos spinduliai klaidžiojo po atkutusias medžių šakas. Eimutis vis pasakojo. Bet ne apie naująją raštiją, tik apie anuos kningnešius, apie „Aušrą", apie „Varpą", apie pirmąjį tautinės sąmonės kollektivinį apsireiškimą; apie kovas ir sunkenybes, apie kruviną Sizifo darbą liaudies vaikų užsispyrusių tautą-milžiną sužadinti, prikelti ir veikti ir budėti priversti. Aiškino trumpais vaizdingais piešiniais lietuvių raštijos evoliuciją, kiekvieną periodą; paminėjo tų laikų veikėjus ir rašytojus.

— Taip atgema mirti paskirtos tautos ir taria savo skaudėjams-kankintojams: *morituri vivunt!*

Marytė atsidėjus klausėsi tos trumputės vienos tautos dvasios dėjų; nėvienu žodžiu nesukliudė kalbančiojo. Jos mėlsvos akįs nubėgo tolėn, ton tamsion, ūkanoton, žilon lietuvių praeitin, iš kurios Eimutis keldino žmones, jų žygius ir ištisus historijos periodus. Vaidintuvė visomis išgalėmis stengėsi sutverti iš pasakojančio žodžių gyvus, dvasios akimis regimus paveikslusdėjas. Mintis, konkretinio jausmo užsigeidus, žadino pajautas jaunoje karštoje mergaitės širdyje, ir svyravo-svyravo abejojimų augmenėlis nesubrendusios vienatos: kur krypti?... kuo būti?... ir jeigu būti, tai kaip ir kokia būti?...

Ilgai tylėjo Eimutis savo užbaigęs ir nė nepasijuto, kaip jausmo apgautas, nenoromis skrydo ton pačion svajonių sritin, kurion nulėkė Marytės įsismaginusi vaidentuvė.

— Ne tas svarbu ir indomu, ką aš tamstai pasakojau, — prabilo Eimutis. — Atgijome, tai jau būsime ir gyvęsime, ir širdis džiaugiasi tuo. Mane begalo interesuoja pirmųjų tautos pionierių dvasios stovis atgijimo periodu. Kiekvienas jų, neveizdint į tai, jogei priegulėjo prie lietuvių tautos, buvo svetimos kultūros pagautas ir po jos intekmės užmiršo savo tautinį *„aš"*, — tautos dvasia jame neapsireiškė, nebudėjo, tik snūduriavo ir laukė tos valandos, kurią ji bus sužadinta, kad parodyti savo jėgą, savo skaistumą ir žmogų išnaujo atgimdyti. Laimingi, kurie iš mažumės jautė tautos dvasios kibirkštį savyje, kurių dvasia ankštai rišosi su tautos dvasia...

Raukšlės susiklojo ant žemos kaktos pergyventų kovų bangon, per veidą skrido tamsiai-šviesus praeities atminimų debesėlis, kuris, tarytum, papasakoti užsimanė, kaip tai anuomet kovota su savimi delei savęs; kokių tai sunkių dienų būta ir kaip malonu-skaudu jas prisiminus. Kad ir skaudu, kad ir sopa — bet malonu, linksma...

(T. b.)

J. WEYSSENHOFF.

JAUNIEJI SKRAUJA!...

Vertė

KAZYS PUIDA.

Šeštą valandą po pietų, tamsią jau naktį, dailiai suklota prieš rūmus nušautoji žvėriena. Ne visa ji čia buvo iš visos savaitės medžioklių, nes atlyda neleido taip ilgai laikyti. Bet suklota visi išdarinėti šernai — buvo jų septyniolika, ir šiandieniniai bažantai. Ką del bažantų skaičiaus, tai kilo rimti abejojimai: medėjai paskelbė nušovę dugiau 500, tarnai-gi, atidžiai visur išjieškoję surado tiktai 360—? Tą nekaltą malversaciją, medėjams intariamą, liepė kuningaikštis Jurgis užbraukti medžioklės raporte, iš ko ir išėjo, jog neatitrimituota medžioklės karaliaus. Sulig asmenių prisipažinimų daugiausia nušovęs Vytautas Hrebnickis; sulig kitų, ištikimesnių apskaitliavimų prašaudė jį Mikolas Rajeckis, kuris beto turėjo tarp savo laimikių didžiausią šerną, tiesa nelaimingai šautą ir medžioklės tarnų pribaigtą. Girininko-gi pagelbininkas, kurs užrašinėjo žvėrieną ir nebe pirmą kartą turėjo reikalą su stebūklinguoju žvėrienos pasidauginimu ar išnykimu, tvirtino, jog daugiausia nudėjo patsai kuningaikštis Jurgis, medžioklės šeimininkas, kas ir-gi neleido karaliaus atitrimituoti. Tai-gi, betaikinant tas visas pretensijas, apskelbta bekaralystė.

Gulėjo eilėje zuikiai, neįvairųs, lyg kad iš vienos formos nulieti, simetriškai ištiesę ilgąsias savo kinkas bei ausis. Gulėjo ožiai, įvairesnio didumo, il labai įvairųs šernai: juodi ir nešvariai-rudi, dideliais, užsirietusiais priesnukio kardais; beginklės snukyje, bet galingos sunkumu bei nagomis kiaulės; paršai, kurių tiesi bei aštri iltis rėžia kai peilis; buvo ir dar nekaltų paršiukų. Gulėjo rudos ir apipilkės lapės, atgailiai susirietusios, tarsi besvarstydamos vagilkų gyvenimo bėgį. Plunksnų bei šerių paribyje pastatyta ant lapų miškinę ūdrą, lyg kad sliuogiančią prie paukščių, bet jau po trijų dienų išrodė bevarsiu vabalu, brangum kailiu apsitaisiusiu.

Paskui sekė ilgos įvairių paukščių eilės; nesuskaitliuojami keturių atmainų bažantai: čechiški, angliški, mongoliški ir auksiniai; juodi patinai ir stambjai numargintos tetervos; tetervoms panašios, bet mažesnės jarubės; pilkos, aksamitinės kurapkos su patinais, ruda pasaga ant krūtinės; dar kitokie sparnuočių dabitos, dailųs, rasos nuprausti, išlyginti bei blizgą, išskyrus tuos, kuriems pomirtinis dumblas ar sukepęs kraujas suvėlė garbanotas plunksnas; smulkios, bet del kaduginio skonio pajieškomos kviečiuolės (laukiniai strazdai). Atskyrium prie lapjų gulėjo plėšrieji sparnuočiai: lengvi įvairiausių rųšių vanagai.

Išėjusi iš rūmų draugija apžiūrinėjo visa tai prie raudonos šviesos, užkurtos geležinėse pintinėse. Saugojos visi „peržengti" gulinčią žvėrieną, kol nebus atitrimituota, žinodami, jog tai baustina medėjų nuodėmė. Kaip tik atitrimituos, tuomet jau galima bus prieiti iš visų pusių ir apžiūrinėti kiekvieną atskyrium.

Sustojo eilėn šovėjai, iš kraštų girininkas bei jo pagelbininkas; pakėlė trimitus ir prabilo ritvaliai obalsiai. Išpradžių užtrimituota „rengtinį", paskui atitrimituota plunksna, kuodas, juodas šeris ir nagos, pagaliaus medžioklės galas. Girininkas Kovalskis atskaitė trumpą raportą, lyg protokolą, paminėdamas dienas, kvartalus ir galutiną nušautosios žvėrienos skaičių, kiekvienos rųšies. Apleista tik karaliaus fanfara.

Apžiūrinėta dabar matytinus laimikius: Mikolo nudėtąjį šerną, seną lapę nepaprasto ilgumo uodega, miškinę ūdrą. Pašnekėsiai apie buvusios medžioklės atskirus atsitikimus pernešta salėn lygiai ir negarsų ginčą apie bažantinį karalių. Apsireiškė tylus nepasitenkinimas Hrebnickiais, kurie šaudė visai paprastai, bet persumaniai pasakojo.

Tačiaus nekliudė tas poniai Teresai pavesti pusė vakaro Konstantinui, juokties su juo ir kalbėties, o per tai iškelti jis ligi efebo pozos, be ko Konstantinas negalėjo apsieiti, kur nebuvęs. Tiesa, neužmiršo poni Teresa ir kito giminaičio — Rajeckio (Hrebnickiai lygiai buvo jos giminaičiai) ir erzino jį užklindydama kalba, žydros atmainomis linksmose akyse, pagaliaus savo magnetizmu ir išlepinto kūno kvaptimis bešokant valsą, kurio pamėginta vakare, nežiūrint to, jog draugijoje buvo išviso keturios jaunos ponios, o tarp jų kuningaikštienė Jurgienė, nors daili ir maloni, bet nenorėjo šokti negalėdama apleisti tūlų šeimininkės pareigų. Poni Teresa nepadalinamai čia viešpatavo, turėjo savo vakaro medžioklę panaudodama visus čia esančius vyrus kaipo varovus.

Jeigu būtų kas staiga užklausęs Mikolo, ar jis čia linksminas ar kankinas — nebūtų mokėjęs atsakyti. Poni Teresa buvo labai patraukianti ir visai gerai atsinešė linkui jo. Bet, kodel taip užsileidžia Konstantinu Hrebnickiu, visų-nemaloniausiu iš susirinkusių? — — Mikolas net pastebėjo tai šokdamas poniai Teresai. Nudavė labai nustebus esanti:

— Jūk turiu būti su vįsais mandagi... Ir taip Augustas nenuleidžia nuo mūs akių, kaip tik atskyrium nuo kitų kalbavos...

— Ar tai jausminga, ar melaginga, ką ji man pasakė? — galvojo Rajeckis. Kodel Augustas nenuleidžia akis, kuomet ji nuolatos grįžta prie Konstantino? —

Pažvelgė — trįs poros siūbavo valsą, trįs broliai Hrebnickiai. Konstantinas choreografiniai žaidė, Vytautas pasakojo savo poniai kaž-ką labai juokingo, nes pats sumaniai juokės, Aloizas taip smarkiai nešės, lyg kad rengėsi peršokti per savo ponios galvą.

Susisielojo Mikolas. Ūmai viskas, ką čia matė, pasirodė jam neintikėtina ir juokinga. Prądėjo pertikrinėti savo jaunus, radikalius supratimus apie žmones ir taikinti juos į čia susirinkusius typus. Ar negeraliai viešpataująs čia mandagumas, turi kąnors savyje iš meilės bei džiaugsmo? Ar paprastųjų funkcijų, judėjimų, parėdų elegancija turi kąnors bendro su estetika? Stebino Mikolą tai, kad to gyvenimo apsireiškimų švelnume dingo daug pamatinių ypatybių. — — Po šių galvojimų intekmės pasiilgo netikėtai visai kitokių įspūdžių.

Vasara tame numylėtame, linksmame, kaip mergaitės lūpos, Ežerėnų paviete! Ežerų bei kalnelių šalis; kai ją prisimeni, perima tave realis malonumas, iš žemės kįląs kvaptimis, iš artimųjų širdžių magnetiniu draugiškumu dvelkiąs — — Kad taip atgabenus ton-salėn Stasių Pucevičią, žiūrėtų į jį visi, lyg kad į kokią baidyklę: Stasius neefektuoja vakariniu savo parėdu ir net nemoka franeūzų kalbos... Bet pamatyti jis miške, bėgąs žvėriui už akių; trinties su juo po krūmus; pakalbėti apie miško slėpinius, apie senus žvėrių inpročius, apie visus tikrus ir tiesius gamtos įspūdžius — tai draugas! Suvarytų visus čionykščius medžioklės žinovus avino ragan. —

O kaip gera mylėti pavasarį ir vasarą! Kad taip pasirinkus mirtį drauge, kai laukinio paukštelio patelka, trankyties su ja po miškus bei laukus, bučiuoti ant jos lūpų laukinių uogų skonį, ant jos plaukų žolių bei sakų kvaptį, prausties rasa ar maudyties ežeruose, maitinties drauge girių ar laukų laimikiais, prigulti drauge minkštame jauno šieno kvaptingame patale ir kelties su aušra, žiūrinčia į džiaugsmu nušvitusias akis. Tai būtų gyvenimas!—

Kur čia ponjai Teresai ligi to! Ji pusę dienos rėdos ir vėl persirėdo, o kai pasirodys — na, daili — — kas naudos iš vieno pamatymo?

Pastebėjo žydrą liepsnelę ponios grafienės akyse, aplenkiančią jį bešokant su kuo kitu. Atsakė nusišypsojimu, o dailioji poni net nenuspėjo, kad Mikolas apgaudinėja ją mintimi su dailia kaimo undine, su Uršulka.

Nutarė Rajeckis dar šiandien parašyti Stasiui Pucevičiui, apskelbti savo parvažiavimą ant velykinių vakacijų, o laiške širdingai pasveikinti Uršulką.

VIII.

PAVASARIO TRAUKA.

Saulėlaidžio šviesa, dar saule pertekusi, paauksuota ant vienos dangaus pusės, iš kitos žydra besipuošianti, dar rodė, jog standųs alksniai, lankstųs beržai ir žemi krūmokšniai jau apsivilko šiltu, žaliu šydu, — kad miško pievelė, ypač kur kiek šlapjau, pasišiaušė nesuskaitliuojama žalsvų želmenų daugybe, o šen bei tęn purienai šaukia, jog jau pavasaris atėjo.

Tačiau dar šalta; besikloją per tankynę rūkai, žmogaus augštumo ir besidriekią žemai ant pievelės primena dar žiemos išgaras, nes griebja už nosies ir per kūną šiurpu eina ir juos jautriau, nes dieną žmogus jau pamėginęs buvai nedrąsių pavasario glamonėjimų.

Du žmogu tykoja. Nelabai slepjas, susiliejo varsomis su temstančiu mišku, dairos kaž-ko po dangų, visai mažai žemę besirūpindami. Jis su šautuvu rankoje godžiai dairosi po medžių lajas; keliuose žingsniuose stovinti už jo mergaitė, lyg kad kieno liepjama sekioja akimis po orą tęn, kur jaunasis medėjas žiūri. Tyli abu atkakliai, įsitikinę, jog taip reikia.

Dar šen bei tęn girdėti čerškėjimas mažučių paukščių, besirengiančių nakvynėn; didesnis paukštis kartais sušvilps ir nutlis, lyg kad balsiau žiovautų. Miško klapai eina gulti. Bet yra paukščių, romantinių, kurie tik dabar rengiasi slaptai į meilinguosius susirinkimus.

(T. b.)

AITVARAS.

RYTOJUN BEŽIURINT

(Tąsa).

Vadovaujančiu idėjiniu centru viso šio judėjimo yra įsteigtoji 1904 m. Paryžiuje pirmoji „taikos mokykla'', pasivadinusi ir „tautine kooperacija pacifitinės francūzų jaunuomenės''. Sumanytoju ir tikruoju vedėju yra Horace Thivet, žymiu globėju garsusis pacifistas Friderikas Passy. Mokyklos lektorių skaičiuje, šale jaunų literatų, mokytojų ir politikos veikėjų, sutinkame ir tokius vardus, kaip Buiston, Durkheim, Fournier. „Taikos mokyklos'' uždaviniu yra reformuoti visą išų dienų pedagogiką sutinkamai su pasaulinės tautų broliškumo idea, ir prirengti susipratę veikėjai ir kovotojai už taiką. „Visur, — sako Thivet, — jau įsteigtos ir steigiamos „karo mokyklos'', kur priaugančioji karta systematiškai mokinama kariškųjų dalykų. Šale tų mokyklų turime mes steigti savąsias „taikos mokyklas'', kurios išplatintų visuomenėje pasibjaurėjimą karu ir skiepintų jaunąjai kartai tarptautinės brolybės ideą. Tokios mokyklos turėtų atsirasti visose šalyse ir tokiuo būdu susitvertų „tarptautinė taikos mokyklų federacija'' ant visiškai autonominio pamato.

Pastaruoju laiku susitelkė apie mokyklos įsteigėją visokie mokyti vyrai, profesoriai, mokytojai ir mokytojos, dar-gi artistai, gydytojai, advokatai — kiekvienas paremdamas ideą „karo prieš karą''. Tarpe šių žmonių antimilitarizmas jau daug silpnesnis. Kraštutinių antimilitaristų tarpe, taip vadinamų „herveislų'', susiduriama su visišku atsisakymu nuo karo, dar-gi kuomet jis yra vien apsigynimo priemone. Stačiai pasipriešindami vyresnybei karą apskelbus, herveistai sakosi apskelbsią visuotiną streiką. Toksai herveistų elgimasi labai priartina juos prie L. Toltsojaus antimilitarizmo. Pedagoginio antimilitarizmo šalininkai neišeina iš legalinių ribų, nekviečia atsisakyti tarnavus kariuomenėje ar pabėginėti, bet stengiasi apšvietimu ir visuomenės ūpo sušvelninimu įnešti taikos dvasią į tarptautinius santykius ir padaryti tokiuo būdu kares „daug retesnėmis''.

Tikraisiais „tautinės kooperacijos pacifistinės francūzų jaunuomenės'' sąnariais gali būti asmenis nejaunesni 17-kos metų ir nesenesni 35-kių metų įstojant kooperacijon. Dažniuose periodiniuose susirinkimuose visa pacifistinė jaunuomenė, susidedanti daugumoje iš studentų, jaunų rašytojų, artistų ir kitų, svarsto dienos klausimus pacifistiniu žvilgsniu, taiso peticijas, sumano straipsnių turinius, rengia viešas paskaitas. Agitacijai žemesnėse mokyklose, lyceuose ir gymnazijose skiriama nemaža laiko. Pacifistinė propaganda pasiekia ir liaudies universitates, sekmadienio mokyklas, dar-gi ineina privatinin atskirų šeimynų gyveniman. Šiolaikinė literatūra ir kasdieninė spauda tyrinėjama, tvarkoma ir renkama sulyg atskirų taikos klausimų, kad ilgainiui sustačius atskira biblioteka ir archivas (un centre d'Archives et de Bibliotheque Pacifiste Cooperative). Paskuoju metu „taikos mokykla'' rūpinasi paskaitomis vaikams ir liaudžiai. Beto, mokykla plačiai agituoja už pertaisymą mokyklų rankvedžių taikos dvasioje. Jieškomos pažintis pedagogų tarpe kad veikti idėjiniai į liaudies mokyklų, lyceų, gymnazijų bei normalinių mokyklų mokytojus. „Taikos mokyklos'' uždavinys — ne tiktai tarptautiniai santykiai, bet ir visuomenės ūpas švelninti. Anot Thivet žodžių, karo pagrindas jausti visuose žmonių prietikiuose. Nenuilstąs, nuolatinis karas viešpatauja šeimynose, tarpe vaikų ir tėvų, tarpe vyrų ir žmonų, tarpe atskirų visuomenės sluogsnių. Visur aukos, ištisos hetakombos pykčio, pavydo ir vienas kito nesupratimo aukų. Tam, kad visa tai atsimainytų, reikia įnešti taikos principai, trečiųjų teismas į žmonių prietikius, visų sluogsnių gyveniman.

Per rengiamuosius mokyklos kursus ir paskaitas, karo ir taikos klausimai svarstomi įvairiausiais atžvilgiais: ekonomišku, historišku, techniškų, juridišku, politišku, religišku, etišku, filosofišku, psychologišku, sociologišku, pedagogišku ir net estetišku. Pati taikos mokykla yra pačiame latinų kvartalo centre (Boulevard st. Marcel 28), bet daugelis lekcijų skaitoma ir žinomame **Hotel des Sociétés Savantes** (rue Serpente, 28). Kad skaitytojas turėtų supratimą apie skaitomų lekcijų įvairumą, paduodame čia 1909 metų programą. Indomiausios yra paskaitos apie pacifizmą etišknoju žvilgsniu. Taikos bei karo klausimai svarstomi buvo šiais žvilgsniais: 1) buddhistų doros (lektorius Fernand Farjenel, chinų kalbos profesorius); 2) Islamo doros; 3) žydų doros (skaitė rabinas Lėvy; 4) katalikų doros (lektorius kun. Pierre Dabry); 5) protestantiškos doros (lektorius pastorius Monod); 6) pozitivistų doros (lektorius de-Massy, „pozitivistų draugijos'' sąnarys); 7) syndikalinės doros (skaituoj jon vertus — geriau jau visiškai jos nemokėti.

(T. b.)

MŪSŲ JONAS.

E, kad linksmas mūsų Jonas:
visad juokias, visad šoka,
kad ir skauda, vargšui, šonas
ir dažnai žvangučių stoka.
Nieko, nieko jam nereikia;
bet, jei duoda, jis nepeikia
ir kasniką nuo sijono, —
tai, koks būdas Jono!
Jam vistiek, ar žiema stena,
ar pavasario saulutė
nuo laukų latakais gena
sniegą upėn palei kutę.
Visados jisai laimingas,
visados ir iškalbingas,
mokytesnis net už poną, —
tai, koks būdas Jono!
Jei pamato kokią mergą
jis iš kaimo ar miestelio,
tai, Dievuli, paskui serga
jaja dieną ir naktelę...
Bet negal blogai manyti:
gerbja jisai gražią lytį
ir gyvena prie jos šono, —
tai, koks būdas Jono!
Su kaimynais jis iš seno
kartu dirba, alų geria,
kad ir kailį jie jam peria
(taip ir tėvas jo gyveno).
O namie ką ir sakyti:
myli savo jis patytę,
slepjasi už jos sijono, —
tai, koks būdas Jono!
Jo bakužė samanota
ir pakrypusi į šalį,
atsirėmus į barzdotą
seną ąžuolą bedalį.
Bet ji Jonui dera, dera:
tęn vaikų jis ukdo kerą
nuo Mortos lig Kajetono, —
tai, koks būdas Jono!
Kaip neimsi jo tašyti —
geras žmogus mūsų Jonas:
linksmas, myli gražią lytį,
kad ir skauda, vargšui, šonas.
Visados jisai laimingas,
visados ir iškilmingas,
mokytesnis net už pona, —
tai, koks būdas Jono!

Zigmas Gaidamavičius.

KAZYS PUIDA.

LAISVOS MINTĮS.

(Kritikos bruožai.)

XV.

Užburti turtai. Trijuose veiksmuose melodrama. Lietuvių kalbon vertė K. Levandauskas. „Rygos Naujienų'' išleidimas N11.

„Užburti turtai'' — variantas iš piningų jieškotojų godumo bei kvailumo. Pripinta dar prie to meilė ir visa „melodrama'' šiaip-taip lipinama. Tiktai kodel „dedasi Vengrijoje'', o ne by kokiame Lietuvos kaimų? Tokių „piningų jieškotojų'' turime užtektinai ir mes; vieną iš tokių typų atvaizdino puikiausia Vaišganta savo „Nepadėjus nėr ko kasti'' — tiktai jis visa tai surinkė vyro maišan, neįsileisdamas moteriškųjų typų, kuo susausino visą epizodą.

Šiame veikalėlyje yra ir gerų scenų; bet daug bereikalingų ilgumų, tuščių kalbų. Jei vertėjas kiek sumanesnis būtų buvęs, tai šį-tą patrumpindamas, kit-ką pakeisdamas ir žmoniškesne kalba rašydamas, būtų suteikęs mūsų scenai pusėtinos vertės veikaliuką.

Typai tame veikalėlyje visi aiškųs ir gerai apibūdinti. Tiktai pačio veikimo laikai perdaug tolimi, kad tas rašinėlis intikėtinu išrodytų.

Vladislovas, Eleną įsimylėjęs, pavaduoja kariuomenėje Praną, mylimosios brolį ir užtai gauna prižadą, surašytą, jog jam iš kareivijos sugrįžus, galėsiąs vesti Eleną. Ilgainiui dalykai taip susideda, kad Smūklininkas nei girdėti apie tai nenori ir tik per savo godumą prigautas ir raštą pas klebona padaręs, noroms-ne-noroms turi sutikti ir išleisti savo dukterį.

Atitrauktu ir nepritaikintu savo turiniu prie lietuvių gyvenimo pjesa nustoja savo vertės kaipo scenos veikalėlis. Sceniškon mūsų literatūron tas veikalas sausai nieko neįneša ir tiktai užteršia ir be to bėdiną mūsų sceniškąją literatūrą. Mokėti lietuvių kalba tiktai tam, kad kiekvienas niekniekis tuoj jon vertus — geriau jau visiškai jos nemokėti.

BRUNO.

(Tąsa.)

Genevon Bruno atvažiavo 15 metų praleidus po mirčiai Kalvino; vienok jo dvasia tarpe jo pasekėjų gyvavo. Čion jis vėl numeta savo kuningiškus drabužius ir gauna darbą skaityti korektas. Bet ir čion jam neilgai prisiėjo gyventi. Čion jis parašė mažą filosofišką brošurėlę, už kurią jis ir tos brošuros leidėjas buvo pasodinti kalėjiman. Vienok jis greit tapo paliuosuotas iš kalėjimo ir 1578 m. persikraustė Tuluzon. Tuluza tuomet buvo garsi savo universitate, kurią lankydavo į 10,000 studentų. Čion jis išlaiko kvotimus ir tampa universitatės profesorium. Per du metu jis čionai skaitė lekcijas apie Aristotelį, apie vėlę ir kitus filosofiškus klausimus. Mokiniai daugiausia interesuodavosi žmogaus vėlės klausimu ir todel tai jam daugiausia prisieidavo skaityti. Tuom tarpu jis pats buvo priešu Aristotelio, kurio autoritatė skaitėsi nepajudinama. Mat Aristotelio logika ir fyzika kartu su Ptolemajaus astronomiška systema buvo priskaityti prie krikščioniškos tikybos. Kad tuomet taip buvo, galima persitikrinti iš Paryžiaus universitatės uždraudimo (1624 m., ta yra daug vėliau, kuomet Bruno jau buvo miręs) laikyti priešingas Aristoteliui kalbas. Tas viskas privedė prie to, kad kiti universitatės profesoriai pradėjo Bruno neapkęsti ir todel jam prisiėjo apleisti universitatė ir keliauti Paryžiun.

Paryžiuje del Bruno, sulyginimai, neblogai gyvenosi; jis skaitė lekcijas, lankė pašalinius namus, draugavosi su augšto luomo žmonėmis. Čionai jisai parašė kningą „De umbris idearum'' („Idėų šešėliai'') ir porą mažesnių kningučių. Bet ir čion radosi daug Aristotelio mokslo apgynėjų, o su jais susipykęs, Bruno 1583 metuose leidosi Anglijon.

Londone jisai pirmiausia apsistojo pas Francijos pasiuntinį Kastelno, kuris buvo labai geras žmogus ir kuriam daugiausia prisiėjo ginti Marę Stuart prieš karalienės Elžbietos persekiojimus. Čionai jis parašė gana drąsią kningutę, kurios intalpą mes nė nebandysime čionai išguldinėti ir kuri suteikė jam Oxfordo universitatėje katedrą. Oxforde ant Bruno lekcijų lankydavosi labai daug klausytojų; bet nežiūrint į tai, ir čia kiti profesoriai jo neapkentė užtai, kad jis nesutinka su Aristotelio ir Ptolemajaus mokslu. Ir apskritai imant, visur kur tik jis ėjo, vis sutiko žmones prisilaikančius tų senovės mokslinčių; taigi mes čia kuotrumpjausia ir išreikšime, ką tiedu senovės mokslinčiai mokino apie pasaulį.

Aristotelio-Plotemajaus pasaulinė systema yra tokia: Žemė esanti centru viso pasaulio, apie kurią sukasi saulė, mėnuo ir žvaigždės. Dangus yra apsupęs visą žemę, kuris taipgi apvalus, kaipir žemė; bet dangus susideda iš devynių ar dešimties peršviečiamų sferų, indėtų viena kiton. Prie tų tai sferų ir prijungti dangiški kūnai, kurie ir sukasi kartu su sferomis į įvairias puses; tik karštutinė, tai yra viršutinė sfera nejuda, prie kurios prijungtos nejudomosios žvaigždės. Ant galo, už paskutinėsios sferos buvo pramanyta, kad tęn yra viešpatystė auksiniojo etero, iš kur ateina šviesa ir kur viešpatauja sutvertojas. Tik pastaroji mintis nėra grynai Aristotelio ar Ptolemajaus mokslu, bet vidurinių metašimčių išmįslu. Kad priešintis Ptolemajaus systemai, tai reiškia priešintis pačios katalikiškosios bažnyčios mokslui. Kopernikas (didis astronomas) tvirtino suvisai atbulai. Jis mokino, kad saulė yra centru, o apie ją sukasi mūsų žemė ir kitos planetos; ir tik už pačios kraštutinės planetos — Saturno (Planetos Uranas ir Neptunas tuomet dar nebuvo atrastos) tęsiasi nejudomosios žvaigždės, o už jų tik ėsąs „auksinis eteras'' (dangus). Koperniko mintis toliau nepasiekė, už tai Bruno mintis, kur kas toliau nuėjo. Bruno, tarp kitko, tvirtino, kad žemė nėra lygiai apvali, bet ties žemgaliais kaipir suspausta; kad saulė taip-pat sukasi apie savo ašį, kaipir žemė; kad nejudinamos žvaigždės taip-pat yra saulėmis, apie kurias sukasi planetos, kurių delei tolumo negalima matyti. Jis taippat mokino, kad pasauliai ir jų systemos keičiasi; kad jie turi pradžią ir pabaigą; amžinais yra tik tverinčioji energija, esanti viduryje kiekvieno atomo. Jo teorija mažai kuom skiriasi nuo dabar viešpataujančios Kanto-Laplaso pasaulinės teorijos. Už šitą tai mokslą ir buvo Bruno atšalintas iš Oxfordo universitatės, kur niekaip negalėjo sutikti su tokia „bedievybe''. Bet Bruno gerai atkeršijo Oxfordui, išleisdamas kningą „La Cena delle Ceneri'' („Pietųs pirmoje gavėnios seredoje''), kurioje Oxfordą išvadino „mokslo našliu'', ir kur aiškiai išdėsto savo mokslo pamatus.

Apleidęs Oxfordą Bruno vėl apsigyveno Londone, pas tą patį Kastelno, kur per porą metų užsiima vien tik rašymu. Čionai jis parašė keletą labai žymių veikalų filosofijos srityje, kuriuos mes čionai

(T. b.)

Iš keliones.

(Tąsa.)

Atsilsėjęs Varšavoje, su Vanagėliu nuvažiavova Lietuvon. Rugpjūčio 1 dieną atvykova Vilniun. Čia visa mano siela atgijo; čia tartum jaunystė man sugrįžo; kiekviena vieta čia rišėsi su mūsų historija, su mūsų praeitimi. Užėjome Niškovskio viešbutin, jieškodami sau ramaus kampelio; bet čia mudviejų... nesuprato, nes niekas tam būte lietuviškai nekalbėjo; net pasityčiojo mudviem lietuviškai kalbant! Čia visi kalba lenkišku žargonu, kad net ausis reikia užsikišti jiems bekalbant. Tuomet nuvažiavova į kitą viešbūtį, kur susikalbėti lietuviškai jau lengvai galėjova. Pirmiausia aplankėva dailės kabinėtą p. Žmuidzinavičiaus, garsaus mūsų dailininko ir pirmininko Liet. Dailės Draugijos. Malonumas p. A. Žmuidzinavičiaus ir jo gerb. žmonos labai didelis. Jie kantriai ir su dideliu pasimėgimu rodė viską, ką turėjo savo muzėjuje; čia yra gražus paveikslai p. Žmuid. ir kitų teploriių; čia darbai Rimšos ir kitų skulptorių. Visoko neteks man jėgos ir laiko aprašyti. O koks turtingas skyrius liaudies dailės! Čia gražios kultuvės; čia kryvulės; čia kaušas midui semti; čia nudrožtas kipšas; čia puikiai atadirbtos lazdos su paukščiais, žvėrimis, vabalais ir tt.

Visoko neaprašysiu, nė neminėsiu, — nes tai negalimas daiktas. Buvau laimingas, matydamas tiek gražaus darbo, mokytų dailininkų padaryto, ir tokių didelių gabumų, kurie pas mūsų kaimiečius apsireiškia. Kokios didelės jėgos slepjasi mūsų kaimiečių sieloje, širdyje, ir protė! Tikrai iš šito atžvilgio galinga mūsų tauta. Labjausiai originališkai pasirodė man grybai ir duonos bakanėliai, padirbti kokio-tai prasčiokėlio, kuris dėdavo tokius grybus ir kepalukus ant kapų numylėtų ypatų. Tai senoji liekana, senovės lietuvių būdo. Tai liekana iš stabmeldiškų laikų, kuomet, laidodami mirusius, dėdavo drauge su lavonu maistą, gėrimą, ir mylimiausius jo įrankius. Taip pasidžiaugę, taip pasigėrėję tokiais gražumais ir meilumu gerb. šeimininkų, ėjova toliau, manydami, kad negreitai galėsiva vėl matyti tokį gražų dailės rinkinį; bet turėjova laimę dar kartą jį regėti, nes gerb. šeimininkas pribaudė mudu būti pas juos ryt ant pietų. Karštai tarėva ačiu ir, prisirašę į narius Dailės dr-jos, nuėjova toliaus.

Ant rytojaus vėl matėva muzėjų. Čia pažinova gerb. p. Žemaitę, mūsų raštininkę, kurios veikalus pažįstame; maloni ir meili senutė! Te pavelyta man bus tarti ačiu p. Žmuidzinavičiams už tiek suteiktų man malonybių. Ačiu vardan mano ir vardu Amerikos lietuvių. P. Žm. palydėjo mudu ant Gedimino kalno. Augštas kalnelis! Visą Vilnių mačiau apačioje, tartum ant delno; tęn upė Vilija, tęn Verkai, Kalvarija ir tt. Graži Vilniaus apygarda; graži, meili lietuvio sielai! Mintyje žmogus regėjilą senovę, kuningaikščius, vaideliotus ir dievų daugybę! Ča stojasi mintyje milžinai karžygiai, o tarpe jų kuningaikštis Gediminas, sapnuojantis apie šio kalno geležinį vilką, ir paskui Vilnių statantis! Bet ar beliks šita sostapylė tikru lietuvišku miestu? Žinoma, daug nuo mūsų pačių prigulės. Tad dirbkime, vyrai!...

Apart Dailės Dr-jos, mano didžiausiu noru buvo aplankyti Liet. Mokslo Dr-jos būtą. Taigi aplankiau šitą mūsų svarbjausią įstaigą, trečią dieną viešėdamas Vilniuje.

Šitoji mūsų mokslo žinyčia dabar telpa labai menkame būte, prie siaurutės Lydos gatvės, arti šv. Mikalojaus bažnyčios. Mokslo Dr-jos būte radau d-rą Šaulį, kuris tvarkė senovės ir šių laikų mūsų raštininkų rankraščius. Meiliai dr. Šaulys sutiko mane ir Vanagėlį; jisai teikėsi mudviem parodyti visą lobį, visą mokslo turtą rinktą ir tvarkytą gerbjamojo vyro, d-ro Basanavičiaus, kurio neturėjau laimės rasti, nes buvo išvažiavęs į Francesbadą drauge su kalbininku p. Jablonskiu, ir kun. Gustaičiu, „Žiburio'' pirmininku. Čia maatėva rankraščius Ivinskio, S. Daukanto, vyskupo Valančiaus ir daug kitų.

Rinkinys kningų gana didelis; jis telpa keliose didelėse spintose; įvairių senovės liekanų: kirvukų, piningų, indų ir tt. taipogi labai daug. Nelaimė tik, kad delei ankšto būto viskas guli krūvoje, ir sunku viską gerai pamatyti; todel ir nestebėtina, kad gerb. Drs. Basanavičius užmanė statyti M. ir D. Dr. savąjį būtą; gaila tik, kad taip lėtai renkasi yra piningai tokiam svarbjam tikslui. Kaip sakiau, mokslo biblioteka ir muzėjus jau gana turtingi, bet delei vietos stokos viskas subrukta ankštumoje, ir sunku viską pamatyti. Tad kraukime, broliai, aukas M. ir D. dr-jų namams!

(Užbaiga seka.)

A. J. Povilaika.

čius daugiausiai mėgdavo „Lietuvos Žinias'' ir „Lietuvos Ūkininką'', o ypač jo priedą „Jaunimą'', kurio ratelis imdavo iš redakcijos 20 egzempliorių. Ir vėliau labai gaudydavos Vidūno „Jaunimą'', nes visi jo straipsniai būdavo pritaikinti prie Ratelio uždaviniu.

Ratelio siekiai yra lavintis ir kitus žadinti; lygiai kaip Vidūnas mokina: kada žmogaus vidus praturtės, tąsyk patsai pamatys save purvinu esant ir apsivalys nuo tų purvų, nes nemėgs šviesoje tokiu būti. Ir dar vėlei stengdavosi ratelio nariai neužgauti kito minčį ir papročius, nes užgautasis, apmaudą gavęs, pasitrauks visai nuo ratelio. Bet visas vaistas tme inkalbėti pašaliniam apie nenaudingumą to, o naudingumą kito dalyko, kaip va tabakos rūkymo, degtinės gėrimo, susirinkimuose kaziravimo ir tt.

Ir to viso pasekmės yra geros, nes daugumas ratelio narių metė tabaką, degtinę ir drovisi taip elgtis (kitų ratelių įstatuose yra uždrausta taip daryti, tai yra gerti, rūkyti).

Ir koks tai būna įspūdis, nors kuris to ir nenori, kada papuola į susirinkimą, kuriame yra deklamuojama, skaitomi referatai (tuos noriai suteikė studentai, o jiems jaunimas surenka savo apylinkės folklorą. NB. Kas nori sužinoti, kas tai yra folkloras, kas ir kaip renkama, tegul perskaito studentų laikraštį „Aušrinė'' ir jo priedą „Vasaros darbai'') ir daromi pasikalbėjimai; ant galo lavinimasi dainose ir tautiški šokiai.

Tokius susirinkimus labai mėgsta ir seni žmonės; tik gaila, kad su jais reikia slėptis nuo žmonių akių...

Pabaigoje 1911 m. buvo pakeltas klausimas apie įsteigimą ir laikraštuko, ant ko visi ir sutiko. Ir pradžioje 1912 metų tuoj išėjo mėnesinis raštelis iš šešiolikos didelių puslapių, po vardu „Žinija''. Jame buvo talpinamos visų mintis, eilės, klausimai, referatai ir išversti Tolstojaus rašteliai; iš kitų straipsnelių net stebėdavosi studentai ir perrašius mielai talpindavo laikraščiuose ir nekuriuos teko matyti perspausdinta Amerikos laikraščiuose.

Tą darbą vedė du gabesnieji nariai; tik gaila, kad teįstengdavo parašyti tik vieną egzempliorį ir perskaitę nenaikino, bet slėpė, ir daugiaus susirinkus žada paaukoti L. M. Draugijai.

Tai taip perleidę žiemą, pavasarį dar daugiaus subruzdo, nes jau narių pasidaugino iki 19, ir visi vienbalsiai nutarė vasarą lošti „Amerika Pirtyje''.

Man ypatiškai, gaila, kad turėjau išsiskirti iš jų tarpo ir dabartės dar nežinau apie jų darbavimąsi.

Knygų palikau 124 egzempliorius ir kapitalo vir rub. 70 kap Tai toks yra gyvavimas mūsų ratelio; ir kiek esu patyręs, yra dar daug darbštesnių. Ir nemanyk, skaitytojau, jogei tai yra tik keli, ale jų yra kaip grybų po lietui. Ir šį metą nutarė padaryti visuotiną susirinkimą apylinkės ratelių. Tas atsibus štai kokiu būdu. S. miestelyj yra rengiamos gegužinės ir Rateliai tęn siųs savo atstovus; o tame jų supažindinime ir sukvietime dalyvauja keli įžymus mokslaiviai. Bet tie elgiasi labai atsargiai neviešai, tik per įžymesnius narius.

Bet kas juos taip sužadino slapčiai organizuoties? Ir ištiesų neklysiu atsakydamas, jogei šviesos troškimas. Nes juk ir nėra mūsų jaunimui kitokio išėjimo, kaip tiktai slapčiai organizuotis; nes viešai šviestis Lietuvoje negalima.

Gal pamena skaitytojai buvusią Lietuvoje „Šviesos'' draugiją, prie kurios spietėsi gabesnysis jaunimas. Bet tas valdžiai nepatiko ir liko uždengta draugija, o kai-kurių jos skyrių kningynai da ir šiandien pelėja užpečėtyti spintose...

Tokiu būdu Lietuvos jaunimas suprato, jogei reikia organizuotis slaptai ir darbuotis tyliai; ir ta mintis, kaip pikta liga, dabar pagavo visą jaunimą. Ir tikiu, jog iš to pasirodys puikios pasekmės, nes tokie tai puikųs dygsta žiedžiukai; reiškia prisiartinantį pavasarį ir kasdieną vis galima tikėtis išdygs didesnės vertės žiedai iki nepradės žydėti visi Lietuvos dirvonai (svetimtaučių naudojami) pilnomis atgijimo gėlėmis...

Užtai, draugai ir draugės, — nepatingėkite parsiųsti savo broliams, seserims ir pažįstamiems laikraščių, o ypač knygų; nes jųs neįsivaizdinate sau, kaip Lietuvos jaunimas trokšta apšvietos. Persiskaitykit sau jų organizavimąsi, o tąsyk suprasite, jogei nejuokais jie imasi prie darbo ir darbas nėra vaikiškas.

Bet visas Lietuvos jaunimo vargas, tai stoka kapitalo, ant kurio mūsų jaunimas yra da labai vargingas. Užtai, varde jaunimo ratelių, prašyčiau draugijų paaukauti jiems kningučių. Užtikrinu, jogei jos nebus be naudos vartojamos; kaipo spindulys tamsoje yra naudojamas ir guodojamas taip ir kiekviena kningelė Lietuvoje yra branginama; nes juo daugiau žmonių ir daugiau kningučių perskaitys, tuo greičiau visa Lietuva prie šviesos ir laisvės pasistums. **Meilužis.**

LIETUVIAI SVETUR.

VARŠAVA. „Varšavos Savitarpinė Pašalpos Draugija'' nekaip gyvuoja. Šiemet, kad sumažinus išlaidas, mūsų draugija nusisamdė būtą drauge su latviais (Wspólna 15—17). Pernai visas draugijos veikimas apsireiškė tame, kad jos vardu studentai surengė vakarą. Tuo tarpu gi draugijos įstatai skelbja daug ir labai daug. Šiais metais draugija irgi snaudžia ir kaip matoma, snaus, kol amžinas miegas neužmerks akių.

Vienok, kaip tęn nebūt, Varšavos studentai turi būti „Draugijai'' labai dėkingi, kadangi ji duoda jiems dovanai būtą. Iš šalies taip ir išrodo, būk „Draugija'' tam tik ir gyvuoja, kad pagelbėjus studentams. Neskaitant pasikalbėjimų, pereitą šeštadienį minėtame būte studentai suruošė šeimyniška vakarėlį. Svečių pribuvo arti 50, bet vis tai studentai su panelėmis. „Draugijos'' narių buvo vos keletas. Vakarėlis nieku neatsižymėjo: lietuviškumo, kaip ir visados čionai, lamai mažai — lenkų kalba skambėjo nuo pradžios, ligi galo.

Srg. („L. Ž.'')

IŠ PETERBURGO.

PETERBURGAS. **„Studentų Mokslo Draugijėlė''** įstojo į trečius savo gyvavimo metus. Pirmais metais draugijėlė vadinosi „Litvanologija'' ir „Litvoviedenija'', nuo pernai gi pasivadino „Stud. Mokslo Draugijėlė'', tą vardą paliko ir šiemet. Šiemet buvo 2 kuopelės susirinkimai: 25/IX organizacijos darbas ir valdybos rinkimai (išrinkta: Antanas Naujokaitis, Jaroslavas Rimkevičius ir latvis Blesse), kitas susirinkimas buvo 4/X. Paskutiniame susirinkime, be naudingų priv.-doc. E. Volterio patarimų apie prisidėjimą prie spaudos parodos taisymo (kurią siūlo dras J. Basanavičius), buvo labai gyvas pasikalbėjimas apie senovės liekanų rinkimą. Draugas Ig. Končius papasakojo apie šios vasaros prof. E. Volterio kelionę po Žemaitiją, parodė daugybę kryžių ir koplytėlių fotografijų ir pačių „dievukų'', darytų bemokslių rankomis, užtiktų Žemaitijoje.

Šiais metais, kaip ir pernai, nuo Kalėdų kuopelė darbuosis kartu su latviais-studentais, taip kad vieną savaitę bus lietuvių susirinkimas, kitą — latvių. Lietuvių susirinkimai būna **kas antrą ketvergą**, universitatės slavėnų seminarijoje. Lietuvių susirinkime buvo 18/X, pažadėtasis dr-go Kvieskos pranešimas apie Prūsų lietuvius. Stebėtina vien, kad universantai (jie tik ir gali lankyti) taip maža lankosi į susirinkimus: iš 50 studentų kolkas užsirašė į narius tiktai 14 žm. Kuom tai išaiškinti? („L. Ž.'')

ŠKOTIJOS LIETUVIAI.

Lietuvių Škotijoj yra apie 8 tūkstančiai. Visi jie paprasti darbininkai. Didesnėji jų dalis dirba kasyklose, visi gi kiti — geležies fabrikuose ar šiaip tarnauja krautuvėse, siuvėjai ir kt. amatų žmonės. Yra čia susitvėrę kęlios lietuvių „biznierių'' kompanijos, turinčios tose vietose, kame daugiau lietuvių gyvena, duonos kepyklų. Tose kepyklose ir tarnauja lietuviai.

Nors Škotijoj uždarbis nemažas, bet lietuviai darbininkai gyvena čia gana vargingai. Mat, išgyventi čia daug brangiau, negu Lietuvoj. Pavyzdžiui, paimsim didesniąją dalį darbininkų—anglekasius. Jie uždirba daugiau, kaip kiti darbininkai. Darbas jų sunkus, bet tęsiasi neilgai — 8 val. per dieną. Dirba tik 5 dienas per savaitę (šeštadienyj ir sekmadienyj nedirba), o uždirba per tą laiką ne mažiau 15 rublių. Fabrikų darbininkai jau tiek neuždirba — jų darbas nors ir lengvesnis, bet ilgiau tęsias — apie 12 valandų. Likusieji, krautuvėse tarnaujantieji ir amatninkai, vieni uždirba gerai, kiti vos-vos išsimaitinti tegali.

Rodosi, kad darbininkas uždirbąs savaitei 15 rub., galėtų „poniškai'' gyventi. Juk Lietuvoje ne by kas iš žemesniųjų valdininkų dar tiek gauna. Vienok to nematyti. Gyvenant vienam, be šeimynos, savaitei išeina tik už valgį ir priežiūrą 13—15 šilingų (šilingas — 45k.). O jeigu gyventi dar su šeimyna, tai prie tokio „didelio'' uždarbjo ir priseina nuo bado ginties.

Pamačius čionykščių lietuvių girtuokliavimą — plaukai ant galvos stojasi. Penktadienį po pietų, kada anglekasiai atsiima pinigus, šeštadienį ir visą sekmadienį tiek ir daroma, kad sėdžiama alinėse. O kiek tomis dienomis tarp lietuvių peštynių būva, kiek sužeidžiama — sunku ir aprašyti! Geriama čia ne tik alinėse, bet ir namuose, kame vyrai nuomoja keliese sau kambarius. Parsiritama „bačkos'' ir bekortuojant jos tuštinamos.., Iš atsiimtos penktadienį ar šeštadienį algos pirmadienį jau nieko nebelieka. Ir vėl dirba ir prageria. Ir taip savaitė už savaitės...

Nesenai čia „Teatralinė dr-ja'' suruošė lietuvių vakarą. Buvo vaidinama „Vaito piršlystė''. Vaidinimas nusisekė neblogai, bet užtai publika, publika!... Vaidinimo laiku trypjama, švilpjama, daroma vaidintojams įvairios pastabos — net bjauru klausyti nepratusiam, o ir girdėti vaidinimas labai sunku. Matyt, kaip nepripratinti prie dorų pasilinksminimų čionykščiai mūsų tautiečiai! **Pranys.** („L. Ž.'')

ŠIS—TAS.

New Yorko dienraštis „The Sun'' nuo spalinio 20. išspausdino satyriškas eiles, kuriomis kedena mūsų vientautį, p. Kazį Kriaučiūną, Alaskoje gyvenantį ir ėjusį kandidatu ant socialistų platformės į kongresą. Del kurjezo męs čia tą sklypelį angliškai ir perspausdiname. Štai jis:

To an Immortal.

The Alaska socialists have nominated a strong man as delegate to Congress in the person of Kazis Krauczunas of Ketchikan. — **News item.**

This anthem we croon as
We ponder and plan:
„Krown Kazis Krauczunas
Of Kool Ketchikan''.

Thy mystical title
Suggests Kuklux Klan —
More peacefully vital
We hope is thy plan.

In battling, O Kazis,
For Socialist plan,
Stick to it like blazes —
It's ketch-as-ketch-can!

O name that a boon is,
O rare talisman!
Canst win, K. Krauczunas,
Of far Ketchikan?

Now, by the Horned Spoon, is
Thine hour, Ketchikan!
Canst win, K. Krauczunas?
„You just betchikan!''

Sun Oct. 20, 12.

Laiškai Į Redakciją

Gerbjama Redystė: —

Čia prisiunčiu straipsnį. Tiesa jis ilgas, vienok meldžiu patalpinti jį savo laikrašty, nes jojo skiltyse tiek daug šmeižimų tilpo ant manęs, jog paprastas žmogiškumas ir civiliška drąsa turėtų būti motivu išpildyt mano reikalavimą. Jųs žinot jog ant visų šmeižimų ir skaudžių išmislų bei gryno melo, aš niekad neatsakinėjau, ir todel Jųs skiltis aš pirmu ir **paskutiniu** sykiu teišnaudosiu.

Iš kalno ačiu!

Jūsų, **F. J. Bagočius.**

IR BAGOČIAUS ŽODIS.

Visi jau žino, kad tūlas laikas tam atgal, Bostone liko areštuotas F. Živatkauskas. Suareštavimas sukėlė mūsų laikraštijoj daugybę komentarų, kurie, kaip ir galima buvo tikėtis, buvo neprielankųs Bagočiui. Komentarai buvo mūsų laikraštijos kūdikiškumo ženklu, nes neišklausę kaltinamojo tūli jau nuosprendį pradėjo rašyti: „juodašimtiškas darbas'', „išdavystė'' ir tt.

Jau penkeri metai atgal, kada Bagočius buvo da Pittsburgo akademijoj ir viens iš jo draugų praponavo jį į kandidatus ant SLA. sekretoriaus, prasidėjo įdomi kova. Bagočius buvo jos sukuryje. Laikraščiai, kaip ir visuomenė pasidalino į du abazu: Bagočiaus draugus ir priešus. Toji kova per 5 metus išdirbo tam tikrą šaką ir mūsų literatūroj, o tai šmeižimas Bagočiaus ypatos. Vienintėliu užmetimu jam buvo nusukimas pusės posmertinės tūlam Staškunui; likusieji raštai buvo daugiau niekas, kaip tik bjauruș melai, iškraipymai jo žodžių ir žingsnių, išmįslai, slaptos intrigos, bjaurios paskalos apie kokius tai sąryšius su Pinkertonais ir tt. Bagočius tylėjo. Peržemi buvo tie darbai, kad guodojąs save žmogus galėtų atkreipti į tai atidžią. Toji šmeižikų klesa dar labjau siuto: „Tėvynė'', „Lietuva'' ir „Vien. Lietuvninkų'' pašvęsdavo visas skiltis juodinimui Bagočiaus. Pagaliaus priėjo prie to, kad įtužę šmeižikai ir jų sėbrai 24 SLA. seime išmetė Bagočių, kuris tam susivienijimui buvo suorganizavęs kelioliką kuopų ir per prakalbas pritraukė porą tūkstančių narių, išmetė ant sufabrikuotų skundų pasiremdami, be atsižvelgimo į teisybę.

Čia reikia atminti, jog Bagočius irgi yra žmogumi, kurs jaučia kaip ir kiti, ir kad užmetimai vagysčių, suktybjų, įvairios insunuacijos, kurios priėmė jau kriminališką išžiūrą, nesuteikia jam jokio smagumo. Bet jis iki šiol tylėjo, ant jokių užmetimų neatsakinėjo, nes manė, jog įsikarščiavimai pereis, ir šmeižikai susigės ir persiprašys. Žinojo jie gerai, kaip ir dabar, kad visuomenė tam netiki, jog Amer. lietuviai jį pažįsta, kad tikėtų tokioms pliovonėms, arba kad atkreiptų nors atidžią į jas. Ji neatkreipė. Ji Bagočiui tikėjo: prakalbos buvo rengiamos kur tik yra lietuvių būrelis, Bagočius buvo pageidaujamu kalbėtoju. Vienok šmeižimai nesiliauja; jie užima žymią vietą laikraštijoj. Bagočius vis dar šmeižiamas, bet tas **turės pasibaigti.**

Iki šiol Bagočius neatsakinėjo, neužėmė apšvietai reikalingos vietos lietuviškuose laikraščiuose ypatiškiems pasiteisinimams, kaip tūli **laikraščiai** Bagočiaus šmeižimams. Vienok skaitančioji visuomenė atleis jam šiuo sykiu, jei jis ant nuolatinių šmeižimų ir kandžiojimų pirmą ir paskutinį sykį tars žodį:

Bagočius iki šiol dar nėra **jokių** „almužnų'' priėmęs, jis nėra skolinęs nė cento ir nėra niekam kaltas. „Tėvynė'' ir „Vien. Liet.'' apskelbė kokio tęn kuningo laišką, būk tas užlaikęs mane ir į mokslą leidęs Pittsburge. Yra tai nekvalifikuotas melas. Aš Pittsburge per tris metus mano tęn buvimo mokinau lietuvius anglų kalbos, mokinau slavokus, čechus ir tt., ir kiekvienas centas, man duotas per anglų draugijas ar pavienius, buvo užmokesčiu už darbą.

Toliau tie šmeižimo įrankiai skelbja, būk aš meluoju apie lankymą universiteto. Jie gavę žinią iš vieno universiteto, kad Bagočiaus tęnai nėra, jau nusprendė, kad aš meluoju. Jie žino, kad Amerikoj yra į 300 universitetų ir kad visų ant syk nieks negali lankyti. Aš esu senioru Bostono jurisprudencijos skyriuje, kurį baigsiu berželio mėnesyje, 1913, su laipsniu LLB.

Pittsburge į jokius laikraščius aš nerašinėjau. Buvo tai darbas tūlo kun. Dilionio, kurs apskelbė mane turku, kaip ir kiti šmeižikai.

Nėsu nė sykio miręs ir iš numirusių kėlęsis, kaip garsino „Tėvynė''. Vis tai šmeižikų darbas, kurie rašinėja apie mane visur laiškus, tankiai pliaukšdami apie mane nebūtus daiktus, skelbdami numirusiu, areštuotu, vedusiu ir tt. Tiems šlykštiems darbams galo nėra. Šmeižikai eina taip toli, kad rašinėja laiškus mano pažįstamoms merginoms, skelbdami apie mane bjaurios rųšies išmįslus. Laiškai tankiai yra kriminališko turinio.

Nė nuo Staškuno, nė nuo kito žmogaus nėsu netik pusės posmertinės, bet nė cento dykai paėmęs, nekalbant jau apie išviliojimą. Historija šių šlykštumų, trumpai sakant, yra tokia: Staškuno brolis mirė New Yorke, Blackwells Island, būdamas ant kelio Lietuvon. Jis turėjo daug drabužių, piningų ir tt. Staškunas pasamdė mane, išprašydamas iš akademijos, kur mokinaus, kad aš nuvažiuočiau palaidot jo mirusį brolį, aprūpinti viską ir parvežti jo likusius daiktus. Iš Pittsburgo į New Yorką kelionė ir atgal su lova buvo $26.00. Užmokėjo jis man tuos ir da už darbą po $4.00 ant dienos. Tuotarpu SLA. atsisakė išmokėt jam posmertinę, nes Žemantauskas rado mirusįjį suspenduotu, mat, 154 kp. buvo sutverta vasaryje ir mokestis užmokėta neišskiriant nė tautiškų centų. Tik mokestis buvo priimta ne už sausį, nes po 30 dienų jau nėra priimamos, bet už balandį. Atėjus balandžiui vėl mokestis buvo užmokėta, taip kad bertainis buvo jau užsivilkęs už 1908 m., bet Žemantauskas tylėjo apie tą įmokėtą sausyje mokestį, t. y., kad vienas bertainis permokėtas. Taigi Staškunas pasamdė mane, kad nuvažiuočiau ant seimo, perstatyčiau dalyką ir gaučiau $150 jam priklausančių piningų. Aš tai padariau. Seimas buvo Scrantonė, į kurį kelionė tęn ir atgal yra į $20 su lova. Viso man buvo užmokėta už darbą, neišviliota iš Staškuno ar S. L. A., į $80. Apie nusukimą skanų dalą pakėlė tūlas Varašius, Obiecuno bankos raštininkas, kurį aš buvau įbauginęs už neatidavimą mirusiojo Staškuno nesuvartotos laivakortės piningų. Staškunui visi $150 buvo per mane jam į rankas paduoti, ką liūdija ir šis pas mane esantis dokumentas

Pittsburg, N. S., Pa.
June 26, 1908.

„Šiuomi liūdiju, jog priėmiau nuo draugo ir kasieriaus 154 kp. F. J. Bagočiaus $150 posmertinės po mano broliui Juozapui Staškunui, sąnariui 154 kp. SLA., ir tą šiuomi paliūdydamas pasirašau jo paties ranka

Iganacas (X) Staškunas
Liūdininkai:
Jonas Stasewčius,
Jonas Stasewičius,
Jurgis Staseviče,

Ir tą dokumentą aš pristačiau į 24-tą seimą, išaiškinau, už ką man buvo Staškuno užmokėta, bet seime tautininkai buvo užsispyrę mane išmest, ir niekas negelbėjo: išmetė mane, nors aš aktuališkai buvau daugiau pasidarbavęs S. L. A., negu bent kokis kitas Sus. veikėjas. Vienok aš nepykau; aš mačiau, jog tas darbas yra žmonių, kurie neatsako už savo darbus. Maniau, jog tas karštis ir ypatiška neapykanta pereis, Susivienijimas ir jo nariai pamatys, kokią neatlyginamą skriaudą man padarė, atšauks viską ir męs vėl dirbsim Sus. labui. Bet ant aiptol. Apleidus man Sus. pakilo tikra anarchija, prasidėjo tautiškas vandalizmas: narių skaitlius nuo apie 11,000 nupuolė iki 5,000; seniausi ir darbščiausi nariai keikdami apleido organizaciją. Man skaudu buvo gal labjau negu kam nors, nes Sus. buvo vienintėlė progresiviška visuomeniška pašalpos draugija. Vienok ir aš žmogus, aš savo skriaudos irgi negalėjau užmiršti: Sus. organas, „Tėvynė'' ir kiti tautiški laikraš-

čiai nuolatos mano vardą su purvais maišė. Mačiau, jog tie „publicistai'' neteko galvos ir todel apskelbjau, jog „Tėvynę'', „Vien. Liet.'' ir „Lietuvą'' patrauksiu už kriminališką šmeižimą į teismą. Socialistai iš įvairių miestų Amerikos vienok atkalbino nuo to, girdi: „Nedaryk skandalo, juk jie lietuviai! Pereis, atšauks ir viskas bus gerai''. Aš laukiau. Rašiau vieną laišką, kitą ir penktą SLA. cento valdybai, prašiau geruoju: atšaukit! Jie nusijuokė ir da labjau pradėjo šmeižt. Nurašiau į 26 seimą Baltimorėje: atšaukit, jei ne, aš padarysiu nesmagumą. Jie nusijuokė. Rašiau da keletą laiškų centro valdybai ir paskutiniam aš kategoriškai pasakiau: atšaukit šmeižimus, jei ne, aš kreipsiuos į šios šalies teismą. Tai yra paskutinis mano laiškas.

Strimaitis Centro Valdybos posėdžio protokole atsakė: Bagočiaus laiškas be svarstymo numestas į gurbą.

Kas liko man daryt? Aš buvau išvagintas, bjauriausiais vardais apkrikštytas, išpravardžiuotas mūsų lietuviškoj spaudoj. Ant visų nesąmonių ir paikiausių užmėtinėjimų man nepadoru buvo **atsakinėt,** todel aš neatsakinėjau, ir daugiau niekuomet **neatsakinėsiu.**

Dabar liko areštuotas Živatkauskas. Vėl skandalas, Bagočius išdavikas, Bagočius presbyterijonus apvogė, Bagočius Harvarde nesimokina.

Tiesa, tie laikraštininkai, ką susivažiavimuose apie dorą, etiką, ypatiškumų vengimą kalba, turėtų raudonuoti už savo darbus. Vienok leiskit man pasakyt sykį ant visados: aš Živatkausko, pakol kas, nė Sus. da neareštavau. Živatkauskas buvo paimtas valdžios. Tas parodo, jog kada aš rašiau „Keleivyje'' ir sakiau, jog SLA. nariai yra apgaudinėjami, jog šimtai dolerių išmokama už čarterį, o Sus. čarterio neturi, konstitucijos neturi, kurią galėtų priimt valstijos, jog aš sakiau teisybę, ir Živatkauskas turėjo progą atsimint, jog kada jis mane melagiu „Tėvynėje'' vadino už tą straipsnį, jog aš nemelavau. Melavo kas kitas, kurie per seimus prisiunčia dideles bilas už niekur nesančius čarterius. Tas nesmagus atsitikimas, aš žinau, bet yra tai tikras, neabejotinas faktas, kuris atidarė dabar likusiems Susiv. nariams akis ir parodė, jog juos per paskutinius kelis metus apvogdavo, jog tie centai, kuriuos jie mokėjo „našlėms ir našlaičiams'', ėjo į kišenius žmonių, kurie apgaudinėjo juos, pasakojo apie čarterius ir kolektavo už juos bilas, o tų čarterių nėra. Taigi suareštavimas Živatkausko parodė, jog aš nemelavau, ir jog Sus. kasa tuštinma yra žmonių, nuo kurių likusieji nariai turi apsisaugot ateityje.

Aš bijojau, kad tuomi viskas da nepasibaigs; su nekuriais gal prisieis susitikti da kriminališkam teisme. Lai tuomet Sus. nariai nerėkia, kad tai „judošiškas'' darbas. Aš laukiau gana ilgai. Sus. nariai užlaiko „Tėvynę'' ir apdengia kas metai didelį deficitą viem su tuo tikslu, kad tos „Tėvynės'' lapai būtų užpildyti manęs niekinimais. Taigi, kiekvienas narys prisideda savo pinigais prie manęs šmeižimų, ir todel mano akyse Sus. dabar nėra niekuom daugiau, kaip kriminališkų šmeižikų draugija, ir pakol Centro Valdyba ar kuopos nepasistengs atšaukt ant manęs jų organe d apstomų purvų, ji tokia liks ir kaipo su tokia aš skaitysiuos pagal Suvien. Valstijų tiesas, apginančias žmogaus vardo nepaliečiamybę. Aš esu vienas, prieš save turiu į 5,000 organizuotų šmeižikų. Ir taip dalykams stovint, aš negalėsiu šauktis šalies tiesų? Aš nereikalauju nieko daugiau, kaip tik palikt man mano gerą vardą; o jei ne, aš jieškosiu apgynimo teisme. Ir neatsižiūrėsiu, nors man prisieitų išgriaut visą Susivienijimą ir susodint ant kriminališko suolo visus šmeižikų laikraščių redaktorius. Aš neturiu širdyje pagiežos prieš nė vieną žmogų, nė vieno neužkabinau, neužkabinau nė Sus., o buvau šmeižiamas per suvirš keturis metus ir vis tylėjau, bet toliau — ne. Aš gal padarysiu skriaudą Sus. nariams tąsydamas jį po teismus, bet narių galybėj yra priverst šmeižikus atšaukt, o jei ne, reiškia jie su tais sutinka, ir aš elgsiuos kaipo Suv. Valstijų pilietis. Aš kitokios išeigos nematau. Todel Sus., jo nariai ir valdyba gali pasirinkti: atšaukti šmeižimus ant manęs piltus per keturis metus, o jei ne, ant tvoros pasilipęs galės visas pasaulis šaukt: „judošius, išdavikas'', bet aš reikalausiu savo, nežiūrint, vėl purvai ant Bagočiaus krinta: Bagočius judošius, kokias pasekmes Sus. tas atneš. Man mano vardas yra daug brangesnis, negu keliolika tokių šmeižikiškų Susivienijimų. Ir mano reikalavimas turi būt išpildytas tuoj, jis nieko neprėkiuos, jokios skriaudos niekam nepadarys, o man nuvalys susivienijimiečių purvais apdrabstytą vardą.

Prie progos, tautiečiai, kurie šmeižiat mane atsakykit man: ko jųs nuo manęs norit? Su kokiu tikslu šmeižiat mane, kad priverčiat net griebtis tokių įrankių apsigynimui, kuriuos aš pats žinau esant labai žiauriais. Aš pasakiau, ko aš noriu.

Nekurie draugai sąjungiečiai mane bara, kaip barė privatiškai, kada aš trys metai atgal pažadėjau pasodint ant kriminališko suolo trijų laikraščių leidėjus ir redaktorius. Kalbama apie išdavystę, varžymo **laisvės** žodžio, judošišką darbą ir tt. Jokios išdavystės čia nėra. Valdžia suėmė būrelį, arba vadovą to būrelio, kurie po priedanga čarterių žmonių sudėtus piningus savitarpinei pašelpai sau į kišenes pilė. Jei aš ir būčiau buvęs to suėmimo priežasčia, aš būčiau nepadaręs nieko daugiau, ką kiekvienas teisingas žmogus privalėjo padaryt: padėti galą Sus. narių išnaudojimui per būrėlį „tiesotų žinovų''. Jei aš pasodinau ar pasodinsiu Sus. viršininkus ant kriminalistų suolo, tai su vienintėliu tikslu, kad socialistams nereikėtų ant toliau už mane raudonuot. Po apvaginimui manęs per Susivienijimą oficiališku būdu aš turėjau mažiausiai į 300 prakalbų, kiekvienam Sus. Valstijų kampelyj, aš skelbjau socializmo principus, bet ant mano kaktos vis buvo parašyta: Bagočius pavogė pusę posmertinės. Draugai man niekad neužsiminė, bet tankiai iš šmeižikų abazo užmėtinėjo jiems, jog jie turi už vadovą sukčių, vagį. Aš nenoriu, kad sąjungiečiai kviestu mane daugiau kaipo sukčių, aš dabar priversiu šmeižikus atsiimt savo epitetus, o jei ne, tai ne kaipo socialistas, bet kaipo Suv. Valstijų pilietis, aš išnaikinsiu tą organizuotą suvadžiotojų kliką, kurie netik apgaudinėja savo narius, bet už pareigą laiko šmeižimą, kriminališkus įtarimus ant sau nepatinkamų asmenų. Gal socialistai norėtų verčiau matyt mane šmeižiamu, negu betąsant šmeižikus po valdžios teismus, bet mano vardas, mano ateitis, mano ypatos nepaliečiamybė yra malonesniais, negu sąjungiečių norai. Aš verčiau būti teisingu žmogumi pasaulio akyse ir nesocialistu, negu tautininkų nupieštu vagimi. Aš pasirenku sau pirmąjį kelią: nuvalyt savo vardą, o ne leist socialistams giedot mān: „męs vistiek netikim''. Aš nesu jokiu išdaviku, jokiu judošiumi, aš esu žmogum, kuris nori džiaugtis **padoraus** žmogaus vardu, ir tie, kurie man tą tiesą užginčys, turės skaitytis su manim ir su Amerikos konstitucijos man, kaipo piliečiui, suteiktomis tiesomis, nežiūrint, ar tas kam patiks, ar ne.

Aš savo pasakiau. Dabar šmeižikai gali dirbt: atitaisyt savo klaidas, ir viskas bus užmiršta mūsų tarpe; jei ne, šalies valdžia turės darbo. **F. J. Bagočius.**

Nuo redakcijos. Patalpinti, tai patalpiname. Bet p. Bagočiaus laiškas nieko neišaiškina. Jis neapšviečia nė vieno užmetimo jo avanturiškoje „karjeroje''. Prieš Bagočių kįla jo paties netikę darbai ir gaidiški stypčiojimai. Nėra čia ko kaltinti laikraščių ar organizacijų. Ką užsipelnė, tą gauna.

New Yorko žinios.

¶ **Sufragisčių paroda.** Pereitą subatą New Yorke ant 5-th ave. buvo milžiniška sufragisčių paroda ir maršavimai gatve. Dalyvavo apie 20,000 moterių netik iš čionai, bet ir iš kitų aplinkinių valstijų. Moterių eilėse ėjo ir vyrų būrelis, kurį pašalinė, tai yra gatvinė publika bandė apšvilpti, bet tie sau nieko nepaisė.

¶ **Majoras priešinasi vandens miteriams.** Nesenai miesto valdžia buvo sumaniusi įvesti į kiekvienus namus vandenio mieras arba miterius, kad gyventojai neaikvotų perdaug vandens. Miesto majoras Gaynor dabar tam pasipriešino, nes sako tada žmonės, vandenį čėdydami, labai apsivels sutromis ir užvaisys ligas.

¶ **Rosenthalio užmušėjų byla.** Jau išrinkti keturi jurorai teisimui keturių žūdikų: „Gyp the Blood'' Horowitz, „Lefty Louie'' Rosenberg, „Whitey'' Lewis ir „Dago Frank'', kurie nušovė lošiką Rosenthalį, policianto Beckerio pasamdyti. Juos teis tas patsai teisėjas Goff, kuris pasmerkė bausmėn Beckerį. Kaslink Beckerio, tai jisai dar atnaujina bylą ir rasi dar išsisuks nuo mirties.

¶ **Vėl apie Evalenko.** Pereitą savaitę, pagarsėjęs rusų publicistas New Yorke, Alex. Evalenko staigu ir netikėtai iššaukė savo skundą prieš Paryžiuje gyvenantį Burcevą, iš kurio pirmiaus buvo per teismą reikalavęs $100,000 atlyginimo už apšmeižą. O apšmeiža sakė buvusi tame, kad Burcevas jį intarė buvus Rusijos valdžios šnipu ir išdavinėjus rusus išeivius New Yorke. Dabar Evalenko sako, kad jis nebenoris su Burcevu bylinėtis, nes esą vis tiek iš jo nieko negausi. Vienok Burcevo šalininkai sako, jogei tikroji priežastis to nusileidimo esanti tokia, kad Burcevo advokatas Pollock suradęs naują dokumentą, būtent tūlą fotografiją, kurią keli metai atgal Evalenko su revoliucionieriais Janovu ir Irmasovu prie Laisvės Stovylos nusiėmę, ir paskiaus šita fotografija pas rusų žandarus atsiradusi. Taigi Evalenko naujai prispirtas prie sienos meta bylinėtis, o reikalauja naujo garbės teismo. Burcevo šalininkai nežada garbės teismo jam rengti, nes Evalenko ant vieno tokio teismo pernai nestojo.

Vietinės Žinios

— **Petrausko koncertas** — kaip buvo rašyta, neįvyks 30 lapkričio, nes šiuo žygiu mūsų gerb. artistas, Petrauskas, sirginėja. Todel koncertas tampa atidėtas iki neapriboto laiko.

— **Nauja lietuviška opera.** p. Petrauskas sako, jogei baigiąs rašyti trečiąjį ir paskutinį aktą didelės lietuviškos operos: „Vestuvės'', kurion ineina apie 30 aktorių ir bus vienas iš tokių didelių lietuviškos operos veikalų, kokio ikšiolei neturėjome. Jeigu viskas gerai klosis, tai gali būt kad „Vestuvės'' bus ateinančiame pavasaryj Brooklyne pastatytos ant scenos.

— **Lietuvaičių Klubo Choras.** Mums praneša, jogei Lietuvaičių Klubo Choras, pirmiaus buvęs tik vienų moterių, dabar persikeitė į maišytą. Pirmutinė lekcija buvo skirta perėjusio panedėlio vakare, p. Draugelio salėje. Mokina p. A. Kvedėras.

— **„Piastų duktė.''** Ateinančiame nedėldienyje Tautiško Namo salėje, bus vaidinta historiškas veikalas: „Piastų Duktė'', kurią suloš S. Pietarių kompanija, atvažiavusi iš Wilkes Barre, Pa., su pagalba ir surengimu mūsų gerb. kinematografisto, p. A. T. Račiūno. Vakarėlis tuomi bus indomus, jog vaidinimą atliks mažų vaikučių grupelė. Po teatrui bus šokiai. Vakarėlis prasidės 6:30 vakare. —

— **„Pirmieji Žingsniai''.** Pereitą nedėldienį Tautiško Namo salėje buvo vaidinta drama „Pirmi Žingsniai''; vaidinimas neblogai nusisekė Vaidino, regis, po vardu moterų progresisčių, su prisidėjimu vietinių socialistų.

— **„Amerikoniškos Vestuvės''.** Ateinančią subatą So. Brooklyno Lietuvių Jaunuomenės Draugiškas Klubas surengė vakarėlį su vaidinimu komedijėlės: „Amerikoniškos Vestuvės''. Prie to bus dainos vietinio naujo choro „Aidas'', balius, šokiai, dovanos, etc. Viskas tas atsibus Schmitzo svetainėje, 708—3rd Ave., tarpe 22 ir 23 gatvių. Pradžia nuo 8 vakare.

— **Gymnastų maskaradas.** Ateinančią subatą Palace Hall salėje, 89—93 Grand str., Lietuvių Gymnastų Klubas surengia maskaradų balių. Prasidės 8 val. vakare.

NAUJI RAŠTAI.

Laisvosios Minties'' Albumas. Serija Pirma. Spauda B. M. Bujanausko, 227 Linden str. Scranton, Pa. 1912. Pusl. 23. Kaina 50c.

Sveikata N9. Turinys: K. Grinius: Apie homeopatiją. Kas daryt, kad kojom šalta. Kokiu būdu galima menkesnės žaizdos greitai išgydyti? Klausimai ir atsakymai.

Jaunimas už spalį. Turinys: Vidūnas: Pasaulio supratimas ir tikyba. Jaunimo draugijų darbas. Apžvalga. Pasikalbėjimai.

Draugija N69. Turinys: Putinas: Dvi meilužės (balada). M. Vaitkus: Gyvas paveikslėlis, Rumas naktyj. Nežinomoji gėlė, Gamtos šyptelėjimas, Galingas gyvenimo džiaugsmas, Duma. Nonenbrucho paveikslas — eilės. Lazdynų Pelėda: Naujas takas. Jonas: Pasaulio elementai. K. S.: Pas mūsų kaimynus. Kl. Jurgelionis: Apie Rygiškių Jono „Sintaksę''. A. Kuronietis: Iš lietuvių gyvenimo užrubežyje. A. J.: A. A. Anupras Vaitkeviče. Bibliografija ir kritika: E. Steponaičio raštai. Eilių vainikėlis, Rutų saujalė, Miškas ūžia, Nakvynė, Makaro sapnas, Viduramžių bažnyčios vaizdas, Lietuvos nusidavimai ir musų rašliava, Eikime ant kolonijų. Lithuanica.

Ateitis N9.

KRASOS DĖŽUTĖ.

Savamoksliui: — Su Tamstos „gramatika'' dar pusė bėdos būtų. Bet argi jau negalima rašant atskirti: kur „a'', kur „o''? Niekas taip negaišina redakcijos, kaip tušti taisinėjimai litarų, kurių rašytojas neužbaigia rašyt. Šiaip jau ačiu.

T. Malinauskui: — Už iškarpą — ačiu.

A. A. Žalpis: — Eilutės reikalauja daug darbo „poetų kalvėje'', kurios pas mus šiuo žygiu prie redakcijos nesiranda...

Tautos Barzdai: — Žinutėse ilgi pamokslai nepritinka. Todel trumpiname. Parašykite tankiaus. Bandykite inkurti kokį lietuvių klubą, užsiimkite **dailė,** teatrais, etc.

Brijūnui: — Ar negalima **būtų** rašant geriau sekti paskui **savo** rankraštį ir nebraukyti **nevietoje** smaigų? Yra rašte priimta **ant** „i'' dėti taškučius, o ne smaigus.

Podžiūnui: — Ilgos žinios **netinka.** Ypač tokios, **kurios reikia** perrašyti ir nėra kam **ant jų** gaišuoti laiko. Geriaus rašinėti trumpas, o dažnai.

Lietuviui: — Na, kaszin ar **negalėtumėt** rašyti tik ant **vienos** lakšto pusės?

V. Kelmeliui: — Laiškelį **gavom.** Kam to karščiavimosi **ir** bereikalingo šūkavimo? **Juk del** šito pasaulis dar nenusmuks **nuo** ašies. Neatspausdinome **anksčiau** delto, kad nesuspėjom.

V. J. B. Newarke: — Kaip **ką** sunaudosime. Kitką da gerai **neperžiūrėjome** ir nebuvo **tinkamos** vietos. Kaszin, ar Tamsta **nepasisavinote** jau vieno iš mūsų **senesnių** sandarbininkų pseudonymo?

AUKOS JOVARUI.

Surinkta Lawrence, Mass., 13 d. **spalio,** per gerb. J. Strumskio **parengtas** pietus. Sudėjo šie asmenįs:

Julia Urboniutė — $1.00.

J. D., M. Gurkliutė, J. Kerdiejus, O Gaidžiutė, V. Račkauskas, V. **Aksiniutė,** J. Strumskis, J. Žukauskas, P. **Braziutė,** K. Pocevičius ir Gr. Pušiniutė — po 50c.

Viso ..... $6.50.

BE SKAUSMO.

Beveik kiekvienas bijosi skausmo ir nori jo išvengti. Skausmas stumia žmogų pas daktarą arba prie tokių vaistų, kurie prašalina skausmą. Kiekvienas tikisi, kad vaistas prašalins skausmą greitai ir be jokių nesmagumų. Tokiu vaistu yra Trinerio Amerikoniškas Kartusis Vyno Elixiras visose ligose grumuliavimo organų. Jis gerai išvalo visus šituos organus, sustiprina **juos** ir paragina prie veiklumo. **Atsitikus** blogam apetitui, **blogam** kvapui iš burnos, **konstipacijai,** galvos ir strėnų **skaudulians,** atakuose reumatizmo ir **neuralgijos,** diegliuose ir vėmimą **turint** visados vartokit Trinerio **Amerikoniską** Kartaus Vyno **Elixirą.** Jis taipgi suteiks palengvinimą moterims jų sirguliavimuose. **Aptiekose.** Jos. Triner, 1333-39 **So.** Ahsland ave., Chicago, Ill.

REIKALINGA

prie mašinų ant marškinių siuvimo taipgi reikalinga ir atsiulėtojų lainos.

Reikalingos mergos preseriai **prie** marškinių prosinimo ir **atsiulėtojas,** Liners.

Tauber Luyttenberg and Co.
2520 Atlantic Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. 462. E. New York.

Kokius vaistus imi? Severos vaistai yra geriausi.

Severos Balsamas Plaučiams
(SEVERA'S BALSAM FOR LUNG)

Garsus ištikimas vaistas, tyčia padarytas suteikimui palengvinimo ir prašalinimui alsavimo organų ligų — yač tokių ligų, kur randas kosulys, kimulys kutenimas, šniokštimas ir sunkumas kvėpuoti

25 ir 50 centų.

Severos Gothardinis Aliejus (Severa's Gothard Oil)

SKASMAS PRANYKSTA, jai įtrini, ar pridedi išlauo stiprų vaistą skausmo užmušimui, paprastai žinomą vardu.

Nra tai baisus visokio skausmo neprietelius visokiose aplinkybėse Įsitikrink, ar vardas „Severa'' ant butelio randasi.

50 centų.

Jai jauti nesmagumą po valgiui, jai cepenįs apsunkę, jai truksta noro valgiui, jai turi kietus vidurius, jai tau dispepsija gresia imk

75 centai

Severos Gyvasties Balsame (Severa's Balsam of Life)

Aptiekose butinai reikalauk, idant tau duotų Severos vaistus. Tiktai tąsyk apsirikimo nebus. Jei aptiekininkas negalėtu jį parupinti, rašyk tiesiog pas mus. Gydytojo patarimas dykai.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Inspudingas Vakaras

23 Lapkriczio : 23 November

SCENOS MYLETOJAI

VAIDINS

DVIVEIKSME KOMEDIJA

Pabaigtuves

PIRMU SYK BROOKLYNE

Muzika p. M. Petrausko **Žodžiai p. J. Korženevskio**

Visas lošis bus papuoštas dainomis, kurias dainuos Scenos Mylētojų Choras

PO PERSTATYMUI BUS ŠOKIAI.

McCaddin Svetainej

Berry St., tarpe South 2=ros ir 3=čios

BROOKLYNE

DURYS ATDAROS NUO 7 VAL. PRASIDĒS LYGIAI 8:15 VAK.

Įžanga 75, 50, 25c ir $1.oo (Box)

Pasirupinkit tikietus iš anksto "Vien. Liet." kontoroje, 120 Grand St.; pas J. V. Lutkauską, 227 Bedford Ave.; pas K. Liutkų, 135 Grand St.; pas F. Urboną, 151 Metropolitan Ave.; pas rengējus ir Scenos Mylētojų narius.

PILNAS POSMERTINIS

eilių ir prozos rinkinys, jau atspaustas.

Kaina tik $1.00.

Tuos, mųs jaunučio poetos, poezijos žiedus, galima gaut pas:

AL. STEPONAITIS

745 Glenmore Ave.

Brooklyn, N. Y.

Tarptautiškoji Akušerių MOKYKLA.

Moteris, norinčios išmokti akušeriauti, dabar turi legališką mokyklą Scrantone, Pa. Mokslas prasidēs apie 15 d. Lapkričio šių metų ir trauksis per 4 mēnesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplomas, valdžios pripažintas visoje šalije.

Įstoti mokyklon gali moteris, turinčios nemažiaus 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kurią mokasi $100.oo.

Mokyklon Lietuves priima „The International College of Midwifery".

DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas.
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Telephone: Greenpoint 8.

Daktaras A. S. Jankauckienē

Gydo visokias ligas vyrų, vaikų, moterų lanko prie palagų.

VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare.

265 Berry St., prie Grand St.
BROOKLYN, N. Y.

DR. A. JUŠKA

Lietuvys Daktaras. Gydo visokias ligas vyrų, moterių ir vaikų.

Phone—Canal 2118

1749 So. Halsted St.
Kertē 18th St. CHICAGO, ILL.

REIKALAUJU MOKYTOJO, ištaisymui klaidų besimokinančiam Angliškos gramatikos. Užmokestis gera, darbas atliekamas į 10 minučių — per laiškus. Galētų būti bile augštesnēs mokyklos stumentui labai paranku. Atsišaukējas teiksis rašyti laišką šale Lietuviškos ir Angliška kalba. Adresas:

Studentui, care of „Vienybē Lietuvninkų 120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

PAJIEŠKOJIMAS.

Pajieškau nekokio Martyno Rudžio (gal Rudaitis), sakē paeina nuo Liulvinavo, Marijampolēs pav., Suvalkų gub. Iš amato kriaučius. Ūgio — vidutinio, laibokas, apie 33 m. amžiaus, plaukai tamsiai gelsvi, veido pailgo į apačią smailesnio, akįs vidutinēs, truputį siauros; nosis ir lūpos storokos, nešioja rusvus nedidelius ūsus ir po apatine lūpa barzdžiukę. Pirmeiviškų pažiūrų, gerai iškalbus ir gerai dainuoja visokias revoluicijoniškas dainas, ypač prie stiklo alaus. Kalba storoku balsu, daug meluoja, nors sunku suprast. Pas mane buvo du mēnesiu ant burdo ir, neužsimokējęs, išsinešdino nežine kur, padaręs man blēdies apie 40 dol. Kas apie jį sužinojęs praneš žemiau nurodytu adresu, tas gaus nuo manęs gerą dovaną.

Mr. L. Serbent,
123—155th st. W. Hammond, Idn. (46)

Pajieškau Antano Kova; paeina iš Kauno gub., Telšių pav., Skuodo parapijos, Kivilių sodžiaus. Iš amato — visokius darbus dirba. Vidutinio ūgio, sauso veido, tamsių plaukų, 37 metų amžiaus, 18 metų kaip Amerikoje. Pirmiaus gyveno Mass. valstijoje, dabar gi — Shady Side, N. J. Užsiiminējo moterims laikrodēlių ir spilgų taisymu, bet surinkęs keliolikį, prasišalino. Taigi ir mano moteries 10 dol. vertēs laikrodēlį išnešē. Kas praneš žemiaus padutu antrašu, gaus geras dovanas.

M. Mažeika,
Box 45, Cliffside. N. J.

Pajieškau Antano Vilkausko, paeina iš kaimo Krunčikų, pavieto Trakų, Vilniaus gub. 10 metų kaip Amerikoj. Turiu svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksis pranešti kur jis gyvena.

Kazys Karkazas,
16 Warren str., E. Cambridge, Mass.

Pajieškau savo parapijonų iš apylinkių: Rietaviškių, Andrijaviškių, Plungiškių, Tveriškių ir Kviedarniškių, be skirtumo vyrų, moterų ir merginų. Katrie randatēs Rietaviškiai ir minēti kiti iš tų apylinkių, gyvenanati Brooklyne ir New Yorke, malonēkit atsiliepti po žemiaus padētu antrašu. Aš turiu gerbjamiems pasakyti ką naujo, o kas artesnis ir dovaną gaus. Aš esu Rietaviškis.

J. K. Miliauskas,
120 Grand str., Brookyn, N. Y. (47)

PARSIDUODA.

Parsiduoda bučernia, geroj vietoj, apgyventa vien tik lietuviais ir lenkais; priežastis pardavimo — savininkas išvažiuoja ant kontrų (ant ukēs), del silpnumo sveikatos. Parduodu labai pigiai. Norēdami dažinot artesnių žinių, kreipkitēs po adresu:

J. Lutkauskas,
227 Bedford ave., Brooklyn, N. Y. (47)

Parsiduoda didelē grosernē, delicatesen ir kendžių storas; pardavimo priežastis — išvažiavimas į kitą miestą. Turi būt parduota šį mēnesį, kad ir už pigią kainą.

Jon. Uczinski,
216 Bedford ave., Brooklyn, N. Y.

Parsiduoda kriaučiškas biznis, steliuojamų vyriškų drabužių. Vieta dikčiai apgyventa lietuviais. Biznis eina gerai. Yra trįs mašinos ir visos kitos prie kriaučiško darbo reikalingos intaisos. Priežastis pardavimo — savininkas nori važiuot Lietuvon. Norēdami plačiau dažinoti klauskit per laišką šiuo adresu:

W. S. Kriaučius,
P. O. Box 197 New Philadelphia, Pa.

NEPRALEISKIT GRAŽIOS PROGOS!

LIETUVIŲ GIMNASTŲ KLUBAS parengia puikų **Maskarados Bali!** subotas vakare, 16 d. lapkričio (Nov) '12 PALACE HALL, 89—93 Grand str., Brooklyn, N. Y. Prasidēs 8-tą val. vakare. Muzika po vadovyste garsaus prof. J. McNally. Įžanga 25c.

Yra skiriamos šešios puikios dovanos: 3 vyrams, 3 merginoms.

Dovanas gaus tie, kurie bus puikiausia arba navatniausia apsirēdę.

Visus maloniai kviečia

Komitetas.

TEATRAS, DAINOS ir BALIUS! LAKIOJANTI KRASA — DOVANOS

Lietuvių Jaunuomenēs Draugiškas Klubas parengia labai gražų ir linksmą perstatymę ir balių, bus vaidinama pirmu kartu dviejų aktų komedija „**Amerikoniškos Vestuvēs**". Atsibus Subatoj, 16 Lapkričio (Nov.) 1912 m. Schmitz svetainēje, 708 3rd Ave., tarpe 22 ir 23 gatvių, So. Brooklyn, N. Y. Prasidēs 8-tą val. vakare.

Po perstatymui bus dainos, šokiai, skrajojanti krasa, dovanos.

Įžanga 25 centai.

Maloniai kviečiame visus atsilankyt.

REIKALAUJU VAIKINĄ

mokantį rusiškai, lenkiškai ir angliškai kalbēti ir rašyti. Darbas štore—ofise. Užmokestis gera. Atsišaukit:

Paul Kulis,
Cor. Clinton and Clermont aves.,
Maspeth N. Y.

SKAITYTOJAMS.

Gerbjamieji „V. L." skaitytojai, kurių prenumerata užsibaigē ir gavote paraginimą, malonēkite atnaujinti, nes kitaip būsime priversti sulaikyti laikraščio siuntinējimą. Tiems, kurie gavo paraginimo kortele, šis numeris yra siunčiamas paskutinis, iki atnaujinimo.

Pasarga: Permainant adresą, pirmiausia parašykite senajį, o paskui naują. Visada reikia rašyti kuoaiškiausiai vardas, pavardē ir gatvēs arba basko numeris, o tuomi palengvinsite administracijai darbą ir išvengsite daugelio nesusipratimų.

„Vien. Liet." Adm.

„Vien. Liet." išleistų knygų

Katologas.

Adomas Mickevičia	15
Ar socijalistas gali būti kataliku?	10
Augis darbininkų judējimo Lietuvoje	15
Apuoko sapnai	15
Anatemos knygelē	10
Apie kūno išlavinimą	15
Albumas lietuviškas, parodos Pažiuje 1900 m.	40
Apieka Dievo (Aprašymas iš padavimo XVIII amžiaus	50
Baltrus Turazeris. (Drama trijuose veiksmuose	20
Dangus ir žvaigždēs. Populiariška lekcija iš astronomijos	10
Davatkų gadzinkos	10
Dangaus augštumas ir žmogaus senumas. Anykščių šilelis	20
Darbininkų kalendorius 1904 m.	15
Eglē žalčių karalienē. (Drama 5-se apsireiškimuose)	15
Emigracija. Apysaka iš emigrantų gyvenimo	20
Gyvenimas Genavaitēs	50
Gudri našlē. (Juokažaislē dviejuose veiksmuose)	15
Ggutē. (Eilēs)	10
Girtuoklių Adynos	10
Graudųs Verksmai	10
Herbertas Spenceris .Trumpa peržvalga jo philozophijos	15
Istorija Septynių Mokytojų	50
Idēja ant mēšlyno. Apysaka mūsų dienų	10
Kur mūsų išganymas?	25
Kunigija ir svietiška valdžia	15
Keletas minčių apie mirties bausmę	10
Istorija apie gražią Katriuką	10
Istorija katalikų bažnyčios	$1.00
Iš po budelič kalavijo ir Kajimas (Dvi apysakos)	30
Išgriovimas Kauno pilies. (Drama 4-se apsireiškimuose)	20
Iš bažnyčios istorijos	10
Iš kur atsiranda nusidējēliai?	10
Mokslinčius Tvardauskas	50
Miškas vis smarkiau degē	15
Maskoliai 1612 metuose arba Jurgis Mikalovskis	50
Našlaitē. (Apysaka eilēmis)	10
Pasikalbējimas apie dangų ir žemę	25
Parsidavimas ir pelnas	10
Paveikslai (Dvi apysakos)	15
Palemonas ir Girždutē. (Apysaka eilēmis)	20
Puota — Nuskintas žiedas. (Dvi apysakos)	10
Pagieža — Jurgis Durnelis. (Dvi apysakos)	25
Pirmoje Gegužēs Sapnas	15
Ponas Bartkus. (Eilēs)	10
Pažvelgus atgas. (Romas)	$1.00
Lietuvių tauta. Tomas I	$1.50
Apdaryta	$2.00
Lietuvių tauta. Tomas II	$1.75
Apdaryta	$2.25
Abu tomai apdaryti į vieną	$4.25
Lietuviškos dainos iš visur surinktos	$2.00
Lengvas dūdas, pačiam per save pramokti rašyti	20
Mythai, pasakos ir legendos žemaičių	50
Mūsų Dielēs. (Per ką Lietuva kon	
Kaip valstiečiai kovojo už žemę ir laisvę	15
Kaip apsivesti ir laimingai gyventi	15
Kaip darbo žmonēms išsiliuosuoti	10
Keletas žodžių apie lietuvius ir naudingi pamokinimai	15
Knygelē dēl lietuviškų kareivių	
KISENINE KNYGA. dēl kirpējaus arba siuvējaus pairymui kvormų ir kirpimo vyriškų drabužių. 50 puslapių. Gražiai apdaryta. Prekē $4.00	
Tokia pat knyga del moteriškų drabužių. Prekē $4.00.	
Amerikoje	10
Laima ir planetos	25
Lietuvos Istorija Knyga I	$1.50
Apdaryta	$2.00
Lietuvos Istorija. Knyga II	$1.50
Abi drūtai apdarytos į vieną tomą	$4.00
Intekmē dantų ant žmogaus gyvenimo	10
Juozas Arch. Sodietis—deputatas Anglijoje	10
Jonas Krikštytojas (Penkiaveiksmē tragedija su prologu)	30
Juozapas Koniuševskis arba kankinimas Unijotų	25
Kabalas	10
Kēkštų Simas. (Apysaka iš ūkininkų gyvenimo	10
Kainas. (Misterija. Trijuose aktuose)	25
Kaip Sicilijos kaimiečiai kovojo už savo tiesas	10
Vytauto prisieka. Paveikslas, didumas 27½x21½	30
Vienybēs Lietuvninkų 25 metų sukaktuvių Jubilējinē kningelē (su 57 paveikslais	50
Žemių dulkēs. (Labai akyva apysaka)	50
Ženybos Paikių Miko	10
Žmogus. (J. Akuratero apysaka	15
Pamokinanti aprašymai iš gyvenimo žmonių	20
Sausio devinta	15
Švedų liaudies švietimas	25
Senkaus Jurgis	15
Šviesa Dievo dienos tamsybēje	35
Tamsybēs Guolis	10
Užsistanavik ant to gerai	15
Vargdieniai. (Apysaka iš baudžiavos laikų)	50
Vilius Tell. (Drama 5-se aktuose	30
Valkata	10
Vilkų Lizdas. (Apysaka iš Kryžiuočių laikų)	35

J. J. Paukštis & Co.
120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

8=nių dienų Dziegorius!

Nedauk jus turit dziegorēliu kaip šis 16 didumo GUN METAL lukštai su 17 Jaweled aukšto skyriaus viduriais, aišku buomeliu judinamas, užsukamas, pastatomas, išdabytas ciferblatu, gražios raknenukes, in nedēlia užsukamas.

Šis dziegorelis yra puikus iš visu pusiu, ir gvarantuojamas ant 15 matu. Reguliariška prakē yra rokuojama per visus pardavējus $14.50.

Mes norime, kad Jus atmitumēte mus. Mes norime kad Jus rekomenduotumēte savo draugams ir pasakytumēte kad Jus esate užganēdinti iš reikalo su mumis. Reikalaukite šio $14.50 dziegorēlio tuojaus.

Mes rokuosime jum tik $5.90.

Parašykite ravo pavardę pilnai, pamінēkite dziegorēlį N 33, prisiuskite 15 centu stempoms in laiška, ir mes prisiusime in arčiausia espreso offisa, išegzaminuokite pirma mokējo. Jeigu jus esate užganēdinti iš vertēs $14.50, ir tada užmokēkite agentui balanca $5.75. Jei Jus prisiusite iš kalno $5.90 registruotam laiške ar per money Order, mes prisiusime jums gražu 14 K. aukso pleityta lenciugelį, vertēs $2.00. Jeigu jus norētumēte kad ir jus draugai pasinaudotu iš progos, mes prisiusime jums 6 dziegorelius ir 6 lenciugelus už $30.00. Jus negalite patrotite ne cento pirkdami nuo musų, mes esama atsakoma firma ir neužsiganēdinantiems sugrąžiname pinigus

DEALERS WHOLESALE CO.
4 E. 24 st. Dep. 76 NEW YORK, N. Y.

AR PRIGULI PRIE SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE?

Jai nepriguli — prisirašyk ir prigulēk. Jai priguli — kalbink kitus prisirašyti.

ŠTAI DELKO REIKIA PRIE SUSIVIENIJIMO PRIGULĒTI:

1. Susiv. Liet. Amerikoje moka savo narių paveldējams posmertines pašalpas: I laipsnio — $1.50.oo; II laipsnio — $300.oo; III laipsnio $600.oo ir IV laipsnio $1000.oo. — Be to Susiv. Liet. Amer. moka **Pašalpą ligoje** po $6.oo sevaitēje. Visi nariai gauna organą „Tēvynę".

2.— **Susivienijimas Liet. Amerikoje** priima visus lietuvius ir lietuvaites, ir visiems, kaip vyrams taip ir moterims, Susivienijime yra lygios tiesos.

3.— **Susivienijimas** iki 1912 m. yra išmokējęs suvirš 80 **tukstančių dolarių** pašalpos nelaimingoms našlēms ir našlaičiams. **Susiv. Liet. Am.** yra išmokējęs 10 **tukstančių dol.** įvairiems lietuvių apšvietos ir kulturos reikalams.

4.— **Susiv. Liet. Amerikoje** neapleidžia nē vieno savo nario, papuolančio į nelaimę ir per 27 metus SLA. gyvavimo nebuvo dar atsitikimo, kad nebut imokēta posmertinē.

5.— **Susivienijimas** yra seniausia, didžiausia, turtingiausia ir progresyviška pašalpinē organizacija, tarnaujanti visų lietuvių išeivių reikalams. Prie **Susivienijimo** rašosi ir turi rašyties kiekvienas, kas tik skaito save lietuviu, kam rupi jo brolių-lietuvių reikalai ir kam rupi jo paties ir šeimynos ateitis.

Todēl neatidēliokit, tuojaus **rupinkitēs prisirašyti** prie šios organizacijos, nes juo jaunesnis prisirašysi, juo mažiau turēsi mokēti. **Prisirašyk prie kuopos**, kuri yra tavo miestelyje. Jai nēra kuipos, tai pasikalbēk su savo draugais, pareikalauk iš Centro informacijų ir **sutverk kuopelę**. Gausi nario įsteigējo vardą, o ir Susivienijimui pagelbēsi jojo prakilnius tikslus gyveniman vikdinti.

Kreipkis į savo miesto kuopą, arba į centrą.

Centro sekretoriaus adresas:

**A. B. Strimaitis,
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje,
307 W. 30-th st., New York, N. Y.**

Tel. 651 Greenpoint.

Daktaras Jonas Misevičia

VIENATINIS TIKRAS VYRIŠKAS DAKTARAS LIETUVIS BROOKLYNE.
Gydo Visokias Ligas; taipgi dar pabaiges kursą Didžiausiame Palaginiam Hospital (N. Y. Lying-in Hospital).

272 Berry Street, Brooklyn, N. Y.

Prie So. 2-nd Street.

SKAITYKITE O TURESITE NAUDA.

Pigiausia vieta vien tik išsiuntinėjimo visokių daiktų, kaipo tai: laikrodžių, laikrodėlių ir visokių sidabrinių ir auksinių daiktų. Lietuviškų rekordų (volukų) dėl Edisono arba Columbia Phonograpų. Britvų, geriausio išdirbimo, stereoskopų, operos žiuronų, magnifiing stiklų, literų guminių su kuriom galima atspausdinti visokius laiškus, tikietus ir tt. Skrynelė 9½ colių ilgio ir 6 pločio, kurioje talpinasi be biskio tukstantis literų su numereis ir visi reikalingi inrankiai dėl drukavimo. Kaina $1.95 Penkiolika magičnų ir juokingų štukų 1 doleris ir 15 centų stampomis dėl prisiuntimo. Teipgi pristatom visokius daiktus dėl krautuvninkų, pedliorių arba agentų už žemiausias pabriko arba Wholesale kainas. Jeigu norite katalogo tai prisiųskite už 2c. stampą.

Adresas: K. J. KRAUCHELUN,
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Telephonas 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir Laidotuviu Direktoriai.

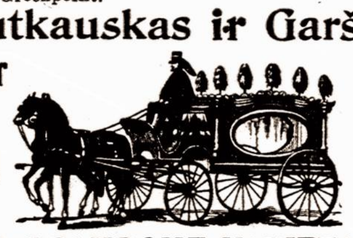

Laidojame Numirelius ant visokiu Kapiniu.

PARSAMDOME KARIETAS

veseilioms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsišaukit ypatiškai ar per telephoną. Ofisas atdaras dieną ir naktį.

227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) **Brooklyn, N. Y.**

ISZGYDYKIT SAVO RUMATIZMA!

Urbano Rumatizmo vaistai pagelbės nuo visokio Rumatizmo: kaipo kaulinio, muskulinio, sciatikos teip ir nuo visų kitų ligų. Šimtai žmonių siunčia laiškus dėkavodami už mano geras gyduoles. Teippat ir jųs galite gydyt savo Rumatizmą su mano gyduolėm ir buti vienas iš daug šimtų, tų kurie pasigelbėjo nuo tos didelės ligos, kuri teip tankiai žmonias naikina ir kartais numarina. Skaitydami apie mano gyduoles nepasigydysite: bet vartokite, o rasite teisybę mano apskelbime ir išsigydymą mano vaistuose.

Vaistai kaštūoja vieną dolerį ($1.00), o su prisiuntimu 25 centai daugiau.

Su guodone

FRANAS URBANAS, Aptiekorius,

151 Metropolitan Ave. (cor. Berry st.) **BROOKLYN, N. Y.**

Kaip pasilikti Amerikos piliečiu.

Knygutė Lietuviškoj ir Angliškoj kalbose. Turinys: Įstatymai apie pilietystę, klausimai ir atsakimai kaip išsiimti popieras, Suvienytų Valstijų konstitucija, nepriklulmybės deklaracija ir konfederacijos straipsniai. Amerikos Lietuvi Ukėsu Klubas, matydamas reikalą, išleido virš minėtą knygelę kurios čienia yra **25c.** Užsisakydami knygą pinigus siųskite per Money Orderį arba krasos ženkleliais, ant šito adreso:

LITHUANIAN AM. CITIZENS CLUB
372 Bedford Ave. **Brooklyn, N. Y.**

Telephone 1295 Greenpoint.

P. BUTKUS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS
(Undertaker).

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietes laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms. Lietuviai, kreipkitės reikale pas lietuvį.

Mano gyvenimo ofisas atdaras dieną ir naktį.

213½ BERRY ST. **BROOKLYN, N. Y.**
Branch Office 48 Hudson Ave.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) $1.00

Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo. 15c

Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo 10c

Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta) 35c

Viso $1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Vienybės Lietuvninkų" ir $1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
Box 672 New York City

DR. SACHS
IŠGYDO RHEUMATIZMĄ.

Jeigu sergi nuo Rheumatizmo, kreipkis prie Dr. Sachs kuris jus išegzaminuos dovanai. Dr. Sachs reputacija yra gerai žinoma. Jis sutaisys savas gyduoles. Kurie negali atsilakyti asabiškai tiems siunčiama per pačtą prisiuntus $2.50.

DR. SACHS
64 W. 113 Street.
Offiso valandos 8—1 ir 6—8
NEW YORK, N. Y.

DAKTARAS A. BACEVYČE

GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
200 Marshall St., ir kampas Second St.
Ligonius priima:
iš ryto nuo 8—9 po pietų nuo 2—3
ir vakare nuo 6—8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

PIRMAS LIETUVIŠKAS
Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas.
Vidutiniška čienia.

G. BENSON,
328 Bedford Ave. **Brooklyn, N. Y.**

Telephonas: 6426—J—Market.

Daktaras
JONAS J. KAŠKIAUČIUS

VALANDOS: 8—11 ryte, 1— 3 po pietų, 7— 9 vak.
Seredomis 8—11 ryte.

152 Polk Str. prie **Ferry Str.**
NEWARK, N. J.

BŪKIE VYRAS

RUPTURA,
VARICOCELE,
PRAPUOLUS PAJIEGAS,
UŽTRUCINTAS KRAUJAS.

BUKIE Iszmintingas Likie sveikas

DR. O'MELLEY BUDAS

Visados išgydo:
Išbandyta per 30 dienų:
Be peilio ir vaistų!
Išrasto per mene!
Naudojamas tik mano ofise!

PRASARGA: Darbininkai kurie pas mane dirdo, gal sakyti, kad jie žino mano methodą ir pagal jų gydo be operacijos, jie gal ir pamėgdžioja mano raštus. Bet randasi tik **Vineas Dr. O'malley Budas** ir naudojimas tik **Mano Offise.**

Aš nedrukuoju jokių gromatų Ligonių kadangi atsilankymas į mano Offisą parodys jumis, kad turiu daugybę Gromatų nuo Ligonių iš visu šalių pasaulės, kurie tapo išgydinti.

Prisiųsk 2c. markę už knygutę padabintą paveikslas prie Rupturą.

Dr. Alex'r O'Malley

158 S. Washington St.
Wilkes-Barre, Pa.

Gliama susikalbėt lietuviška--lenkiškai.

Konkursinis
Geografijos Vadovelis

Kaina 75c.
Apdaryta $1.00.
I. J. Paukštis & Co.
20-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

ATIDARYTA
Didžiausis pasaulėje teatras.

Hippodromas ant aštunto sezono su visais naujais lošimais, kurie vadysis „Under Many Flags" (Po daugeliu vėliavų). Šis naujas veikalas peržiūrėtas per Arthur Voegtlin; Stage grupavimas ir muzika vedama Mr. Wm. J. Wilson; drama rašyta ir stačius per Mr. Carroll Fleming. Muzika pristatyta per Mr. Manuel Klein. Scena daro neišpasakytą įtekmę Voegtlin, kurio namas pasigarsinęs kaip augščiausias lošimo namas New Yorke ir geriausia turintis intekmę. Per visą vasarą daugybė žmonių dirbo ant šio garsaus teatro prirengimo po priežiūra Mr. Voegtlin. Kaip titulas parodo tai daugybė žemių bus perstatoma su atlankymu visokių žeme su pritaikymu muzikos prie kiekvienos šalies. Penkiolika scenų ir baletų susideda į „Flowers of the Nations" (Tautų gėlės), bus rodoma ir visas parodymas naujas.

Dr. I. Stankus.

Vienatinis Tikras Daktaras lietuvis visoj Philadelphijoj

Įrengė savo locną *Ligonbutį*, kuriame *pasekmingai gydo* visokias ligas ir *daro visokias operacijas.*

ATSIŠAUKIANTIEMS
Gydytojo patarima suteikia dykai.
Dr. I. STANKUS
1210 So. Broad St.,
PHILADELPHIA, PA.

Atyda visiems keliaujantiems LIETUVON.

Kurie keliaujate į Lietuvą galite pas mane gauti nakvynes ir palydžiu ant laivo, nes tik keli blokai iki prieplaukų. Laikau

HOTELI,

reikale kreipkitės pas savo tautietį, vietoje kad pas kokius žydus, o visame busit užganėdinti.

SIMON KALAN,
110 Grand Str. HOBOKEN, N. J.

Dalina Turta

Sveikatą ir Drutumą DOVANAI!
7,000 egzempliorių tos garsios knygos
"DAKTARAS"!

Kiekvienas apturės tą knygą, kuris tik atsiųs keletą stampų už prisiuntimo kaštus.

TA KNYGA kiekvienam reikalinga, kaip jaunam, teip senam, ženotiems ir nevedusiems, vyrams ir moterims; ji butinai reikalinga turėti kiekvienam užaugusiam lietuviui kaip Amerikoje, teip Canadoj, Anglijoj ir Lietuvoje, biznieriams ir visiems darbininkam žmonėms!

Kad esi nesveikas, ir vargina kokios silpnybės, bet nori pasiliuosuoti nuo ligos jungo, kad nereikėtų vilkti, tad atsišauk lietuviškoje kalboje,

NORS GYDEISI su kokiais patentuotais vaistpalaikiais, arba bobiškais daktarawimais kaip ir pas šundaktarius lupikus gydytojus, kurie nuplėšia didelius pinigus, o ligą dar labiau užsendina ir arčiau padaro!

BET NENUSIMINK,

kad jau buk yra neišgydoma liga. Tikram moksliškam specialistui daktarui ir painiausios ligos yra išgydomos. Jei tik teisingai nori but išgydytas, tad kreipkis žodžiu ar raštu klausiant rodos prie:

PHILADELPHIOS M. KLINIKO.

Jeigu Klinikos daktaras speciališkai pripažins, kad Tave gali išgydyti, tad gali tikėti, jog apturėsi nuo profesionališko daktaro gydymą ir pritaikytas, speciališkai sutaisytas liekarstas, kurios kaip tukstančius teip ir tave gali paliuosuoti nuo ligos jungo, šviežiai užpuolusių arba ir užsenėtų visokių ligų, teip-pat nuo: išberimo spuogais, niežėjimo kuno, negero kraujo, silpnų ir nesveikų nervų, skaudėjimo ir svaigimo galvos, nedirbimo ir užkietėjimo vidurių. Nuo saužagystės sėklos nubėgimo, nerimastingumo abelno ir lytiško nusilpnėjimo, skaudėjimo strėnose, kojose bei rankose ir sąnariuose, kosėjimo, skrepliavimo—bronchius, visokių slogų, luksty ir užsikrečiamų paslapių ligų ir kitų, kurios tik varginimui žmonių užpuola, visas išgydomas ligas, **BE PEILIO, BE OPERACIJOS.**

UŽ TAI Philad. M. Klinika geriau ir greičiau už kitus teisingai visokias ligas gali išgydyti, kad vartoja kiekvienam ligoniui speciališkai sutaisytas liekarstas iš naujausių ir seniausių, didžiausių mokslinčių profesorių išrastus medikamentų.

Philadelphios M. Klinika yra oficiališkai paties gubernatoriaus legalizuota.

VYRAI ir MOTERIS, reikalaudami kokios nors rodos, ateinant arba rašant visada adresuot reik teip:

The PHILADELPHIA M. CLINIC
1117 Walnut St. **Philadelphia, Pa.**

Ateinantiems asabiškai ofiso valandos yra šios:
Nuo 10 iš ryto iki 4 po piet. Nedėl. nuo 10 iki 3. Utarn. ir Pėtn. nuo 6 iki 8 vak.

Sveikatos *Šaltinis*

SVEIKATA BRANGIAUSIS ŽMOGAUS TURTAS!

Gyvenimo džiaugsmai ir linksmybės, laimė ir turtas žmogaus sveikatoje!

Jau nuo keliolikos metų Brooklyne-New York gyvuoja Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA
PROVIZORIAUS VINCO J. DAUNOROS

kurios tikslu yra apsaugoti savo vientaučius nuo visokių apgavikų išnaudojimo ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kūno silpnybių.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo ilgų metų pritirimu išrado daugybę speciališkų gyduolių, sutaisytų iš šviežiausių ir geriausių gydančių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių įvairias ligas. Tarpe kitų aptiekos sandelyje sukrautos ir gaunamos sekančios gyduolės:

Kraujo Valytojas	$1.00	Nuo galvos skaudėjimo	10c. ir .25
Gyvasties Balsamas	.75	Nuo kojų nuospaudų	10c. ir .25
Nervų Stiprintojas	50c. ir 1.00	Nuo dantų gėlimo	.10
Vaistas del Vidurių	50c. ir 1.00	Nuo peršalimo	.25
Kraujo Stiprintojas	.50	Plaukų stiprintojas	25c. ir .50
Nuo kosulio	25c. ir .50	Linimentas arba Expelleris	.25
Nuo gerklės skaudėjimo	25c. .50	Nuo plaukų žilimo	.50
Skilvinės proškos	10c. ir 1.00	Nuo Reumatizmo	50c. ir 1.00
Pigulkos del kepenų	.25	Nuo lytiškų ligų	50c. ir 1.00
Blakių naikintojas	.10	Nuo dusulio	.50
Del išvarymo soliterio	3.00	Nuo kirmėlių	.25
Anatarinas plovimui	.25	Antiseptiška mostis	.25
Nuo kojų prakaitavimo	.25	Nuo viduriavimo	.25
Gydanti mostis	.50	Kastorija del vaikų	10c. ir .25
Antiseptiškas muilas	.25	Proškos del dantų	.25
Gumbo lašai	50c. ir 1.00	Karpų naikintojas	.10

Specijališka Tikrai Lietuviška Trejanka Arba Trejos Devynieros 25c.

Taippat iš Lietuvos pargabentos visokios lietuviškos gydančios žolės, šaknjs ir t. t., kokių tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisiuntimo katalogo su musų gyduolių aprašymais

Kreipiantiemsiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jaigu jums brangi yra jusų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į *Lietuvišką Aptieką.*

VINCAS J. DAUNORA, Aptiekorius,
229 Bedford Avenue Kampas North 4-tos gatvės **Brooklyn, N. Y.**

Rusiškas progresyviškas laikraštis

"Russkoe Slovo"

Leidžiamas du kartu per savaitę, redaguojamas J. K. Okuncovo.

Kaina metams $2.00.
Užrubežiuose, Kanadoje ir New York $3.00.

Prie regakcijos randasi visokių knygų knygynas ir atliekami visi spaudos darbai.

Antrašas:

Russkoe Slovo
108 E. 12th St. **New York, N. Y.**

Telephone 2427 Greenpoint

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA
AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirko Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mes visados suteikiam keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių. Priegtam padarome reikalingas popieras pas konsulį dėl perėjimo per rubežių.

Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit kreiptis prie musų, o busit kuogeriausia aprupinti visame.

Offiso valandos:
šiokiems dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.
Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.
120–124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siunčiame pinigus i visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.

Parduodam Tikietus ant geležinkelių į pietines ir vakarines valstijas.

Persiunčiam potografijas į Lietuvą ir užregistruojam laiškus.

Padarom aktus rejentalnus dėlei žemės ir kitokių priklausančių savasčių. Tą viską darom su Konsulio paliudijimu.

Užsiimame provomis Europiškomis ir Amerikoniškoms iškolektavojime mokesčių.

Darom daviernastis, išjieškom dales Lietuvoje ir atimam į Ameriką.

„VIENYBE LIETUVNINKU"

Seniausias Lietuviu Laikraštis Amerikoje. **Įkurtas 1886 mete.**

Išeina kas Sereda. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų" Amerikoje prekinoja metams $2.00, pusei metų $1.00. Užrubežiuose prekinoja metams $3.00, pusei metų $1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškams rašyt ir kitokius spaudos dalykus. darbą atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Paukszlis ir K. Brazys,
120-124 Grand Street, **Brooklyn, N. Y.**

DIDELIS LIETUOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvio stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių. Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius.

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, vestuvėms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.

F. TEITELBAUM, savininkas.

Rusiškos ir Turkiškos

PIRTYS

274 South First Street,
(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave)
BROOKLYN, N. Y.

Perėjo in naujas rankas ir viskas gerai prižiurima. Užeikite ir persitikrinkite. Moterims kiekvieną utarninką.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina $18.00

Bennett Typewrite yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašines. Ji yra su universališkais, raktais, teip kaip mašinos už $100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

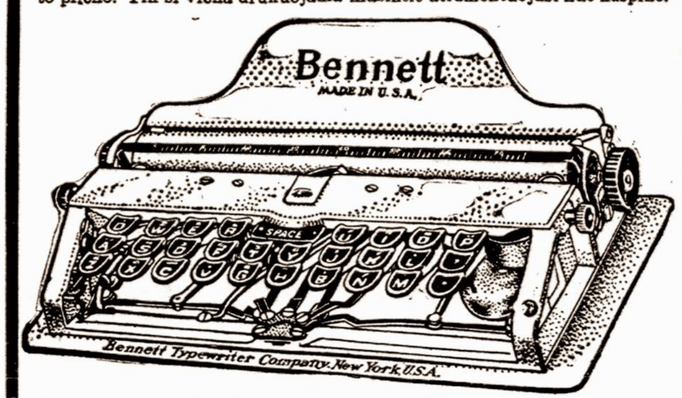

Didumo mašinos 2x5x10 colių, Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.,

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

ŽMIJECZNIK

Žmijecznikas yra tikrasis Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų. KAULŲ. PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, nejieškok rodos pas kokius nemokintus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų, grynų ir gydančių vaistų — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ,
Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių", o persitikrinsi, kad neiškleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tiktai randasi ant svieto tėip dėl senų žmonių, kaip dėl kudikių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai-Lietuviški" vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi. Adresas:

Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

SAULE

Su-kaitį nedėlinis laikraštis

Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYČIĄ

Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj Ant viso meto $2.50, Ant pusės meto $1.25, Ant ketverčio meto 65c.

EUROPOJE Rosijoje ir Lietuvoje $3.50, Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh. Prusuose 15 markių.

MĖNESINIS RAŠTAS

Linksma Valanda

IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO.

Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:

Amerikoje ant viso meto tik $1. Rosijoje $1.50. Anglijoje 7 sh. Prusuose 7 mk.

☞ Kas užsirašo "SAULĘ" ir "LINKSMĄ VALANDĄ" ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metą už $3 in Ameriką, in Rosiją $4.50, in Angliją 7 sh. ☞ Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.

520-522 W. South St.
MAHANOY CITY, PA.

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS

pas PETRA A. DRAUGELI.

Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veseilių. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

Teisingiausia

Lietuviszka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES

ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užganėdintais.

SIUNČIU PINIGUS

į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija $30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLIASOS HOTELIS,

Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8—R)

MOKSLAINĖ

DĖL

MOVING PICTURES OPERATORIU.

Atsidarys nuo Spalio (October) 1-mos dienos, kas dieną ir vakarą.

Dieninės klasos nuo 2 iki 4 po pietų.

Vakarinės kliasos nuo 8 iki 10 vak.

Bus mokinama apie judančių paveikslų rodymą ir elektrą, angliškai ir lietuviškai.

Norintiems plačiau dasižinoti, reikia šaukties adresu:

A. T. RACIUNAS
630 HALSEY ST.
BROOKLYN, N. Y.

P. S. Užsirašykite iš anksto, ba per daug neimsiu.

"No Work-No Pay" The Workingman's Problem

Jis tik įsenino šaltį ir paskui turejo gulėti per savaites

DR. RICHTER'IO

Pain-Expelleris

prašalįs pavojingus susirgimus jeigu vartosi su laiku pagal nurodymų, ant dėžutės; 25c. ir 50c. už bonką. Žiūrėk ant **Inkaro** ir vardo ant dėžutės.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York.
Richter'io Congo Pillės yra geros nuo vidurių sukietėjimo. 25c. ir 50c.

Nepamirškit

Tautiško Namo!

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvepią cigarai, skanus užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.

A. RAZUTIS

101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

Telephone 2762 Greenpoint.

Daktaras Brandšteinas

Turėjęs praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyne, N. Y., atidarė ofisą.

103 So. 2-nd Str., kampas Berry Str.

Gydo naujausiu budu ligas vyrų, moterų ir kudikių. Specialistas prie ligų chroniškų (įsisenėjusių).

Valandos priėmimo ligonių: **Iš ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.**

Bischoff's Banking House

287 Broadway Kampas Reade Gatvės
New York N. Y. Telefonas: Worth 2822

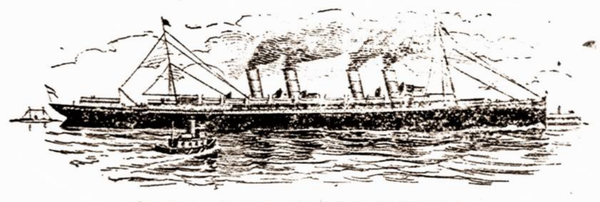

NEW TWIN SCREW EXPRESS STEAMSHIP KAISER WILHELM DER GROSSE.

Kas reikalauja teisingo patarnavimo ir nori kad jo reikalai butų greitai atlikti, tegu atsišaukia

Seniausį Bankinį Namą. Uždėtą 1848 m.

$100.000 (šimtas tukstančių dolerių) yra mųsų kaucija sudėta į rėdiską kasą.

Pinigus siunčiame į Krajų kuo greičiausiai. Pinigus visų kraštų išmainome pagal kursą. Pinigus priimame ant procento ir išduodame ant pareikalavimo. Šipkortes pardaodame ant geriausių garlaivių visų Linijų į ir iš Krajaus už pigiausią kainą. Pašportus dėl keliaujančių į Krajų parupiname. Daviernastis padarome pigiai ir visas kitas rejentališkas popieras su paliudijimu Konsulio. Atjieškojimų dalių atliekame kuoteisingiausiai.

Atidaryta: kas dieną iki 6 vakare.
Subatoje iki 8 val. vakare. Nedėlioje nuo 10 iki 12 val. ryte.

PATENTS

promptly obtained OR NO FEE. Trade-Marks, Caveats, Copyrights and Labels registered. TWENTY YEARS' PRACTICE. Highest references. Send model, sketch or photo. for free report on patentability. All business confidential. HAND-BOOK FREE. Explains everything. Tells How to Obtain and Sell patents, What Inventions Will Pay, How to Get a Partner, explains best mechanical movements, and contains 300 other subjects of importance to inventors. *Address,*

H. B. WILLSON & CO. Patent Attorneys
Box 383 Willson Bldg. WASHINGTON, D. C.

PUIKUS HOTELIS

Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, nepamirškit šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypą

Rusiszkai Amerikoniszka Linija. **Vienatinė be persėdimo Linija tarpe Amerikos ir Rusijos.**

8 d. į Rotterdamą		11 dienų į Liepojų		Išplaukimas iš New Yorko.	
III klasa $31		III klasa $33		Russia Nov. 16	Czar Nov. 12
II „ 45		II „ 50			
I „ 60		I „ 70			

Del smulkesnių žinių kreipkitės in mųsų agentus ir centraliską kontorą

A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos stotis prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir pervežą pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų anglinių kelias).

Trumpiausis kelias į Buffalo.

Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.

Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kas dieną.

Tarpe New York'o, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.

Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.

Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.

Dėlmesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

Lackawanna Railroad

George A. Cullen,
Passenger Traffic Man'r
90 West Street, N. Y.

---

14 metų senas laikraštis

KATALIKAS

Išeina kas Ketvergą, Chicago, Ill.

Laikraštis "Katalikas" 12-kos puslapių, didžiausio formato, redaguojamas geriausių redaktorių, talpina raštus geriausių raštininkų ir visuomet telpa visokių žinių iš Didžiosios Lietuvos, Prusų arba Mažosios Lietuvos, Amerikos ir abelnai iš viso pasviečio.

"Kataliko" prenumerata Suvienytose Valstijose Šiaurinės Amerikos:

Metams **$2.00,** pusei metų **$1.00**

Kanadoj ir Meksike:—

Metams **$3.00,** pusei metų **$1.50**

Rosijoj, Lietuvoj ir kitose užrubežinėse viešpatystėse:

Metams **$3.00,** pusei metų **$1.50**

Užsirašyti "Kataliką" galima kiekviename laike.

Užsirašant "Kataliką" reikia drauge ir prenumeratą siųsti per pačto Money Orderį arba pinigus registruotam laiške ant išleistojo rankų, adresuojant šiteip:

J. M. TANANEVICZIA
3249-53 S. Morgan St., Chicago, Ill.
Rašykite tuojaus, o gausite vieną "Kataliko" numerį ant pažiuros veltui.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

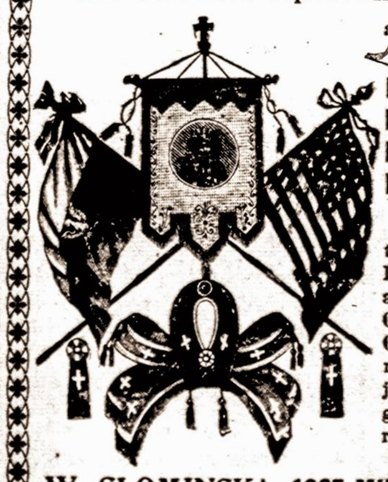

ant Kosciuškos Parodos už rupestingą ir artistišką išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus **PIGIAUSIAI, TEISINGIASIAI IR GERIAUSIAI,** nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausią praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

PRIETELIAI LIETUVIAI.

12 dideliu ir 12 mažu,

H. B. ROSENSON,
817-819 Grand St.,
Telephone, 1102 W'msburgh
BROOKLYN, N. Y.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS

— pas —

JonaKulboka

SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VISOKI VYNAI, KVEPIANTI CIGARAI.

74 Grand st., Brooklyn, N. Y.
(kampas Wythe ave.)

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.

Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone	Peoples 37
„	Bell 47
Residence	Peoples 1100

ATYDAI KRIAUČIUI!!

Lietuviška knyga, kirpimui vyriškų drabužių. su 25 braižiniais ir 15 paveikslų. 50 puslapių. Prekė $4.00. Tokia pat knyga moteriškų drabužių. Prekė $4.00.

Užsakant abi sykiu, prekė $7.00.

Šitos knygos yra tikrai, ką turi žinoti geras kriaučius. Neturėjimas drauge šių knygų reiškia nustumimą nuo savęs geresnio uždarbio ir pasekmės pramonystėje.

Duodu Lekcijas Kirpimui.

Pinigus siųsti per „Money Order". Reikalaujant atsakymo visados priglausti už 2c. Stamp.

J. TOPILIS
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.